

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD
Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 300 (12.023)

Trst, sredo, 19. decembra 1984

Obrobni popravki induktivnega ugotavljanja dohodkov Kljub socialdemokratskemu nasprotovanju vlada odobrila Visentinijev davčni odlok

Odlok bo sedaj treba v roku dveh mesecev spremeniti v zakon

RIM — Ves dan je trajal maratonski tek Craxijeve vlade do davčnega odloka in ministrskega sveta, ki bi moral po predvidevanjih odobriti odlok že v dopoldanskih urah, je zasedal še pozno v noč. Vendar pa je, kot kaže, šlo le za prepiranje za »večice«, saj je bil izid sinočnje seje znan že v opoldanskih urah.

Dopoldanske vladne seje, na kateri bi morali sprejeti davčni ukrep, se socialdemokratski ministri niso udeležili. Uradno niso prišli v palačo Chigi, ker jim Visentini ni predhodno izročil popravkov, ki jih je nameraval predložiti vladi v pretres, dejansko pa je bila socialdemokratska stranka v dopoldanskih urah že precej blizu vladni krizi. Opoldne je prišel tajnik Pietro Longo v palačo Chigi, kjer ga je sprejel Craxi: vsekakor je ustavno neobičajno dejanje, do katerega pa je baje prišlo na pobudo predsednika vlade samega, ki je za vsako ceno hotel doseči odobritev davčnega odloka. Craxiju je priskočil na pomoč bivši predsednik republike in predsednik socialdemokratske stranke Saragat, ki je prav tedaj, ko je bil Longo pri Craxiju, izjavil, da sicer nasprotuje temu davčnemu ukrepu, da pa zaradi tega ni mogoče povzročati vladne krize, saj je Craxi »najboljši predsednik vlade, kar bi jih lahko imeli.« Ta izjava je otežkočila delo Longu,

ki je tako Craxiju izročil socialdemokratske predloge za spremembo davčnega zakona in izjavil, da si bodo njegovi ministri na vladni seji prizadevali, da bi bili ti popravki sprejeti, kolikor pa bi to ne uspelo, bodo zakonski odlok sprejeli s pridržki in bo socialdemokratska stranka skušala vnesti popravke med parlamentarno razpravo.

Visentini torej ni zadovoljil socialdemokratov, pač pa je, vsaj delno, zadovoljil demokristjane in socialiste, s tem da je vnesel nekatere popravke v zvezi z »induktivnim obdavčevanjem«: v obvestilu o takem obdavčenju je treba navesti, zakaj je do tega prišlo, nadzorstvo bo načrtovalo finančno ministrstvo in ne bo prepuščeno periferim oddelkom finančnih stražnikov in pri kriterijih za preverjanje in ugotavljanje bodo upoštevali seznam tistih, ki so bili že kaznovani zaradi davčne utaje. S temi popravki so bili zadovoljni predvsem demokristjani; sicer ne gre za bistvene spremembe, vendar pa jim le-te omogočajo, da ne izgubijo obraza pred svojimi volivci; tako je Forlani že govoril o »srečanju na pol poti«, kar pa je vsekakor zelo posiljena trditev, kajti Visentini tudi tokrat od svojih načel ni odstopil.

Seveda pa se sedaj odpira novo dvomesečno obdobje parlamentarnega boja. Misovci so že napovedali obstrukcijo proti Visentinijevemu ukrepu,

Finančni minister Visentini

(Telefoto AP)

poleg tega pa bo morala vlada računati z zadržanjem socialdemokratov in z dejstvom, da bo marsikateri poslanec krščanske demokracije in liberalne stranke glasoval proti temu odloku. Tako vlada že splošno mnenje, da bodo tu odločujoči glasovi komunistične partije, o kateri že govorijo, da bi se utegnili odločiti za vzdržanje, ker pač v veliki meri soglaša z vsebino Visentinijevega odloka.

Na Viminalu razpravljali o terorizmu in varnosti

RIM — Obujanje terorizma in nevarnost mednarodnih povezav, iskanje ubežnikov, utrjevanje preiskovalnih služb, vprašanje tujcev v Italiji in poskusi teroristov, da spreminjajo svojo ideološko identiteto so bile glavne teme včerajšnje vrha na Viminalu, ki mu je predsedoval notranji minister Scalfaro.

V glavnem so ugotovili, da je treba ohraniti budnost, a da se ne sme pretiravati ob sedanjem prebujanju terorizma, saj so rdeče brigade osredotočile svojo dejavnost predvsem na »sofinansiranje« in na novačenje novih kadrov. Večjo pozornost so torej posvetili evropskemu terorizmu in povezavam z islamskim. Bolj zaskrbljujoča pa je bila razprava in trditve, da si je terorizem nadel novo krinko, da se vrinja v pacifistične in ekološkične vrste. Obstaja namreč upravičena bojazen posploševanja in kriminalizacije obeh gibanj, kar so pred leti zamen poskušale zahodnonemške oblasti, a jim ni manever uspel, saj teroristi s svojimi blodnimi idejami ne morejo najti skupnega jezika s pacifisti in zelenimi. Podrobnosti včerajšnje vrha seveda niso znane, prav tako ni jasno, kakšne ukrepe bodo sprejeli do tujcev.

Zaradi očitkov o obujanju nemškega revanšizma Težka Genscherjeva naloga pri zbliževanju ZRN-ČSSR

PRAGA — Zahodnonemški zunanji minister Hans Dietrich Genscher se je včeraj prvi dan svojega uradnega obiska v ČSSR že sestal s svojim češkoslovaškim kolegom Bohuslavom Choupekom, s predsednikom republike Gustavom Husakom in s premierom Lubomiro Strougalom.

Naloga predstavnika bonse vlade v Pragi pa je vse prej kot lahka v

sedanjih skaljenih medblokovskih odnosih. Vlada kanclerja Kohla je bila med drugim tarča številnih napadov s strani vzhodnega bloka, saj so ji očitali, da se »približuje pozicijam in zahtevam nemških revanšistov«. Prav očitki na račun nemškega »neorevanšizma« so vsaj uradno botrovali odpovedi obiska bolgarskega voditelja Živkova in vzhodnonemškega Honeckerja. O nemškem revanšizmu pa so prejšnji teden razpravljali tudi v Pragi ob obisku poljskega voditelja generala Jaruzelskega.

Po mnenju političnih opazovalcev bo morala ZRN premostiti predvsem to oviro, če si želi obnoviti dialog z Vzhodom in tako dati svoj doprinos k popuščanju napetosti. V Bonnu seveda navajajo, da je »revanšizem« le moskovska pretveza, da postroji vrste svojih zaveznikov. Resnici na ljubo pa je marsikateri očitke vzhodnih držav na račun Kohlrove vlade upravičen, saj so se bonski ministri v zadnjem času precej spozabili tako glede vprašanja nekdanjih nemških meja kot tudi glede nemških manjšin v vzhodni Evropi.

Nič manjše niso težave s češkoslovaško, kljub precejšnji trgovinski izmenjavi, ki se je letos povečala za 9,2 odstotka. Vsekakor pa v Bonnu upajo, da jih bodo premostili. Bržkone pa ne bo večjih težav tako glede sporazuma o plovi po Labi kot tudi o sodelovanju proti onesnaženju. Težje bo z zahodnonemškimi željami, da bi češkoslovaškim državljanom nemškega rodu omogočili izselitev v ZRN, če bi to zaprosili.

Kot napovedano bo Hans Dietrich Genscher obiskal tudi češko vas Lidice pri Pragi, kjer so esesovci postrelili 184 mož in deportirali 292 žensk in otrok. Za Čehe bo Genscherjev obisk v Lidicah velikega pomena, saj je ta edina na češkem požgana vas simbol češkega odpora proti nacizmu. Zahodnonemški zunanji minister pa se bo zasebno poklonil spominu tudi na padle nemške vojake in se sestal s praškim nadškofom kardinalom Tomašekom.

Poglavje zase bo vprašanje vzhodnonemških beguncev na veleposlaništvu ZRN v Pragi, saj ga bodo morali rešiti brez večjega hrupa.

Glavni odbor SKGZ potrdil važnost enotnih nastopov

Glavni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze, ki se je sestal v ponedeljek v Gorici, je pregledal delovanje organizacije v zadnjem letu. Pregledal je zelo pestro in raznoliko delo, ki se je odvijalo v odborih, komisijah in delovnih skupinah. Velik poudarek je na zasedanju namenil enotnim nastopom naše skupnosti, ki so prišli do izraza na manifestacijah na Goriškem in na Tržaškem. In prav tem nastopom je SKGZ zlasti v minulemu letu posvetila veliko energij; na ponedeljkovi seji glavnega odbora je bilo ponovno poudarjeno, da je enotnost za Slovence velika pridobitev, zaradi česar jo je treba ohraniti; predragocena je namreč, da bi se razkrajala v parcialnih polemikah. (Na sliki: predsedstvo glavnega odbora).

NA 3. STRANI

Proračunska debata na deželi

NA 4. STRANI

Prepoved vesoljskega orožja nujna za nadaljnja pogajanja

LONDON — Sovjetska zveza je pripravljena sprejeti ukrepe, ki bi pripeljali do prepovedi jedrske oborožitve, je dejal včeraj v Londonu Mihail Gorbačov, član politbiroja sovjetske partije in človek, ki ga imajo trenutno za drugega moža v Kremlju. V teku četrtega dne svojega obiska v Veliki Britaniji je Gorbačov poudaril, da je SZ prav v zadnjem času pristala na pogajanja z ZDA o jedrskem in vesoljskem orožju. Taka oboroževalna tekma bi bila kar se da nevarna, saj bi vesoljsko orožje imelo kot posledico nenadzorovano oboroževanje tudi na drugih področjih.

O istem vprašanju je Gorbačov govoril tudi v ponedeljek med sprejemom, ki ga je njemu v čast pri-

redil britanski zunanji minister Geoffrey Howe. Oh tisti priložnosti je namreč rekel, da ni mogoče upati, da bi dosegli sporazum o razorožitvi med SZ in ZDA, če ne pride do prepovedi vesoljskega orožja. Nevarnost vesoljskega oboroževanja je prišla na dan večkrat v izjavah Gorbačova in nikakor ni naključje, da je drugi mož v sovjetski delegaciji znanstvenik, izvedenec v vesoljskem oboroževanju. Član politbiroja sovjetske partije je tudi poudaril, da SZ ne more sprejeti Reaganovih trditev o obrambnih in napadalnih izstrelkih.

Včeraj je Gorbačov obiskal britanski parlament, kjer je odgovarjal na vprašanja, ponekod tudi zelo tendenciozna, britanskih poslancev.

Deželna konferenca slovenskih komunistov danes v Fojdi

VIDEM — V restavraciji Bristol v Fojdi bo danes ob 20. uri deželna konferenca slovenskih komunistov. Uvodno poročilo bo imel član deželne partijskega vodstva KPI Miloš Budin, nakar se bo razvila razprava, ki jo bo vodil član CK KPI Pavel Petričič. Konferenca, katere glavna tema bo trenutni položaj Slovencev v Italiji v luči prizadevanj za doseg globalnega zaščitnega zakona, se bo udeležil tudi deželni tajnik KPI Viezzi.

Visoka italijanska odlikovanja štirim slovenskim književnikom

LJUBLJANA — Generalni konzul republike Italije v Zagrebu Sandro Maria Siggia je podelil štirim slovenskim književnikom visoka odlikovanja, s katerimi jih je za prispevke k širjenju italijanske literature v Jugoslaviji odlikoval predsednik republike Sandro Pertini. Niko Košir in Ciril Zlobec sta prejela odlikovanje »Commendatore dell'ordine al merito della repubblica Italia«, Andrej Capuder in Jaša Zlobec pa odlikovanje »Cavaliere dell'ordine al merito della repubblica Italia«.

M. Z.

SMUČANJE ZA SP

Schneiderjevi (Švica)

včerajšnji veleslalom

NOGOMETNA B LIGA

Cesena - Triestina

KOŠARKARSKA A-1 LIGA

Indesit - Stefanel

NA 10. STRANI

Bencin na bone vsaj še 3 mesece

LJUBLJANA — Po številnih mrzličnih komentarjih, ugibanjih in celo namigih glede usode bencinskih bonov v prihodnjem letu je včeraj v javnost na nekoliko neobičajen način pricurlala slaba novica. Tega ali bodo omejitve prodaje goriva veljale tudi v prihodnjem letu, sicer ni še nihče uradno izjavil. Včeraj so na ljubljanskem Petrolu povedali samo to — da so bencinski boni za prvo trimesečje 1985 že natiskani. Ali bodo veljali tudi po treh mesecih, pa seveda še ni znano... (dd)

□ BEOGRAD — Mastni madeži, ki plavajo po Savi, zadnje dni pa menda celo že po Donavi, vznemirjajo Beograjčane. Ker pitno vodo deloma črpajo iz obeh rek, je prišlo tudi do motenj v oskrbi z njo. Tako je več kot 4000 ljudi v vaseh okrog Beograda ostalo s suhimi vodovodnimi pipami. Kljub vztrajnemu iskanju krivca, ki spuša v Savo dragoceno nafto, do zdaj komisije niso imele sreče in ostaja pri ogorčenju ter govoricah, ki včasih dobivajo tudi nacionalistične tone. Ker so namreč uradni predstavniki zavržili, da onesnaževalca na področju Srbije ni, so osumljeni kajpak tisti iz drugih republik. (dd)

Po statutu bi moral biti sredi leta 1986

V CK Zveze komunistov razprava o kongresu

BEOGRAD — V Beogradu je bila včeraj 15. seja CK ZK Jugoslavije, na kateri so prvi, svečani del posvetili 50 letnici državne konference KPJ, razpravljali pa so tudi o začetku priprav na 13. kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

Največji pomen četrte državne konference KPJ je v njeni odločitvi, da se v okviru KPJ ustanovijo Komunistične partije Hrvaške in Slovenije, kar najhitreje pa tudi KP Makedonije, je v referatu dejal predsednik CK ZKJ Ali Šukrija. Prav ta odločitev je postala izhodišče linije razvoja partije.

Po uvodni besedi sekretarja CK Belovskega so nekateri razpravljalci menili, da bi z odločitvijo o sklicu kongresa morali počakati do zaključka razprave o sklepih 13. seja CK ZKJ, ker bi s tem bilo jasnih več stvari glede načina priprav na kongres. Branko Mikulić in Nikola Stojanović sta menila, da ob dolgoročnem programu stabilizacije in analize skle-

pov 13. seja ne bi potrebovali kakšnih drugih dokumentov, saj bi to morala biti zadostna osnova za kongres.

Glede nekaterih vprašanj o odboru za pripravo kongresa je prišlo do polemične razprave, vendar so se na koncu poenotili, da je treba kongres sklicati v statutarne roku sredi leta 1986. Ustanovili so tudi odbor 99 članov, ki bo do prihodnjega maja pripravil predlog kongresne platforme. (dd)

□ LJUBLJANA — Tudi turistični rezultati Slovenije so letos zelo ugodni, če jih primerjamo z lanskimi. V prvih devetih mesecih je bilo v tej republiki za 20 odstotkov več prenočitev kot leto poprej, deviz pa se je nateklo za več kot 129 milijonov dolarjev. To pomeni, da bo načrt za letošnje leto zagotovo izpolnjen, kar pa seveda ne pomeni, da bi se z boljšo organizacijo turističnega gospodarstva, izboljšanjem ponudbe in reklame ne dalo izboljšati še veliko več.

Thatcherjeva v Peking

PEKING — Predsednica britanske vlade Margaret Thatcher je včeraj prispela v Peking, kjer bo podpisala zgodovinski sporazum, s katerim bo 1. julija 1997 Hongkong prešel pod kitajsko suverenost in bo prvi politični poskus sožitja dveh različnih družbenih sistemov.

Thatcherjevo, ki jo spremlja zunanji minister Geoffrey Howe, sta na pekinškem letališču sprejela zunanji minister Wu Xueqian in podpredsednik vlade Zhou Nan, ki je vodil dvoletna pogajanja o usodi Hongkonga. Sporazum bosta podpisala šefa obeh vlad Thatcherjeva in Zao Ziyang že danes. Kasneje se bo Thatcherjeva sestala tudi z Deng Xiaopingom, ki je v bistvu oče teorije o sožitju družbenega in zasebnega gospodarstva na ozemlju Hongkonga.

Na sliki (telefoto AP): predsednica britanske vlade Margaret Thatcher in kitajski zunanji minister Wu Xueqian na pekinškem letališču.

Drzen rop na Jatovo letalo v Frankfurtu

Ropar odnesel vreči z 2,9 milijona mark

BONN — Frankfurtska policija je včeraj na telefonske poizvedbe iz Bonna lahko povedala le malo novega o predvčerajšnjem bliskovitem in očitno dobro pripravljenem ropu, dveh vreč 2,9 milijona nemških mark (skoraj 1 milijarda in 800 milijonov lir) na frankfurtskem letališču. Policija je povedala, da ima opis storilca, ki je v bellem kombiju odpeljal vreči z denarjem, potem ko je s solzivcem onesposobil delavca Jata, ko je le-ta polagal vreči na voziček. Zadevo je že prevzel javni tožilec, sicer pa je bil v rop nemudoma vključen tudi Interpol.

Način, kako je bil opravljen rop, vsiljuje misel, da so organizatorji kraje denarja — en sam človek bi težko tako učinkovito in spretno izvedel rop — natanko vedeli, kaj prihaja v Jatovem letalu iz Ljubljane, a tudi poznali proceduro pri prevozu z letališča v trezor Jugoslovanske banke v Frankfurtu.

Kot je znano, je raztovarjalo Jatovo letalo šest delavcev, ki pa so bili v trenutku napada vsi razen enega v letalu. Prav v trenutku, ko je edini delavec pod letalom položil na voziček dve vreči z denarjem, se je pripodil iz mraka bel Volkswagov kombi z oznakami finske letalske družbe Finair. Kombi se je ustavil tik ob vozičkih za prtljago. Iz njega je skočil ropar in zgrabil vreči. Delavec se je začel z njim ruvati. Toda napadalec mu je brizgnil v oči solzivec, spet zgrabil vreči in skočil nazaj v avto. Vse skupaj je trajalo manj kot eno minuto, baje samo deset sekund.

Ze predvčerajšnjim je policija sporočila, da je bil ukraden denar iz Jugoslavije. Ni pa povedala, za kakšen denar gre. Včeraj je bilo slišati v jugoslovanskih bančnih krogih v Jugoslaviji, da so take pošiljke denarja pogoste. V Jugoslaviji odkupljene devize pošiljajo banke v ZRN in tudi v druge države in jih deponirajo v trezorjih jugoslovanskih bank ali predstavništev kot kritje za poravnavanje naših obveznosti v ZRN. Kot je slišati v bančnih krogih v Frankfurtu so vse take pošiljke, ki so dokaj pogoste, zavarovane. Prav tako je bilo slišati včeraj mnenje, da je zelo verjetno, da bo zahodnonemška policija, s katero sodelujejo jugoslovanski organi za notranje zadeve in Interpol, prišla na sled roparju ali roparjem.

Kako so roparji vedeli za pošiljko? Praksa je takšna, da denarne pošiljke napovedujejo s telefoni, ki so seveda strogo zaupni in do katerih imajo dostop le izbrane osebe. Toda ne bi bilo pravič, če je nekdo tudi v tem primeru izdal čas in kraj sedanje pošiljke. To je seveda samo domneva, ki pa vztrajno kroži. Nemška policija bo verjetno poskušala z izločanjem osumljenцев tudi po tej poti priti do resnice in — denarja.

Kljub temu ostane vprašanje, kako je mogel ropar tako zlahka in bliskovito izpeljati rop. Navsezadnje ne more kar vsako vozilo na letališki prostor, zlasti ne na mesto, kjer se ustavi letalo in kjer odhajajo potniki iz letala in raztovarjajo

tovor. Pet delavcev v letalu, eden spodaj. Ali pri takih »prenosih« ni pooblaščen — morda celo oborožene — osebe, ki bi stražila tako dragocene pošiljke?

Vsekakor ostane dejstvo, da je bil rop na frankfurtskem letališču drugi največji rop gotovine med prevozom vrednostnih pošilk v zadnjih letih v Zvezni republiki Nemčiji. Prav pri napadih na denarne transporte se je roparjem posrečilo upleniti milijonske zneske. Decembra 1978 so štiri rje moške v Berlinu uplenili milijon mark. Gotovina je ležala pripravljena za prevoz v banko denar pa je bil izkupiček od prodaje iz berlinske veleblagovnice Kaufhaus. Roparje so pozneje polovili.

Vodja koelnske podružnice firme za prevoz denarja je decembra 1979 pobral velike zneske denarja od veleblagovnic in trgovin po »dolgi soboti«. Samo del denarja je prinesel v banke, sam pa je pobegnil z dvema milijonoma mark. Pozneje se je prostovoljno prijavil policiji in je bil obsojen na dve leti in pol zapora.

Toda največji znesek — 4,3 milijona mark — je oropal junija 1980 voznik denarnega transporta. Imel je sodelavce, toda po šestih mesecih so bili vsi prijeti.

Na frankfurtskem letališču so februarja ukradli vrečo z 1,5 milijona mark. Storičla še niso našli. Iz zadnjih let je znanih še nekaj milijonskih ropov denarnih pošilk.

BOŽIDAR PAHOR

»Mussolini« v Zagrebu

ZAGREB — Filmska družba »Trian Productions« iz Los Angelesa je v sodelovanju z »Jadran - filmom« te dni začela v Zagrebu snemati film »n televizijsko serijo »Mussolini«. Ekipa bo snemala še na Reki in v Splitu. Skupaj kar 14 tednov v Jugoslaviji, deset dni pa še v Rimu.

Režiser filma je Billy Graham, tekst pa je napisal Sterling Silliphant, znan po scenarijih za filme — uspešnice Peklenski stolp, Posejdonova avantura in V vročini noči. Mussolinija bo igral proslavljeni ameriški igralec George C. Scott, njegovo ženo Rachel Lee Grant, hčerko Eddo Mary Elizabeth Mastrantonio, zeta Galeazza Raul Julia, sina Vittoria pa Gabriel Byrne. V manjših vlogah bodo nastopili jugoslovanski igralci, sodelovali pa bodo tudi enote Jugoslovanske ljudske armade.

Ze drugega dne, ko so snemali v neki zasebni vili v Zagrebu in je v prvih kadrih nastopil George C. Scott, je režiser Billy Graham deloval zelo zadovoljen. »Pohvaliti moram ekipo Jadran filma in njeno strokovnost. V Jugoslaviji sem našel vse, kar potrebujem za ta film.«

Snemanje filma in mini televizijske serije bo stalo blizu 9 milijonov dolarjev, tretjino tega pa bo dobil za svoje storitve Jadran film. B. L.

LJUBLJANA — Kot pravi šok je za slovensko javnost deloval predlog, ki ga je v okviru polemike v zvezi s Kocbekom zapisala ena od udeleženk razprave. »Sredi Ljubljane, v njenem srcu, bi moral stati obelisk, ki bi kričal v nebo o tragediji malega naroda, ki je v boju za obstoj postal obenem svoj lastni krvnik in kaznovalec. Na tem obelisku naj bi preprosto pisalo: Umrli za domovino... To bi bil prvi korak k narodni spravi v najbolj polnem smislu besede. Ne k spravi z belogardizmom kot takim, temveč k spravi med ljudmi kot ljudmi.«

To naj bi bil torej spomenik, ki naj bi zbral mrtve z obeh strani. Zlasti pa naj bi bil najbrž posvečen tistim, ki zdaj na slovenskem ozemlju spomenikov nimajo: domobranec. Ali, kot jih je označila avtorica, »roškim žrtvam«. Verski tednik Družina se sprašuje bolj zavito: »Kako je bilo z žrtvami slovenskih fantov po končani vojni, ki ležijo v globinah Kočevskega Roga, okoli Pletarij in drugod?«

Reakcija na takšne teze, ki sicer niso nove, bile pa so do sedaj bolj malo znane širši javnosti, saj so se pojavljale predvsem v emigrantskem tisku, so ogorčene in prizadete. Takšne so, da bodo tisti, ki so se morali zdaj odločiti le za preizkus »politične klime«, hitro prepričali, da gospodarske težave niso oslabile ponosa in odločnosti.

Pred dnevi je sobotna priloga Dela objavila prispevek Draga Vresnika, ki o teh problemih prizadeto razmišlja kot partizan, ki je začuden nad nevednostjo o zgodovinskih dejstvih nacistične okupacije Slovenije. V daljšem članku je orisal pomen slovenskega domobranstva ter njegovo vlogo v zgodovini, ki bi jo danes nekateri hoteli naslikati ob drugačnih kulisah ter ob drugačnih glasbi. Domobranci sami po sebi niso bili nikakršna kontrarevolucija, piše Vresnik, ampak pripadniki SS policije. Kontrarevolucijo je predstavljala pe-

Ob polemiki v zvezi s spomenikom vsem padlim

Gospodarske težave niso oslabile odločnosti in ponosa

ščica predstavnikov propadlih strank zunaj domobranstva, ki so bili domobranci izdajalci, ne pa borci za svojo stvar, ker te stvari ni bilo, ker je nacistična SS ni z ničemer dovoljevala. Kako je bilo z domobranskimi spektaklci »o Angležih«, je zgodovinsko potrjeno. Propadle so in Angleži so bili prvi, ki so domobrance obsodili kot hlapce nacistične SS policije: s tem, ko so jih izročali partizanski vojski, je bil čeznje potegnjena tudi angleški križ.

Ze 19. oktobra 1941 je slovenski narodnoosvobodilni odbor na tretjem vrhovnem plenumu OF sprejel odlok o zaščiti slovenskega naroda. Z njim je v 1. členu določil: Izdajalci se kaznujejo s smrtjo. Odlok med drugim pravi tudi, da se s smrtno kaznijo kaznuje vsak, tudi če je »dejanje storjeno iz malomarnosti ali pod pritiskom okupatorjev ali drugih sovražnikov svobode slovenskega naroda«. (Ta citat je zanimiv predvsem zato, ker mnogi opravičujejo tiste domobrancelje, ki da so stopili v domobranstvo pod pritiskom). Kocbek se je po vojni zgražal nad pravno nesprejemljivo obsodbo in likvidacijo domobranceljev. Če bi bil v Sloveniji, bi nasprotoval, je pisal. Toda leta 1941 je sodeloval pri sprejetju odlaka o smrtni kazni za izdajalce, kot predstavnik najvišjega vodstva OF, pravi Drago Vresnik.

Sobotna številka Ljubljanskega Dnevnika pa objavlja precej obširno besedilo, ki ga je napisal Zoran Polič, član predsedstva SRS in soustanovitelj OF slovenskega naroda.

Naslov je zgovoren: Alternative, sprava in komu spomenik.

»Količno licemerstvo je pozivati k enotnosti danes, ko ogromna večina slovenskega naroda vidi svojo edino pot v lepšo prihodnost v čvrsto povezani, po idejah pa pluralistični socialistični zvezi, in da ti pozivi prihajajo od institucije, ki je v času, ko je bila taka enotnost krvavo potrebna, nasprotno pozivala preko svojih »aktivistov« — kaplanov in župnikov — k pobijanju vseh svobodomiselnih, za slovensko svobodo ogrelih in na žrtve pripravljenih borcev, ki so se zatekali v gozdove, umirali po taboriščih in večkrat tudi na svojih domovih z vso svojo družino kot žrtve s cerkvenim blagoslovom in odpustki opremljene »črne roke«? piše Polič. Se res dovolj zavedamo, kakšne posledice nosi za seboj nenehno ponavljajoča se propaganda o spravi? Najprej spomenik belogardistom in popolna sprava s pobežlimi pobudniki belogardističnega terorja, nato priznanje, hvala in svetništvo pobežlemu škofu Rozmanu, pa tudi njemu spomenik, pa še počastitev Stepinca, da bomo prispevali svoj delež k »solidarnosti« s hrvaškim ustaštvom in končno rehabilitacija in morebiti spomeniki vsem ustrelnim izdajalcem z Erlichom in Praprotnikom na čelu, se sprašuje avtor prispevka v Dnevniku. Podreti pa spomenike, ki v Sloveniji opozarjajo na zločine v pretekli vojni? To naj bi bil po vsej verjetnosti slovesen zaključek pravne akcije in dokončna obsodba Osvobodilne fronte...

»Prav gotovo so v bitki za novo bile storjene tudi nekatere napake. Morda je bil kdo ustreljen, pa ni bil izdajalec. Tudi je povsem verjetno, da med vrtnjenimi belogardisti niso bili ustreljeni le tisti, ki so imeli krvave roke iz časov, ko so njihove čete morale in požigale po slovenskih vaseh. Toda ali nekaj belogardističnih žrtvev več, ko jih je bilo na strani partizanov v Jugoslaviji na desetstisoče preveč, zaradi pojavov kvizlinštva, ustaštva, četništva in belogardizma, opravičuje hude obtožbe zoper samo revolucijo?«

Nobenemu od izsečkov iz pretekle zgodovine ni mogoče dajati polne vrednosti za oceno celotnega dogajanja in z njim moralno ovrednotiti celotne borbe, meni Zoran Polič. Tak primer je prav gotovo tudi zahteva po ponovnem razčiščenju usode vrtnjenih belogardistov in drugih pripadnikov kvizlinških vojsk v Jugoslaviji.

»Četudi je to bila popolnoma vojaška akcija, nosi svoj del odgovornosti tudi takratno politično vodstvo, četudi pri sami akciji ni sodelovalo niti ni vedelo, da se pripravlja. Po svojem pomenu je bil to političen akt, ki pa ga ni zahtevala politična odločitev, vsaj ne sklep vrhovnega vodstva Osvobodilne fronte. Izpeljan je bil kot zaključni vojaški akt. Ali je bilo pred samim dejanjem kot iniciativa za obračun izdano povelje področnega štaba ali kakega posameznika, ali pa je bila to spontana akcija borcev, ki je poveljstvo ni hotelo ali ni moglo preprečiti, vse to so lahko dileme,

ki jih bodo iskalci podrobnosti prej ali slej lahko razjasnili. Toda tudi te podrobnosti samega dejanja ne bodo mogle spremeniti v najpomembnejši zgodovinski dogodek ali odločilno prelomnico v slovenski in jugoslovanski zgodovini (ker ne gre le za belogardiste, temveč vso mešanico izdajalske vojske, v kateri so bili tudi četniki, ustaši, balisti in drugi). V nekem smislu je moralni madež, ker si vojaško vodstvo teh zaključnih operacij ni vzelo časa, da bi s potrebno avtoriteto preprečilo ustrelitev tistih udeležencev, ki niso spadali v poveljniški kader, ki si niso umazali rok s poboji in umori in ki so bili šele v zadnjih mesecih mobilizirani ali celo le naključni sopotniki pri begu preko meje. Vendar tudi vse to, kakor ni povsem opravičljivo, vendar ne prenese zagnanosti, s katero skušajo nekateri to kot zločin pripisati političnemu vodstvu Osvobodilne fronte in ni primerljivo s tistim, kar je bilo zločinskega storjeno po slovenski državi, piše Zoran Polič. »Res je, da se lahko in se celo moramo vprašati, ali so imeli partizani pravico, da se za svoje padle, za najboljše tovariše, za brate, očete in požgane domove ob koncu vojne maščujejo na način, ki ni v skladu z moralnimi in civilizacijskimi načeli, je bil pa izbruh zadržanega srda in muke, ki so jo mnogi nosili s seboj dolga štiri leta trpljenja, krvi in spopadov.

Toda ali ni daleč pred tem vprašanjem tisto, na katero naj bi drugi odgovorili, tisti namreč, ki so zavestno ustvarjali prepad med slovenskimi ljudmi, ko so mnoge s svojim izdajstvom in sodelovanjem z okupatorjem postavili na nasprotno okepe in jim vcepjali sovraštvo do vseh tistih, ki so želeli svobodo in dostojanstvo človeka?«

Lažni spomeniki in lažne pobude za nekakšno skupno pot in spravo niso nikakršna prihodnost. »Klime« za takšne ideje se nikomur ne spleča čakati...

Z. Š.

Seja glavnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze v Kulturnem domu v Gorici

Celovit prikaz raznolikega delovanja in poudarek na enotnosti

GORICA — Četrta seja glavnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je bila v ponedeljek v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici, je bila v glavnem posvečena pregledu delovanja organizacije v zadnjem letu. Na to pestro in raznoliko dejavnost je bilo osredotočeno tajniško poročilo, o njej pa so se zaustavili tudi člani glavnega odbora — zasedal je pod predsedstvom predsednika Borisa Raceta — ki so posegli v razpravo.

Klavdij Palčič je v svojem posegu predvsem podčrtal važnost nedavnega srečanja na Opčinah, kjer se je zbrala skupina slovenskih in italijanskih intelektualcev z namenom, da bi se končno pretrgala sedanja čudna situacija in neznozna oddaljenost med obema narodnostima skupnostima na kulturnem področju; v kolikor bi se pobuda obnesla, je dodal, bi veliko pomenila v našem boju. Nerina Švab

Del članov med ponedeljkovim zasedanjem

je podrobneje govorila o problematiki doraščajoče mladine in ob ugotovitvi, da je bilo to področje precej let pri naših ustanovah v ozadju, je nazivala vrsto problemov s katerimi se trenutno ubada pristojni odbor pri

SKGZ, da bi zapolnil nastalo vrzel. Govorila je še o problemih handikapiranih in socialno prizadetih in o prizadevanjih za njihovo vključevanje ter o vzgojnih smotnih in pomenu sodelovanja s sorodnimi italijan-

skimi ustanovami.

Odo Kalan se je zavzel za večjo popularizacijo študij in načrtov, ki jih sestavljajo razni odbori, Franc Škerlj pa je spregovoril o demografskem položaju oziroma o upadanju slovenskega prebivalstva, ki je zaskrb-ljujoče; zavzel se je tudi za večjo pozornost socialnim ustanovam in o-starelim. Tudi Samo Pahor je podčrtal važnost openskega srečanja skupine intelektualcev in se s tem v zvezi zahvalil pobudniku Steliu Spadaru. Dejal je še, da je treba opozoriti ljudi na pomembnost takih akcij, ker obstaja nevarnost, da bi jih ne razumeli. Darj Cupin je ugotavljal, da je iz tajniškega poročila razvidno, da je organizacija opravila veliko dela; to pa ni odvisno od ene ali dveh o-seb, ampak od angažiranosti velikega števila ljudi. Posebno važnost je položil na problem kadrovanja, enega bistvenih problemov, v katerega je

treba vložiti več energij. Govoril je tudi o vprašanju izbiri, ki bi jih treba podrobneje proučiti ter se pridružil pohvalnim besedam o srečanju skupine intelektualcev obeh narodnosti in dodal, da bi pobuda morala imeti prioriteto.

Marko Kravos je bil mnenja, da bi tudi na kulturnem področju bilo potrebno večletno načrtovanje. S tem v zvezi je Klavdij Palčič menil, da bo to programiranje lahko prišlo do izraza na posvetu o kulturi. Darko Bratina pa je podčrtal važnost sedanjega trenutka, ko se širita povpraševanje in radovednost do naše skupnosti; zato se bo treba potruditi ter investirati v kvaliteto; to radovednost intelektualnih krogov je Bratina ocenil kot nekaj novega.

Razpravo o tajniškem poročilu sta z replikama sklenila tajnik in predsednik SKGZ. Ponovno je bila podčrtana raznolikost delovanja organizacije v zadnjem letu, ki se je zaključilo z aktivno bilanco. Poseben poudarek je bil namenjen tudi enotnim nastopom, glede pobude skupine intelektualcev obeh narodnosti pa je predsednik Race še pristavil, da jo je treba popularizirati in jo prikazati v pravi luči ter se potruditi, da bo o brodira zaželele sadove.

V drugem delu zasedanja je glavni odbor SKGZ proučil nekatere predloge prof. Sama Pahorja za bolj učinkovit boj Slovencev v Italiji za doseg globalnega zaščitnega zakona; po diskusiji je predlagal, naj o njih razpravljajo pristojne komisije in organizacije.

Tajniško poročilo Dušana Udoviča

Specifična vloga organizacije v življenju manjšine

Dušan Udovič

Svoje poročilo je tajnik Dušan Udovič začel z ugotovitvijo, da smo glede zaščitnega zakona še na odprtem morju, čeprav je organizacija v skladu z obvezami storila vse, da bi se ta osnovni cilj pospešeno uresničil; po drugi strani pa je ugotavljal, da je naša skupnost v zadnjem letu pokazala nove spodbudne znake vitalnosti, ki so prišli do izraza predvsem v odločnih odgovorih na zavlačevanja in zapostavljanja. Sicer pa so se te ugotovitve odražale in se bodo nujno morale odražati tudi v bodočem delovanju SKGZ, ki ima specifično vlogo v življenju manjšine.

Tajnik Udovič je nato podal pregled pestrega in raznolikega delovanja posameznih odborov, komisij in delovnih skupin. Odbor za gospodarstvo je bil v skladu s svojo programsko usmeritvijo prisoten v vseh tekočih gospodarskih vprašanjih, ki na teritoriju, kjer prebivamo Slovenci, neposredno zadevajo našo skupnost. Izdelal je dokumentirana stališča o gospodarskih projektih, posebej pa velja omeniti pobudo urbanistične komisije odbora, ki je izdala brošuro o stanovanjski politiki in tržaški pokrajini. Njegovo osrednje delo pa se odvíja v delovni skupini, ki bo izde-

lala nov srednjeročni gospodarski načrt za obdobje 1986-90. V zadnjem letu se je odbor aktivno ukvarjal z razlastitvami in predvsem preko KZ skrbel za okrepitev učinkovitosti organizacije v tem pogledu ter posebno pozornost posvetil uresničevanju stanovanjske politike v Beneški Sloveniji.

V odboru za kulturo je stekla razprava, ki ima cilj poživiti našo prisotnost v kulturnem življenju in preveriti delo organizacij, ki se bavijo s kulturo, da se ustvari učinkovitejša koordinacija in s tem možnost, da se problemi rešujejo. Tu gre predvsem za dolgoročno delo, ki naj pripelje do jasnejših opredelitev in izbiri. Odbor izvaja zastavljeni program v okviru treh osnovnih usmeritev: odnosi v kulturi znotraj manjšine v treh pokrajinah, povezanost oziroma odnos z matico in odnos s kulturnimi institucijami italijanskega naroda. Odbor, ki se je lotil aktualnega vprašanja o enotnem slovenskem kulturnem prostoru, je poglavlje zamislil ZSKD, da se spomladi organizira posvet o kulturi, ki je po splošnem mnenju potreben.

Eno najtežjih in najbolj odgovornih nalog ima gotovo odbor za šolstvo; ubada se s problematiko, pri kateri se ni moč omejevati le na izjave in stališča, ampak je treba skušati doseči konkretne vplive na dogajanje na tem področju. Odbor je začel uresničevati dolgoročni program, ki že daje rezultate in je temeljito obravnaval vprašanje vpisov in predpisov v slovensko šolo; bil je prisoten ob vseh važnejših tekočih šolskih vprašanjih, dajal pobudo za sestajanje enotnega šolskega odbora in okrepil svoje delovanje v goriški in predvsem videmski pokrajini. Težavne naloge odbora terjajo vsekar zavzetost celotne zveze.

Pri vseh akcijah SKGZ je mladina organizirano prisotna; to dejstvo je spodbudno in kaže konkretno voljo mladim, da so čim bolj vključeni v njeno delovanje. Mladinski odbor ima zastavljeno delo v treh smernicah: razvijanje družabnosti oziroma

kritje potrebe po združevanju, izobraževanje in povezanost z mladimi v matici in z italijanskimi mladinskimi organizacijami. Odbor je sklenil organizirati posvet o svoji vlogi in delovanju; mimo težav, ki so spričo potreb neizbežne, se delo mladih pozna tudi v drugih organih zveze, ki ne delujejo na mladinskem področju. Odbor za doraščajočo mladino je bil v minulem letu posebno aktiven; sprijel se je s problemi članic SKGZ z namenom, da se usposobijo za nove naloge in obveznosti, ki se porajajo pri načrtnem delu z mladimi; tako se je med članicami ustvarila tesnejša povezava in usklajevanje.

Komisija za izobraževanje in usmerjanje je bila ustanovljena iz objektivne potrebe po kadrovanju, ki je morda trenutno v delovanju SKGZ najbolj pereč problem, ker se organizacija zaveda njegovih dolgoročnih posledic in učinkov. Komisija je letos že izvedla nekatere akcije ob ugotovitvi, da so potrebe na tem področju tako velike in nujne, da je treba nemudoma pristopiti k profesionalizaciji kadrovanja. Tudi odbor za uveljavljanje slovenskega jezika ima dolgoročno zastavljeno delo; uresničuje že nekatere pobude, nahaja pa se pred stalno težavo, da je zanimanje za uveljavljanje slovenskega jezika zelo šibko in neupravičeno potisnjeno na stranski tir.

Odbor za tisk se je v glavnem ukvarjal s tekočimi vprašanji. Izraz organiziranosti SKGZ so teritorialni odbori: goriški je obravnaval vse probleme, ki so v zadnjem letu prišli do izraza na Goriškem, pri svojem delu pa ima še posebej odgovorno nalogo teritorialni odbor za videmsko pokrajino, ker v svojem delovanju povezuje različne stvarnosti, ki se razvijajo na tem področju. Pred časom je bila imenovana tudi posebna delovna skupina, ki ima nalogo popularizirati našo prisotnost v italijanskem družbenopolitičnem in kulturnem življenju; spričo potreb bo treba njeno dejavnost v prihodnje še okrepiti. V končni izdelavi je tudi memorandum, nova platforma SKGZ

o pravicah naše skupnosti.

SKGZ je v zadnjem letu znatno okrepila stike z javnimi upravami, posebno plodno je bilo tudi njeno delovanje na področju zunanjih stikov.

Zadnji del svojega poročila je tajnik Udovič namenil delu enotne delegacije in enotnim nastopom naše skupnosti, katerim moramo dati — je podčrtal — poseben poudarek. Ne glede na nekatera različna tolmačenja in probleme, ki so spremljali enotne nastope, moremo z zadoščenjem ugotoviti, da je močno porasla zavest po potrebi enotnosti vseh Slovencev. Takšni mobilizaciji, kot so bile manifestacije v Gorici, Bazovici in Trebčah, nismo bili priča od povojnih let. Gorica in Trebče sta razblinili vsakršno skepsno in dokazali, da so ljudje pripravljeni odločno nastopati in da je enotnost najučinkovitejša strateško orožje za doseg naših pravic.

Zaradi tega je SKGZ zlasti v minulem letu posvetila temu vprašanju veliko energij, sodelovala v enotni delegaciji in skrbela za skrbno izvajanje dogovorov. Znano je, da so enotni nastopi poleg uspehov prinesli tudi probleme, odprta vprašanja in različna tolmačenja kako in pod kakšnimi pogoji naj se ustvarja enotnost med Slovenci. V tem ni nič dramatičnega, ampak konkretna je želja ljudi, da bi se v svoji nazorski raznolikosti in angažiranosti pri združenih nastopih čimbolj prepoznali. O dilemah in odprtih vprašanjih v zvezi z enotnimi nastopi je po splošnem mnenju treba razpravljati tudi izven enotne delegacije. Ocenjujemo, da je temeljne važnosti, kako ta razprava poteka. Občutiti je predvsem potrebo po odkritem soočanju med ljudmi, ki delujejo v naših društvih. Enotnost je za Slovence velika pridobitev, zato jo moramo ohraniti kot proces, ki ga je treba konstruktivno razvijati z veliko mero potrpljenja in strpnosti. Preveč nam je dragocena, da bi dopuščali, da bi se razkrojila v parcialnih polemikah preko tiska. Smo za razpravo, vendar takšno, ki bo enotnost krepila in ustvarjala pogoje za nadaljnje skupne nastope.

A. PERTOT

metrsko blago

podloge

pletenine

zavese

Božična darila

za vse okuse.

TRST

Ul. Ginnastica 22

Tel. 795-998

Igrača je otroku resna stvar

ORVISI

zanj ima najlepši dar

TRST

UL. PONCHIELLI 3

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

323.

Sestri, ki sta bili iz otroških let zelo navezani druga na drugo, sta si s solzami v očeh padli v ob-jem. Za soborce je bila Marija že odpisana. Morala je biti železna, da niso fašisti ničesar izvlekli iz nje in jo pustili živo.

»Kristina, kako da je mati padla v roke Nemcem?«

»Mati je sama kriva, preveč samozavestna je bila, saj je hotela sama oditi pote v Italijo. Kdo pa si je mislil, da jo bodo izvovali v odmaknjeni gorski vasi! Nekdo v vasi nas ima na očeh. Izdajalca imamo.«

Obe sta jokali v silni žalosti. Teta ju je tolažila in ju vabila k mizi, kjer je čakala polenta z mlekom. Niso še sedli, ko sta prišla Lojze in oče Frane. Spet so bili vsi v solzah ob misli, kako bi bilo lepo, če bi bila mati med njimi in če bi prišli še Karlo, Jože in Pavle. Od nekdanj so se počutili boljše, če jih je bilo več skupaj. Prišel je tudi župnik Sirk.

»Ne bi motil vašega družinskega snidenja, pa mi vest ni dala miru, da vas ne bi prišel pogledat. Nekaj vam moram povedati, preden se razidete.« Na-pravili so mu prostor ob mizi. Sedel je k Mariji, ki se ji je vojna najbolj poznala. Bila je drobna, z velikimi kolobarji okoli oči, shujšana. Smilila se mu je,

pa kaj, ko drugače kot z dobro besedo ni vedel pomagati. Stric je prinesel štefan vina na mizo, da bi jim razvezal jezike in jih spravil v dobro voljo. Ko so mala dva poslali spat, je župnik dejal zaupljivo:

»O Jožefi vsi veste. Vsak dan molim zanjo. Če je kaj pravice na nebu in zemlji, se ji kaj hudega ne sme zgoditi. Poskušal jo bom rešiti, nobenih dokazov nimajo proti njej. Že drugič pa nas njena žrtev opozarja, da je vas v nevarnosti. Nemci mislijo resno. Jaz jih ne bom čakal. Mrtev ne bi mogel koristiti ne ljudem ne boju. Odšel bom takoj, ko mi sporoče, katera fara v Istri je prazna.«

Presenečeno so strmeli vanj. Bečan pa ga je vprašal:

»Torej se umikate s fronte?«

»Ne razumite me napak, prestar sem, da bi odšel v gozd. Nimam srca, da bi ubil človeka.«

»Saj ga ne bo treba, gospod. Nikar ne odidite, mi bomo poskrbeli za vašo varnost,« je rekla Kristina, ki ni pozabila dobrot, ki jih je mož storil družini. Pri njem je shranila ves družinski denar, ko so odšli v gozdove.

»Kristina, ne bom storil napake, ki jo je dvakrat storila vaša mati. Bila je ponosna, samosvoja in trmasta ženska. Ni bežala pred Italijani, ni se skrila pred Nemci. Če bi jaz mislil kot ona, bi stal. Rekli bi si — duhovnika ne bodo. Ona je mislila — mater enajstih otrok ne bodo, pa so jo vseeno. Imamo slabe ljudi med dobrimi. Greh gre z njimi kot senca s človekom. Ne mislim pridigati. Nihče od vas ni več varen v tej vasi.« Župnik je zajel sapo, kot da bi iskal moč, da bi se razbremenil nečesa, kar ga je težilo. Spremenil se je v obraz, postal je bel kot kamen.

»Danes bom prvič prelomil spovedno molčečnost. Žal mi je, da je nisem že prej. Če bi jo bil, bi bila mati zdaj med nami. Nikoli si ne bom tega odpustil.« Solze so mu zalile oči in roke so se mu tresle. S tihim glasom je rekel: »Stari Teček je tretji izdajalec v vasi. Njegova žena mi je povedala pri spovedi. Potem sta mi oba prisegla, da se to ne bo več dogajalo. Po ženi smrti pa je prelomil besedo.«

»Ali imate dokaze za to?« se je oglašil Lojze. Bečan pa je dejal nejevoljno: »Kaj pa sprašuješ tako neumno?«

Župnik je rekel: »Dokaze bodo dobili tisti, ki mu bodo sodili. Moje roke so čiste in moja vest je sedaj mirna.«

Vedel je, da je moža obsodil na smrt. Zato je obmolnil. Ni bi vaju in ne pripravljen tako nevarno posegati v usodo ljudi...

Bečan je preteče stisnil garaške pesti, kajti za ženo je izjokal vse solze. Suho je rekel: »Kdo bi si mislil! Saj je mož že z eno nogo v grobu. Pa revež vse življenje...« Ni razumel, zakaj dober človek lahko postane slab in obratno.

Župnik je vstal in se poslovil. Vsakemu posebej je segel v roko in ga objel. Dekleti pa je poljubil na čelo. Žalosten je bil v obraz in odmaknjen. Gledal jih je, kot bi se poslednjič videli.

Preostanek meglene noči so se namenili prespati v bunkerju. Lojze in oče pa sta odšla nazaj k Osojniku, kjer je bilo še najbolj varno.

Lojze se je poslovil od obeh sestra in očeta. Že naslednji dan je odšel na dolgo pot. Okrožni komite KPS ga je poslal v partijsko šolo oblastnega komiteja, v Cerkno.

Štoka (SSk) in Iskra (KPI) posegla v proračunski razpravi na deželi Slovinci v Italiji hočemo biti subjekt v borbi za enakopravnost in za sožitje

Deželni svet je včeraj zjutraj pričel proračunsko razpravo, ki se bo baje zaključila v petek z odobritvijo vseh finančnih dokumentov in triletnega razvojnega načrta. Proračun ni samo važen finančni dokument, ampak je tudi odraz politične filozofije novega deželnega odbora in zlasti predsednika Biasuttija, ki skuša postaviti temelje za uspešnejši gospodarski in družbeni razvoj deželne stvarnosti.

Na vsak način gre za velike naložbe in za zelo ambiciozne načrte, ki so za sedaj samo na papirju, njihovo izvajanje pa bo treba preveriti iz dneva v dan, oziroma iz leta v leto. Po bežnem pregledu triletnega razvojnega načrta kaže, da je Biasuttijeva vlada posvetila nekoliko več pozornosti manj razvitim pokrajinam (Trstu in Gorici), čeprav, kot poudarjajo komunisti, ne prihaja v vseh teh dokumentih dovolj do izraza smotrno načrtovanje, za katerega se skoraj ob vsakem koraku zavzemajo koalicijske stranke. Glede tržaške pokrajine velja omeniti nove naložbe za pristanišče in za raziskovalno dejavnost (center pri Padričah in geofizikalni observatorij pri Briškkih), 10 milijard lir pa namenja dežela tržaški občini za gradnjo novega nogometnega stadiona. Kje bo uprava zgradila ta objekt, ni še znano. Najverjetneje na področju sedanje klavnice pri Sv. Ani (tik ob stadionu Grezar), čeprav si v zadnjih dneh spet utira pot načrt za stadion na Krasu, za katerega se baje ogrevajo nekateri tržaški gospodarski krogi. Župan Richetti je povedal, da je trenutno na delu posebna tehnična komisija, ki ima nalogo pripraviti vrsto predlogov za lokacijo tega velikega objekta in

obenem napovedal, da bo o tem govor na januar-ski občinski konferenci o športu. Sam župan pa bi, kot smo izvedeli, raje videl stadion v mestu ali v predmestju, kot pa na Krasu, ker se resno zaveda velikih političnih težav za uresničitev takega načrta.

Med prvimi, ki so posegli v včerajšnjo razpravo v deželnem svetu, je bil svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka, ki je govoril o narodni in kulturni raznolikosti naše dežele in specifično o položaju naše narodnostne skupnosti. Dejal je, da je SSK odločno za enotnost Furlanije - Julijske krajine in za zemljepisno nedeljenost Slovencev v Italiji, ki so si z goriško in s trebensko manifestacijo pridobili nov ugled ter poudarili, da hočejo biti subjekt lastne zgodovine. Pozval je socialiste naj takoj pristopijo k vodenju tržaške občine in pokrajine ter hkrati priznal, da si je v tem trenutku in ob takih pogojih težko stvarno zamisliti delo tržaških uprav brez Liste za Trst. Predstavnik SSK, ki je kot znano tudi predsednik posebne svetovalske skupine za mednarodne odnose, je nato govoril o delovanju skupnosti Alpe - Adria in o potrebi, da se ta skupnost še dalje okrepi in razširi svoje delovanje. Glede odnosov znotraj sedanje deželne večine je Štoka polemiziral s tistimi, ki smatrajo, da je SSK samo privesek koalicije ter podčrtal, da njegova stranka je in hoče biti povsem enakopravna z drugimi večinskimi partnerji.

O Slovincih in o sožitju je nato obširno govoril komunist Boris Iskra, ki je uvodoma naglasil, da proračunski dokumenti posvečajo premalo pozornosti vprašanju kulturnih dobrin in izmenjav

ter šolskim problemom, kjer uprava ni še razčistila odnose med javnim in zasebnim šolstvom. Svojo analizo trenutnega položaja Slovencev je Iskra začel z oceno goriške in trebenske enotne manifestacije, nakar je omenil velika protislovja in zmedo, ki vlada med vladnimi silami glede zakona o globalni zaščiti. Priča smo veliki nepriljubljenosti vladnih sil, je poudaril svetovalec KPI, a tudi nizkotnim takticizmom, ki samo ustvarjajo zmedo med Slovinci in med demokratičnimi Italijani, za katere sožitje in enakopravnost nista prazni gesli. Glede Craxijevega govora na Trgu Unità je Iskra bil mnenja, da predsednik vlade si ne more na noben način privoščiti izjav, ki na nek način postavljajo v dvom sedanje državne meje, nanašajoč se na domnevno utesnjenost Trsta (in tudi Gorice). Gre za pomembna in delikatna vprašanja, s katerimi se ne gre šaliti. Govornik je tudi dejal, da se večkrat pozablja na Osinski sporazum in na vse to, kar pomeni za našo deželo. Slovinci, vsi Slovinci iz te dežele, je zaključil Iskra ne zahtevamo nobenih privilegijev, ampak hočemo biti priznani kot avtohtona in enakopravna narodna skupnost znotraj italijanske države. (st)

Pojasnilo PSI v zvezi z opensko svečanostjo

V zvezi z nedeljsko spominsko svečanostjo na openskem strelišču, na kateri ni bilo napovedanega govornika Pesanteja, je pokrajinska federacija PSI poslala večeraj tiskovno noto, v kateri je rečeno, da so prisotnost socialističnega govornika preprečili razlogi nepredvidljivega organizacijskega značaja. Socialistična stranka se opravičuje udeležencem nedeljske svečanosti.

Tržaški načrti za ohranitev važnih kulturnih spomenikov

Včeraj je bila v mali dvorani gledališča Verdi tiskovna konferenca z naslovom »Progetti per la città di Trieste«, tema tiskovne konference je bila torej obrazložitev načrtov, s katerimi bodo obnovili nekatere pomembne zgodovinske objekte in druge arhitektonske zaklade našega mesta. Na tiskovni konferenci bi moral biti prisoten tudi minister za spomeniško varstvo Gullotti, ki pa ga je v Rimu zadržala razprava o Visentini-jevem davčnem odloku.

Tako so na okrogli mizi spregovorili tržaški župan Richetti, občinski odbornik za kulturo Rossi, deželni odbornik za kulturo Barnaba, deželni odbornik za načrtovanje in bilanco Zanfagnini deželni intendant za spomeniško varstvo Pavan, Romeo Ballardini in arhitekt Paolo Bartoli.

Bistvo tiskovne konference je bilo v tem, da je Dežela F-JK finansirala načrt za obnovo pomembnih tr-

žaških objektov, ki imajo svojo zgodovinsko vrednost. Gre torej za načrt, na podlagi katerega bodo obnovili palačo Eisner - Civrari, Grad sv. Justa, občinski umetnostno-zgodovinski muzej, cerkev sv. Sebastiana in sv. Roka ter palačo Leo.

Kot je poudaril župan Richetti, bodo kmalu dokončana dela za obnovo rimskega amfiteatra. Govor je bil tudi o Miramarskem gradu.

Predstavniki občine in dežele pa so skupno poudarili pomen, ki ga ima sodelovanje med ustanovami pri reševanju kulturnih dobrin in stavb, ki imajo izrazit zgodovinsko-umetniški pomen. Pa ne gre tu le za stavbe. Trst ima na primer 14 muzejev, če k tem prištejemo še Henriquezovega, jih je 15. Marsikateri muzej je treba posodobiti in, kot je dejal Barnaba, je treba doseči, da muzeji ne bi bili le prostori za hranjenje umetnin; morali bi postati prava kulturna središča.

Ob vsem tem ostaja seveda odprt in nadvse pomemben problem, ki ga je poudaril sam tržaški župan; gre za obnovo starega mesta in za to, da se popravijo stare hiše, ki bodo postale ponovno vseljive. Na tem področju so v Trstu nekatera dela že v teku. Marsikaj pa je še treba urediti, da bo postala tržaška zgodovinska četrt ponovno privlačna za domačine in turiste. Ob vsem tem je seveda potrebno, da sodelujejo občina, dežela in država, saj gre za nemajhne načrte.

Že sam načrt za obnovo nekaterih izjemno značilnih poslopj bo potreboval izdatna finansiranja, ko bodo dela pričela. Pri tem je treba še poudariti, da se tržaški načrti za ohranitev kulturnih dobrin navezujejo v splošno deželni okvir, saj je dežela F-JK bogata na spomenikih in pravi zgodovinski spomeniki lahko postanejo pomemben kulturni in gospodarski dejavnik.

ŠKOF BELLOMI V DSI O PROBLEMU MANJŠIN

Društvo slovenskih izobražencev je v ponedeljek zaključilo svojo letošnjo sezono. Gost večera je bil tokrat tržaški škof Lorenzo Bellomi, ki je, kot znano, naklonjen naši manjšini, rad obiskuje naše organizacije in ob posebnih priložnostih tudi mašuje v slovenščini.

Bellomi se je najprej zahvalil za povabilo, s katerim smo mu Slovenci ponovno izrazili svoje zaupanje in naklonjenost. Pri svojem govoru se je cerkveni predstavnik najprej zaustavil pri problemu ločevanja jezikov in posredno tudi problemu etničnih manjšin. Seveda je to problematiko obdelal s teološkega vidika. Predvsem je poudaril, da krščanski svet ne bi smel zapostavljati človeka zaradi njegove narodne pripadnosti, ker je to proti vsakemu načelu uresničevanja krščanske sprave, ki jo proglasa Cerkev. Krščanska sprava ima namreč nalogo, da združi sedaj med seboj ločeno in porazgubljeno skupnost ljudi.

Ob problemu jezikov se je Bellomi

dotaknil »prazgodovine« jezikovne ločitve, ki jo omenja Stara zaveza. Biblijska pripoved poudarja trenutek kolektivnega upora Bogu, ki je imel za posledico »zmešnjavo jezikov« na Babilonskem stolpu. Ločitev med jeziki je pripeljala do ločitve med ljudmi in od tistega trenutka dalje je človeška zgodovina zaznamovana z vojnami in medsebojnim sovraštvom. Lorenzo Bellomi se je dotaknil tudi problema manjšin v sedanjem času in je izrekel ostro kritiko na račun državnih organov, ki se podrejujejo zakonom najmočnejšega. Politične stranke v bistvu delujejo v prid raznim političnim interesom in se premalo zanimajo za dejanske potrebe in zahteve prebivalstva in etničnih skupin v državi...

HJ

● Tržaška Krajevna zdravstvena enota sporoča, da so v Centru za umsko zdravje pri Domju (Ul. Morgurg 7) menjali telefonske številke. Novi številki sta 281402 in 281274.

V nedeljo in v ponedeljek ob visoki udeležbi staršev in dijakov

Na volitvah obnovili področne in zavodske šolske svete

Starši, učno in neučno osebje in — na višjih srednjih šolah — dijaki so v nedeljo in v ponedeljek obnovili svoja predstavništva v šolskih zbornih organih. Na slovenskih šolah so izvolili svoje predstavnike v področne in v zavodske svete, medtem ko so množično bojkotirali volitve v okrajne in v pokrajinski šolski svet.

Udeležba slovenskih staršev in dijakov na volitvah je bila, v primerjavi z udeležbo na italijanskih šolah na Tržaškem in v vsedržavnem merilu, tudi tokrat zelo visoka. Na osnovnih šolah je tako volilo približno 80 odstotkov staršev, na nižjih srednjih šolah 67 odstotkov, na višjih srednjih šolah pa 50 odstotkov staršev in kar 92 odstotkov dijakov.

Ponekod, kot na primer v osnovni šoli Kajuh v Gropadi, je bila udeležba staršev stoodstotna, izredno visoka pa je bila tudi na nekaterih drugih šolah. Tako je, na primer, na katinarskih šolah Milčinski in oddelku šole Sv. Ciril in Metod volilo 94, oziroma 98 odstotkov vseh volilnih upravičencev. Skupno smo torej na naših šolah zabeležili za 20 do 30 odstotkov višjo udeležbo staršev in dijakov na volitvah kot na italijanskih šolah.

V področne svete didaktičnih ravnateljstev so bili izvoljeni naslednji predstavniki:

Didaktično ravnateljstvo Sv. Jakob
Starši: Sergio Gregorič, Sonja Škabbar Rolich, Majda Premur Gregori, Angela Bunc Sancin, Aurora Cepar Germani, Marta Sabadin Lampe.

Učno osebje: Tamara Pauletti Crismancich, Ada Slavec Crevatin, Neda

Iurašek Gravner, Giuseppina Sossi Sabadin, Klara Šturman Tul, Bruna Franko Meterc (vzg.).

Neučno osebje: Nadja Laharnar.
Didaktično ravnateljstvo Sv. Ivan
Starši: Giovanni Coretti, Radivoj Pecar, Nadja Peric Dolhar, Neva Malalan Jagodic, Tanja Princi Mamolo, Vida Goršek Crapesi.

Učno osebje: Maria Widmar, Maria Raffone, Mario Adamič, Maria Cesar, Alessandra Montanari, Mariza Santi (vzg.).

Neučno osebje: Giovanna Stocca.
Didaktično ravnateljstvo Opčine
Starši: Mara Rogelja Plesničar, Stojan Metlika, Nelida Ukmar Rustja, Majda Colja Guštin, Marja Gregori Milkovič, Norma Tretjak Bogatec, Jelka Danieli Cvelbar, Silvana Čuk.

Učno osebje: Draga Skupek Lupinc, Mirjan Mikolj, Sonja Caharija Savi, Margherita Cibic Stocca, Nadja Puntar Umek, Zmaga Čuk Vidali, Magda Stancic Sossi (vzg.), Loredana Bratož (vzg.).

Neučno osebje: Saša Krizmančič Mitjot, Maja Lukša Rebul.

Didaktično ravnateljstvo Dolina
Starši: Majda Mihačič Delise, Alessandra Žerjal Mingot, Cvetko Zobec, Guido Laurica, Vilma Barut Tul, Vilma Pobego Stoch.

Učno osebje: Bonija Koren, Maria Lucia Sedmak, Darina Tercic, Alenka Cepar, Nevja Olenik, Miriam Biecar (vzg.).

Neučno osebje: Evelina Corradini.
Didaktično ravnateljstvo Nabrežina
Starši: Nadja Blasina Milič, Boris Ravbar, Gertrude Peric Osi, Pia Ciacchi Širca, Anna Maria Durnik Pipan,

Viviana Lukša Brezigar.

Učno osebje: Neva Ferluga, Nadia Auher Paulina, Irma Sardoč Leghisa, Paola Mejak Tercion, Maria Maddalena Pertot, Svetlich, Tiziana Vecchiet Kukanja.

Neučno osebje: Klara Giusto Tomini.

V zavodske svete nižjih srednjih šol so bili izvoljeni sledeči predstavniki:

Šola Cankar
Starši: Aldo Strain, Sonja Vuga Štolfa, Danilo Pilat, Martina Volpi Franceschi, Vlasta Lipovec Bernard, Livia Ursič Sancin.

Učno osebje: Kristjana Baldassi, Igor Petelin, Tatjana Corsi Gerdol, Vera Crevatin, Jasna Merku Jugovic, Anna Prinčič.

Neučno osebje: Vera Lozej.

Šola Sv. Ciril in Metod
Starši: Vladimira Gerdol Taddeo, Vida Vidali Di Lenardo, Claudio Gerbec, Giuseppe Rudež, Magda Drioli Karis, Milan Pasarič.

Učno osebje: Primavera Čok Vesel, Lucia Batista, Emilia Sosič, Vera Kunstelj Pečenko, Ksenija Levak Budal, Diana Marchesich Spacal.

Neučno osebje: Boris Zobec.

Šola Erjavec
Starši: Barbara Carli Gregori, Igor Lasič, Milena Sirk Majcen, Elda Vegliach Doles, Maria Lisjak Cieppea, Aldo Žezlina.

Učno osebje: Anna Maver Mosca, Tommaso Simčič, Marija Peterlin Susi, Marina Čebulec, Susanna Pertot, Annamaria Tretjak.

Neučno osebje: Giovanni Seli.

Šola Gruden
Starši: Mariza Škerk Kosmina,

Zvonka Trampus Fabec, Nada Caharija Golemac, Marcella Briščak Škabbar, Bruno Mihelič, Vesna Milič Sak-sida.

Učno osebje: Dušan Krizman, Alejandro Brecej, Nadja Doljak Košuta, Vera Tuta Ban, Daniela Mavec Antonelli, Maria Maddalena Pertot.

Neučno osebje: Marija Mahnič Sedmak.

Šola Gregorčič
Starši: Ervin Žerjal, Stanislava Bandi Giorgi, Gabriella Abram Bandi, Dario Brajnik, Guglielmina Veglia Rosso, Dragica Ule Mauri.

Učno osebje: Boris Zuljan, Stanislava Bandi Tavčar, Giovanni Žgur, Beniamino Salvi, Boris Pangerc, Fiorella Benčič Serio.

Neučno osebje: Alma Kraljič Canciani.

Šola Kosovel
Starši: Sonja Baiss Marucelli, Matějka Peterlin Maver, Sergio Antoni, Fabio Crevatin, Silvana Ciacchi Raseni, Norma Pelan Stopar.

Učno osebje: Ivan Peterlin, Grazie-la Stocca Biber in Vesna Sandalj Jogan, Helena Marta Canciani Repini in Miloš Jugovic, Eva Znideršič Martelanc.

Neučno osebje: Boža Zahar Petaros.

Šola Levstik
Starši: Maja Lukša, Dario Rupel, Vera Puntar, Marija Mahnič, Dunja Čuk, Ivana Verginella.

Učno osebje: Ača Markon, Gabri-jela Bevilacqua, Varna Hafner, Zoja Tenze in Sara Zuccoli; na šesto mesto so se z istim številom glasov uvrstili Edda Slavec, Jadrana Gabro-

vec in Edvard Bogatec.

Neučno osebje: Boris Kuret.
V zavodske svete višjih srednjih šol so bili izvoljeni naslednji predstavniki:

Učiteljske šole
Starši: Germano Švara, Adriano Rustja, Edoardo Bernhardt.

Dijaki: Tanja Pečar, Aleksandra Filipovič Grčić, Nadja Švara.

Učno osebje: Mariza Škerk, Boris Grčić, Nataša Calzi, Savica Malalan, Marta Žener, Samo Pahor.

Neučno osebje: Guerina Pertot.

Poklicni zavod Stefan
Starši: Sonja Budin, Lina Kerpan, Sonja Verginella.

Dijaki: Dimitri Vecchiet, Anna Corbato, Davorin Gombač.

Učno osebje: Igor Sancin, Franko Drasič, Romana Gulič, Mara Zerial, Boris Artač, Adriano Sedeveci.

Neučno osebje: Alessandro Paoli.

Licej Prešeren
Starši: Olga Kac Lupinc, Alessandro Rudolf, Emilio Čok.

Dijaki: Aleš Košuta, Živa Pahor, Peter Fonda.

Učno osebje: Borut Kodrič, Nada Pertot, Guerino Paulettich, Ksenija Nibrandt Bandelj, Licinia Roth Pahor, Dario Guardiancich.

Neučno osebje: Maddalena Selj Ažman.

Trgovski zavod Zois
Starši: Adriano Semen, Bruno Rupel, Marino Bandi.

Dijaki: Dario Bradassi, Davide Peric, Aleksandra Pangerc.

Učno osebje: Josip Tavcar, Anna Volpi, Marina Pertot, Giovanni Artač, Dušana Gabrijelčič, Milena Muzina.
Neučno osebje: Silvestro Metlika.

»Župan Fonda se je ravnal dosledno in se ni izneveril nobenim pravilom«

Pismo, ki ga je pred kratkim tajnik PSI devinsko - nabrežinske občine naslovil na župana Fondo in ga kritiziral, ker je ob sprejemu princa Charlesa v Nabrežini spregovoril najprej v slovenščini in nato v italijanščini, še dalje odmeva med nabrežinskimi političnimi silami. Po polemiki notri Slovenske skupnosti so tudi tamkajšnji komunisti zavzeli stališče do pisma, ki ga je socialistični tajnik naslovil županu.

Tajništvo devinsko - nabrežinske sekcije KPI »Enrico Berlinguer«, piše v tiskovnem poročilu, je od vsega začetka bilo mnenja, da ni potrebno javno posegati, saj je šlo za osebno korespondenco med tajnikom PSI in med županom. Komunisti zelo obžalujejo vsebino in ton tega pisma, ki sta v velikem nasprotju z javnimi izjavami tistih, ki pravijo, da se borijo za uresničevanje vseh pravic slovenske narodnostne skupnosti. KPI je mnenja, da je bil v tem primeru najbolj korekten in umesten županov odgovor, ki bi preprečil polemike, ki imajo za cilj predvolilne maneuvre, bolj kot obveze za celovito izvajanje tega upravnega mandata. »Za nas bi bilo zelo lahko štrumentalizirati ta dogodek,« pravi nadalje poročilo KPI,

»sekcijsko tajništvo pa je bilo mnenja, da bi polemike ob tako delikatnem vprašanju samo škodile in ne prispevale k utrditvi enakopravnega in miroljubnega sožitja med Italijani in Slovenci, ki je temeljnega pomena za rešitev vseh številnih odprtih vprašanj slovenske narodnostne skupnosti.«

Komunistična partija zato meni, da se je župan Fonda v tem primeru ravnal dosledno in korektno, tako kot

je bil odločen in uravnotežen njegov odgovor, ki je spet dokazal, da KPI noče izkoristiti bližnje volilne kampanje, da izpriča svoje mnenje o teh kočljivih vprašanjih. Komunisti se vsakodnevno in dosledno borimo za enakopravnost Slovencev v Italiji, piše še v poročilu devinsko - nabrežinske sekcije KPI, in to od vedno in povsod, od parlamenta do krajevnih izvoljenih teles in tudi v vsakdanjem življenju, odločno in enotno, brez jalovih konfliktualnosti.

Spet težave za tržaško ladjedelnico

Tovarniški svet tržaške ladjedelnice Sv. Marka te dni z zaskrbljenostjo sledi v mnogočem nasprotujočim si vestem o ustanovitvi konzorcija zasebnih podjetij za manjša in srednja ladijska popravila, ki naj bi imel svoj sedež v bivši ladjedelnici Alto Adriatico. Pretekli četrtek, 13. t.m., so predstavniki tovarniškega sveta dobili sporočilo od deželnega odbornišтва za industrijo, da je dežela zavrnila načrt o ustanovitvi konzorcija, ki so ga bili predstavili lani. Tri dni zatem, v nedeljo, 16. decembra, pa je deželni odbornik za industrijo po časopisju izjavljal, da je dežela pripravljena odobriti tak načrt.

Tovarniški svet tržaške ladjedelnice je v ostrem tiskovnem sporočilu ožigal takšno ravnanje dežele. Ustanovitev takega konzorcija bi še bolj prizadela tržaško ladjedelnico, ki ima vse potrebne naprave za majhna, srednje velika in velika ladijska popravila. Omejitve delovanja ladjedelnice zgolj na velika popravila bi še bolj spodjedlo delovanje ladjedelnice same, ki je med drugim, ob zaprtju ladjedelnice Alto Adriatico sprejela na delo 120 njenih uslužbencev.

Koliko slovenskih lepakov? KZE: Petdeset, in le po Krasu

Po enem letu bo rojanska družinska posvetovalnica danes spet imela redni občni zbor. Spomin na lanskolletnega je še zelo živ in grnčak, saj smo bili priča takemu protislovenskemu in antidemokratskemu izbruhu neofašistov in listarjev, kot ga tržaška javnost že davno ni pomnila. Tajnik zloglasne neofašistične organizacije Fronte della gioventù, Roberto Menia, je iz protesta proti dvojezičnim lepakom, ki so vabili na občni zbor, skočil na mizo, okrog katere so se sedele predstavnice upravnega odbora posvetovalnice in prek zvočnika kričal, da »kaj takega ne bomo dopustili«.

S tem nasilnim dejanjem je Menia dejansko prekinil delovanje demokratično izvoljenega upravnega telesa, kar pa je pri prvaku LpT Gambassiniju in njegovih ihtavih somišljenkah zelo navdušeno odobravale. Za neofašista se zadeva vsekakor ni končala pozitivno, kajti proti njemu je v teku sodni postopek, ki ga je sprožil politični oddelek tržaške kvesture. Tudi njegova tožba proti odgovornemu uredniku našega dnevnika Bogumilu Samsi in časnikarki Nadji Filipčič se je zanj klavarno končala z u-maknitvijo prijave in s plačilom sod-

nih stroškov. Njegova razburkana preteklost pa ne moti preveč, saj je Menia sedaj zaposlen... na sodišču, kjer bržkone lahko od blizu sledi razvoju svojih sodnih dogodivščin.

To je bila skržena kronika lanskolletnih dogodkov, ki pa se letos gotovo ne bodo ponovili. Sedanji predsednik Krajevne zdravstvene enote Scarpa (KD) je z veliko mero »požrtvovalnosti« namreč poskrbel, da bi do podobnih »provokacij« ne prišlo več. Med srečanjem za pripravo občnih zborov je predsednicam družinskih posvetovalnic »priporočil«, naj se jim skrbno izognejo, tako da ne bi sprožili »problemov«. Dvojezičnih lepakov letos res ni. So pa druge, izredno zaskrbljujoče resnice.

Posvetovalnica pri Sv. Ani je zaprosila za isto število slovenskih in italijanskih lepakov, toda upravni odbor KZE, oziroma kdor zanj, je odobril le polovico slovenskih. Petdeset, namesto sto. Podobno se je zgodilo tudi za rojansko: upravni odbor je zahteval 120 italijanskih in 80 slovenskih, KZE pa je dala natisniti od slovenskih le 50 (kaže, da je 50 magično število za Slovence). Na osnovi katerih pravil in določil je KZE ukrepala? Morda po načelu bolj ali manj uveljavljene bojazni pred »prevarikacij« slovenske manjšine?

Vendar se zadeva — žal — ne konča tu. KZE naj bi namreč dala posebno navodilo — in tudi za to so pričevanja — naj občinski urad za lepčenje lepakov razmnoži slovenske le v okoliših in po kraških vaseh, ki spadajo k rojanski posvetovalnici. Spet smo torej priča poskusu, da bi Slovence in slovensko besedo emarginirali na kraške obronke, tudi mimo demokratičnih pravil, ki bi morala veljati v avtonomnih telesih KZE.

Občni zbor rojanske družinske posvetovalnice bo danes nosil te težke predznake. Po enem letu ne moremo trditi, da so v znamenju kulturnega napredka in spoštovanja demokratičnih pravic.

NF

Guneyev film Čreda jutri v Aristonu

V spomin na pred kratkim umrlega velikega turškega filmskega ustvarjalca Yilmaza Guneya bodo v kinodvorani Ariston predvajali jutri (ob 16., 18., 20. in 22. uri) film »Čreda«, ki ga je Guney vodil iz zapor a pomočjo Zekija Oktana. Filmski večer prireja Cappella Underground v sodelovanju z Amnesty International. Film je zmagal na festivalu v Luzernu.

Režiser Anton Marti drevi na TV Koper

Drevi ob 19.50 bo po koprski televiziji v oddaji »Kulturna panoram« gost v studiu Anton Marti, priznani jugoslovanski režiser zabavno-glasbenih oddaj, musicalov in komedij. V oddaji bomo lahko videli tudi druge znamenite kulturne osebnosti, kot sta Dario Fò in Franca Rame.

Po Pordenonu, Vidmu in Gorici včeraj splošna protestna stavka tudi v tržaški pokrajini

Sindikalni tajniki med včerajšnjo manifestacijo. Od leve: Fabricci, Degrassi in Treu

Sprevod delavcev po mestnih ulicah

Po Vidmu, Pordenonu in Gorici je bila včeraj tudi v tržaški pokrajini splošna protestna stavka, ki so jo oklicale vse tri sindikalne organizacije. Stavka je zajela vse kategorije delavcev, predvsem vseh tistih tovarnih obratov, kjer iz dneva v dan narašča število delavcev v dopolnilni blagajni in delavcev, ki so jih, zaradi pomanjkanja novih naročil, tudi odpustili.

V dveh sprevodih so stavkajoči včeraj dopoldne obkrožili vse glavne ulice mestnega središča in se zaustavili pred sedežem carinarnice na Trgu Panfili, kjer je v imenu sindikalnih organizacij spregovoril pokrajinski tajnik Nove delavske zbornice CG IL Roberto Treu, ki je poudaril tudi pomen tokratne stavke. Predvsem se delavci borijo, je dejal za pravično obdavčitev in torej za čimprejšnjo odobritev in izvajanje Visentinijevega zakona o davčni reformi. Tudi upokojenci postavljajo svoje zahteve, je dejal, saj so pokojnine, ki jih številne kategorije prejema, prišlo gospodarske krize, preniške in nezadostne. Dotaknil se je tudi problema obdavčenja nepremičnin, reforme v finančni upravi in okrepitve službe v davčnih uradih, ki morajo preverjati točnost in utemeljenost davčnih prijav.

Na zborovanje so stavkajoči prišli v dveh sprevodih: prvo so sestavljali delavci raznih večjih tovarnih podjetij v tržaški pokrajini, drugo pa upokojenci. Več je bilo transparentov, s katerimi so stavkajoči zahtevali rešitev številnih problemov, med temi tudi tistih, ki zadevajo zagotovitev novih naročil za nemoteno nadaljnje o-

bratovanje tovarnih in podjetij.

Stavka je v tovarnah in drugih podjetjih dobro uspela ter je zajela vse kategorije delavcev, z izjemo tistih, ki so skrbeli za nemoteno dobavo vode, električne energije in za delo v bolnišnicah in drugih zdravstvenih domovih.

Tudi v Trstu gladovna stavka proti lakoti v svetu

Sedem Tržačanov se je pridružilo gladovni stavki, ki jo na vsedržavni ravni prireja Odbor proti lakoti v svetu. Protestu se je v Italiji že pridružilo 150 državljanov, ki so na ta način hoteli doseči od poslanske komisije za odnose s tujino, da bi še v tem letu odobrila poseben prispevek italijanske vlade za pomoč deželam v razvoju. Odbor je za Božič tudi napovedal posebno manifestacijo v Rimu. V Trstu so se za gladovno stavko odločili Claudio Tenze, Franco Bonu, Bruna Machnich, Dario Nachnich, Gianni Conti, Mario Rousel in Licia Ghersina.

● Državna galerija za starinsko umetnost v Palači Economo na Trgu Libertà 7 je odprta vsak dan, razen ob nedeljah, od 9. do 13.30. Vstop je prost v prvih sobotah v mesecu ter za vse italijanske državljane, ki še niso dopolnili 20. leta starosti, ali pa so presegli 60.

Na začetku Napoleonske ceste

Tragičen padec sprehajalca

Luciano Rusconi

»Izredno je ljubil sprehode in lažje plezalne poti.« je včeraj obupano izjavil Ernesto Marsili, ko so mu pozno popoldne karabinjerji z nabrežinske postaje sporočili, da se je njegov 51-letni brat Mario tragično ponesrečil na začetku Napoleonske ceste nedaleč od Prosoka.

Da leži kake tri metre pod razgledno točko »Italia« telo na videz mrtvega človeka, je karabinjerje opozoril 23-letni Enrico Staffer, ki je plezal po bližnjih skalah. Spočetka se mu je zazdelo, da gre za mladeniča, takoj nato pa je spet telefoniral in sporočil, da je padel v praznino starejši moški. Karabinjerji in policija so bili nemudoma na mestu, toda za upokojenca Maria Marsillija, ki je stanoval sam v Ulici dell'Uva 4, ni bilo več pomoči. Slabost ali izguba ravnotežja: dejstvo je, da je padel le kake tri metre nižje, kar pa je bilo zanj spričo ostrih škribin, usodno. Z desnim sen-

cem je udaril vanje in bil na mestu mrtev.

Na kraj nesreče so karabinjerji poklicali dežurnega zdravnika RK Lopsa, ki je izdal potrdilo o smrti, dežurni namestnik javnega tožilca Coassan pa je dovolil prenos trupla.

Luciano Rusconi spet priklenjen na občinska vrata

Luciano Rusconi je spet priklenjen na vrata občinske palače. Kljub dvema napadoma zaradi znižanja sladkorja v krvi in splošne ošibitve, se je odločil, da bo nadaljeval svoj boj za dosego pravice do stanovanja in zaposlitve. Čeprav je pred nekaj dnevi uradno kazalo, da je zanj na obzoru rešitev, ga je pogovor s posameznimi javnimi funkcionarji preprečil, da gre le za besede, ki ne bodo rodile nič stvarnega. Svoj protest, ki ga je že v nedeljo začel z gladovno stavko, misli zato nadaljevati dokler mu javne ustanove ne bodo — črno na belem — zagotovile bodočnosti.

Na dolinskem županstvu srečanje za obrtniško cono

Na dolinskem županstvu je bilo včeraj srečanje med občinskimi upravitelji, deželnimi odbornikom za obrtništvo Turellom, predstavniki obrtniške sekcije pri SDGZ in predstavnikom Ustanove za tržaško industrijsko cono, na katerem so razpravljali o uresničitvi obrtniške cone v dolinski občini. Na sestanku je bil dogovorjen postopek za uresničitev te pobude na raznih nivojih. Odbornik Turello si je nato ogledal lokacijo te cone, gradnjo hitre ceste, oljčne nasade, Dolgo krono in druge dejavnosti v dolinski občini.

Danes mineva leto dni, odkar se je tiho poslovil od nas naš dragi

Andrej Kranjec

Z nespremenjeno ljubeznijo se ga spominjajo

SVOJCI

Podlonjer, Lonjer, 19. decembra 1984

Odbor SKD I. Gruden in ŠD Sokol izreka a svojemu dolgoletnemu odborniku Danilu Miheliču in sorodnikom iskreno sožalje ob izgubi brata Vladimira.

Ob smrti Štefanije Smotlak vd. Bandi izreka svojcem iskreno sožalje PD Mačkolje.

Tabor počasi pridobiva svoj nekdanji videz

»Repentabor — naročje Krasa«. Verz, ki ga je v čast repentabskemu gričku napisal openski pesnik Vinko Beličič, obsega v svoji preprostosti in domačnosti velik del občutka, ki prevzame večino obiskovalcev značilne utrjene cerkvice na griču Tabor. Repentabor je viden daleč naokrog kot da bi s svojim starodavnim obzidjem ponujal vsakomur varno zavetje pred hitrim ritmom in hrupom sodobnega življenja.

Zadnje čase se je zunanja podoba objekta nekoliko spremenila, saj so delavci gradbenega podjetja, ki ima v zakupu obnovo Repentabra, odstranili kamnite skrle s cerkvene strehe, zraven cerkvenega stolpa pa se je pojavil žerjav. Obnovitvena dela so torej v polnem teku.

Repentabski župnik Anton Bedenčič ponosno razlaga, da so zunanja dela župnijske stavbe že končana, še veliko truda pa bo seveda še potrebno za ureditev notranjih prostorov. Spomeniško varstvo »Belle arti« je prevzelo preureditev cerkvene strehe, medtem ko bodo ostala dela v breme dobrovoljnih župljanov oziroma širše skupnosti. Spomeniško varstvo je že poskrbelo za novo strešno ogrodje in zacementiranje. Spomladi bodo delavci ponovno postavili skrle na svoje mesto, tako da bo cerkev spet pridobila svoj prvotni videz.

Ob tej priložnosti se Anton Bedenčič iskreno zahvaljuje vsem, ki s svojimi prostovoljnimi darovi omogočajo in podpirajo obnovitvena dela. Obenem želi sporočiti, da je s finančnimi podporami vaščanov in ostalih darovalcev uredil ogrevanje, začel je z ureditvijo celotne elektrifikacije v cerkvi. Treba bo nakupiti nova vhodna vrata, ki naj bi cerkev branila pred morebitnimi vlomilci. V načrtu je tudi preoblikovanje in ureditev cerkvenih orgel, ki bi občutno ovrednotila koncertne zmogljivosti repentabske cerkve.

Upravitelj repentabske župnije pa ob vsem tem podčrta: »Repentabor samo s tem ne bo še dobil svoje prave podobe; obnoviti in urediti je treba dvorišče, obzidje, steze okrog Tabora bo treba tlakovati s skrlami, da bi končno ves objekt ponovno dobil svoj čas. Zato bo seveda potrebno še veliko prostovoljnega dela in denarne podpore.«

Zadnje čase je na Repentabru uporabna le dvoranica v srenjski hiši, kjer se vrstijo pevske vaje otroškega, mladinskega in ženskega zbora. V dvoranici vztrajno vadi mlad glasbeni ansambel in manjša skupina deklet, ki se uči osnov kitare. V isti dvoranici se otroci pripravljajo na prvo obhajilo in birmo, skavtska skupina ima svoje tedenske sestanke, enkrat tedensko pa se zbira domača mladina na diskusijskih večerih, na katerih obravnavajo najrazličnejše probleme moderne družbe.

Ob priliki Miklavževega goda je vse te skupine obiskal in obdaril radodarni možakar z belo brado. Njemu v čast so vsi skupaj organizirali prireditev, na kateri je vsaka skupina pokazala svoje znanje. Ob koncu je bilo v srenjski hiši prisrčno srečanje starejših in osamelih vaščanov, na katerem so se prisotni ob petju in smehu zadržali pozno v večer.

LG

Zofija Sedmak praznovala 60 let

V Domu Alberta Sirkasmo v ponedeljek zvečer v vselem razpoloženju praznovali 60-letnico naše Zofke Sedmak (Šeginove), ki nas je znova presenetila s svojo vedrino in s svojo vitalnostjo. Kdor jo pozna, gotovo ne bo verjel, da ima Zofka šestdeset let, ki jih še daleč ne kaže. Slavljenska je kot vestna terenka sodelovala v boju proti okupatorju, kjer je izgubila mladega brata Draga. Vse od povojnih let je aktivna v vaških organizacijah, v KPI in v naši partizanski zvezi, posebno pa v Zvezi žensk Italije - UDI, kjer je bila dolgo let tajnica. Trenutno upravlja vaški ljudski dom in moramo reči, da se tudi med lonci kar dobro drži.

Čestitamo ti draga Zofka in mislimo, da s tem izražamo čustva tudi kriške vaše skupnosti.

Sekcija VZPI-ANPI iz Križa

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

IVANKA HERGOLD

PARACELS

(ASKLEPIJU SMO DOLŽNI PETELINA)

Krstna uprizoritev

Režija: **BORIS KOBAL**

PONOVITVE:

danes, 19. t. m., ob 20.30 — abonma red D — mladinski v sredo;

jutri, 20. decembra, ob 20.30 — abonma red E — mladinski v četrtek.

v soboto, 22. t. m., ob 20.30 — abonma red F — druga sobota po premieri;

v nedeljo, 23. t. m., ob 16. uri — abonma red G — popoldan na dan praznika.

razna obvestila

Filatelistični klub Košir vabi na srečanje vseh filatelistov, ki bo danes, 19. t. m., ob 18. uri v Ul. sv. Frančiška 20 o temi, kako sestaviti zbirko na evropsko tematiko.

TPK Sirena obvešča, da bo redna odborniška seja danes, 19. t. m., ob 20.30.

Foto Trst '80 vabi na ponovitev predvajanja prejetih in nagrajenih diaporativov III. natečaja jutri, 20. decembra, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ulica sv. Frančiška 20.

Kriška godba na pihala Vesna - Križ prireja v nedeljo, 23. t. m., ob 17.30 »Božični koncert« v kriškem ljudskem domu.

Consorzio agrario v Trstu obvešča vse kmetovalce, ki odkupujejo gorivo za kmetijske stroje, da ga lahko dvignejo pri bencinski črpalci v Ul. Flavija 12 - Trst, tel. 812-311. Gorivo je mogoče dvigniti vsak dan razen sobote od 8. do 12. ure ter od 15. do 17. ure do 21. decembra.

Godba na pihala iz Ricmanj priredi v soboto, 22. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu v Ricmanjih zaključni koncert. Prostovoljni prispevki bodo dodeljeni skladu za raziskave rakastih obolenj.

Godbeno društvo Nabrežina s sodelovanjem dekljskega zbora Devin priredi v nedeljo, 23. t. m., ob 16.30 tradicionalni zaključni letni koncert v nabrežinski telovadnici. Vabljeni!

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sestlan: tel. 299-197.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD F. Venturini priredi **SILVESTROVANJE**. Člani se lahko javijo še jutri, 20. t. m., od 16. do 18. ure v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju. Po tem datumu bo vpisovanje odprto vsem.

Sekcija KPI občine Dolina organizira jutri, 20. decembra, ob 20. uri v mali dvorani gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Javno zborovanje na temo: »Za pravično obdavčevanje, KPI in Visentinijev zakon in davčni ukrepi«.

Sejo bo vodil sekretar Tržaške federacije KPI, Ugo Poli. Prisotni bodo tudi predstavniki CNA, SDGZ, CGIL in Združenje trgovcev.

Vabljeni!

Izšla je nova knjiga

Milana Lipovca

SLOVENCI

POD JELŠEVO BREZO

V prodaji v **TRŽAŠKI KNJIGARNI**, Ul. sv. Frančiška 20, Trst.

razstave

Jutri, 20. decembra, ob 18. uri bodo v galeriji **TORBANDENA** odprli razstavo slikarja **Piera Marussiga**.

Foto Trst '80 sporoča, da je razstava črno-belih fotografij III. natečaja odprta do 6. januarja '85 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, od 14. do 22. ure razven ob praznikih.

Jutri, 20. decembra, ob 18. uri bo v galeriji **Nadie Bassanese** na Trgu Gioti 8 (I. nad.) otvoritev razstave umetnika **Georgea Trakasa** iz Quebeca.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 19. decembra

URBAN

Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.23 — Dolžina dneva 8.41 — Luna vzide ob 4.02 in zatone ob 14.07.

Jutri, ČETRTEK, 20. decembra

SVETOZAR

Vreme včeraj: temperatura zraka 11,7 stopinje, zračni tlak 1019,4 mb narašča, brezvetrije, vlaga 94-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Luca Piras, Cristian Finotto, Elia Pizzolito.

UMRLI SO: 80-letni Angelo Paoli, 83-letna Laura Picco, 80-letni Mario Cebochin, 85-letna Erminia Tajnsek, 81-letni Alessandro Tamaro, 78-letni Saturno Steiner, 41-letni Renzo Pecorari, 74-letni Virgilio Persici, 43-letni Sergio Coslovi, 66-letni Arrigo Taboga, 77-letna Albina Stokel por. Matas, 79-letna Gemma Bernardis vd. Mosetti, 62-letni Sergio Volpi, 80-letna Rosa Arman, 75-letni Mario Gerdol, 80-letni Marco Codiglia, 70-letna Olga Bresciani, 86-letna Giovanna Verni, 80-letna Livia Cermel por. Debarbora, 80-letna Amalia Hojak vd. Zerial, 71-letni Aldo Bressanutti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg S. Giovanni 5, Trg Sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Zgonik, Milje (Mazzinijev dvorac 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Zgonik, Milje (Mazzinijev dvorac 1).

menjalnica

18. 12. 1984	
Ameriški dolar	1.890.—
Kanadski dolar	1.420.—
Švicarski frank	743.—
Danska krona	170.—
Norveška krona	210.—
Švedska krona	212.—
Holandski florint	543.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	29.—
Funt sterling	2.235.—
Irski sterling	1.900.—
Nemška marka	614.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	1.500.—
Grška dramma	15.—
Debeli dinar	8.—
Drobni dinar	7.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

S.P.A.

TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 81-466

mali oglasi

RESTAVRACIJA VOLNIK priredi »silvestrovanje«. Rezervacije po tel. na št. 040/227-349.

PRODAM v Zgoniku razne terene. Tel. na št. 226-613.

KAROSERIJA ZERJAL - Krmenska - prodaja fiat uno/45 ter delta, letnik 1983, po ugodni ceni.

ANGLESCINO inštruiram v škednju. Tel. 828-175.

PRODAM renault 12/L, prevoženih 16 tisoč km. Cena ugodna. Tel. po 20. uri na št. 040/574-529.

PRODAM otroško posteljico, voziček in box. Tel. na št. 040/730-495.

PARCELE na vzhodnem Krasu prodam. Tel. 040/226-461.

MINI BCL, leto 1983, v odličnem stanju, za 5.500.000 prodam. Tel. na št. 040/763-965 (delovni urnik).

PRODAJAMO vpeljano trgovino jestvin v Bregu. Za informacije tel. na št. 040/62928.

KUPILI bi harmoniko znamke Victoria, 120-basno, v dobrem stanju. Tel. na št. 040/200-982.

KUPIM nezadljivo zemljišče v bližini Boljuncu. Tel. 040/228-597.

UGODNO PRODAM fiat 500, rabljen motor z menjalnikom. Tel. 52277.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosić - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

Ne zavrži

rabljenih smučí

SPREJEMAMO

rabljene za rabljene

rabljene za nove

tommasini

UL. MAZZINI 37/39 — TRST

darovi in prispevki

V spomin na Tiberija Rukina daruje Silva in Elena 20.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika. V spomin na Maura Bogatca daruje Franc in Marija Danev (Križ 291) 10.000 lir v isti namen.

Za repentabsko cerkev so darovali: Guštin (Col 29) 50.000 lir, Guštin (Col 32) 10.000 lir, Skabar (Col 39) 10.000 lir, Hrovatič (Col 40) 20.000 lir, Kocjan (Col 40) 45.000 lir, Križman (Col 40) 20.000 lir, Stulle (Col 40) 20.000 lir, Bertolino (Col 40) 20.000 lir, Skabar (Col 40) 20.000 lir, Guštin (Col 44) 10.000 lir, Možina (Col 48) 200.000 lir, Bongneva (Col 49) 20.000 lir, Hrovatič (Col 51) 10.000 lir, Busceni (Col 53) 50.000 lir, Zenič (Col 54) 10.000 lir, Lah (Col 55), 30.000 lir, Kavalič (Col 58) 30.000 lir, Hrovatič (Col 58) 15.000 lir, Ravbar (Col 59) 15.000 lir, Grisoni (Col 62) 60.000 lir, Paoli (Col 6) 50.000 lir, trgovina - Col 50.000 lir, Zenič - Col 50.000 lir ter Destri - Guštin (Col 42) 50.000 lir.

Družina Skabar (Repen 45) daruje 20.000 lir MPZ Zvonček.

V spomin na pokojne starše daruje Alojzija Skabar (Kontovel) 10.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Ob pomembnem srečanju z Vilmo Sosić darujejo prijatelji 60.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

Namesto cvetja na grob pok. Elvire Vodopivec daruje Bruna Kocjančič (Dolina 42) 20.000 lir za KD F. Venturini.

Namesto cvetja na grob France Križmančič vd. Petaros in Nina Germanija daruje družina Alojz Križmančič 30.000 lir za KD Lipa.

Ob 10. obletnici smrti dragega Alojza Skarka darujejo žena Marija iz Trnovce ter otroci z družinami 50.000 lir za Skupnost družina Opčine in 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Ob 4. obletnici smrti Zorka Rebule daruje sin Pepko z družino 20.000 lir za KD Rdeča zvezda.

Za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Prečniku darujejo: Ruggero Pieri (Praprot) 100.000 lir, Marija Legiša (Prečnik 14) 10.000 lir ter Bruno Škrk (Nabrežina postaja) 10.000 lir.

Ob 60-letnici tržaškega veslarskega kluba darujeta Zora in Romano Fabjančič 20.000 lir za TPK Sirena.

V počastitev spomina drage tete Francke Križmančič vd. Petaros darujejo družine Micoli in Križmančič 25.000 lir za sklad M. Čuk in 25.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Amalije Kočvar vd. Knez darujeta Bruno in Slava (Sliвно 4) 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Prečnika.

Ob 80. rojstnem dnevu pok. Ivana Novaka darujeta žena in hči 20.000 lir za sklad A. Bubniča.

V spomin na Karla Ostrouško daruje Sergij in Milka Milič 10.000 lir za KD Rdeča zvezda.

Ob plačilu članarine darujejo za Društvo slovenskih upokojencev Karla Golob 5.000 lir ter Karlo Gec in Angela 4.000 lir.

V počastitev spomina svojih staršev in brata darujeta hčeri Avgušlina in Dora 20.000 lir za KD V. Vodnik.

Ob 25. obletnici smrti Cirila Kralja darujejo žena Stanislava, hčere in sin 15.000 lir za godbo V. Parma iz Trebč in 10.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah.

gledališča

VERDI

Jutri, 20. decembra, ob 20. uri premiera Debussyjeve opere »Pelléas et Mélisande«. Red A/B. Dirigent Louis de Froment, režiser René Terasson.

ROSSETTI

Danes, 19. decembra, ob 17. uri — red sreda — bo v Trstu gostovala Stalno gledališče iz Bocna z Goldonijevim delom »L'impresario delle Smirnee«. V glavnih vlogah igrajo A. Reggiani, V. Ciangottini e G. Galavotti. V abonmaju odrezek št. 4.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana

V petek, 21. t. m., ob 20. uri: Koncert simfonikov RTV Ljubljana.

Mala dvorana

Jutri, 20. t. m., ob 18. in 20. uri: »Posameznik in vojna«. Predstavitel filmov filmskega centra JLA Zastava iz Beograda.

Okrogla dvorana

Danes, 19. t. m., ob 19.30: Vojno stanje na RŠ - video film. Ob 20.30: Miloš Mikeln: »Franklova vrnitev«.

Srednja dvorana

Jutri, 20. decembra, ob 19.30: Dišave, zlato in kadilo. Gostovanje teatra ITD - Zagreb.

koncerti

Glasbena matica obvešča, da 4. abonmajske koncert (Godalni trio) je prenešen od jutri, 20. decembra, na januar '85.

Glasbena matica - Trst s sodelovanjem KD Vesna iz Križa priredi jutri, 20. t. m., ob 20.30 v Domu A. Sirk v Križu koncert ženskega pevskega zbora Kolinske iz Ljubljane. Dirigent: Janez Tiler. Vabljeni.

VERDI

Tržaško gledališče Verdi bo priredilo v okviru božičnih praznikov koncert s svojim orkestrom in zborom v Stolnici sv. Justa. Koncert bo v soboto, 22. decembra, ob 20.30. Kot solisti bodo nastopili Stelia Doz, Giuseppe Botta in Gianni Sancini.

CRISTALLO

V gledališču Cristallo se danes, 18. t. m., prične baletne predstave za otroke, ki jih prireja gledališče Verdi. Šlo bo za pet predstav, zadnja bo v soboto. Pričetek predstav bo ob 11. uri.

kino

Ariston 16.00 — 22.00 »Orwell 1984«. Režija M. Radford. R. Burton, J. Hurt. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Eden 15.30 — 22.00 »Sono tua... lo voglio«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice Danes zaprto.

Jutri 17.00 — 22.15 »Bertoldo, Bertoldino e Cacasenno«.

Excelsior 17.30 — 22.15 »Per vincere domani - The karate Kid«.

Nazionale Dvorana št. 1 16.30 — 22.00 »L'allenatore nel pallone«. Lino Banfi. Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Appuntamenti porno erotici«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.00 — 22.00 »A faccia nuda«. Roger Moore.

Grattacielo 16.30 — 22.15 »Sotto il vulcano«.

Mignon 17.00 — 21.00 »C'era una volta in America«.

Aurora 17.00 — 22.00 »Tabù«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol Danes zaprto.

Vittorio Veneto 16.15 — 22.00 »La bestia esotica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Ufficiale e gentiluomo«.

Radio 15.30 — 21.30 »Sexy femmes«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 15.30 — 22.00 »Lo spettacolo incomincia«.

šolske vesti

Ravnateljstvo DTTZ Žiga Zois v Trstu sporoča, da bodo roditeljski sestanki v prostorih zavoda, na Vrdelski cesti št. 13/2 po naslednjem razporedi: danes, 19. t. m., ob 17.45 vsi A razredi in razredi oddelka za geometre; jutri, 20. decembra, ob 17.45 vsi B razredi ter 1. in 2. C razred.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje sklicuje 4. redni občni zbor, ki bo danes, 19. t. m., ob 19.30 na sedežu zavoda, Ul. Carducci 8/II. Dnevni red: poročilo predsednika, poročilo ravnatelja, obračun in predračun, poročilo nadzornega odbora, razprava in razno.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1985

CELOLETNA	80.500 lir
MESEČNA	10.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 80.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 28. februarja. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 120.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672

Urnik od 9. do 12. ure

Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382

Urnik od 9. do 12. ure

Raznašalci Primorskega dnevnika

Pošta: Tekoč račun ZTT 11/5374

Tržaška kreditna banka:

Tekoč račun št. 1192

Hranilnica in posojilnica na Opčinah:

Tekoč račun št. 1718

Kmečka banka - Gorica:

Tekoč račun št. 8333

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini: Tekoč račun št. 756/03

Kmečko-delavska posojilnica - Sovodnje ob Soči: Tekoč račun št. 269/03

Kmečko-obrtna hranilnica - Doberdob: Takoč račun št. 654/23

avtomobil in človek

Pri Zastavi priprave za proizvodnjo modelov 103 in 104

KRAGUJEVAC — S podpisom sporazuma med zavodi Crvena zastava iz Kragujevca in turinskim Fiatom v Dubrovniku se začnejo intenzivnejše priprave za začetek proizvodnje novih avtomobilov zastava 103 in zastava 104.

Oba modela sta še vedno velika poslovna skrivnost proizvajalca iz Kragujevca in o njiju je znanih le nekaj podrobnosti. Najprej bodo začeli izdelovati zastave 103 (konec leta 1987 ali v začetku leta 1988) vozilo pa bodo predstavili na beograjskem avtomobilskem salonu leta 1987.

Prototip tega avtomobila je zdaj v Fiatovih laboratorijih. Znano je, da gre za vozilo »sammy break«, ki bo zelo aerodinamično. Oblikoval ga je Giugiaro iz Ital Design - vodilne evropske družbe za oblikovanje avto-

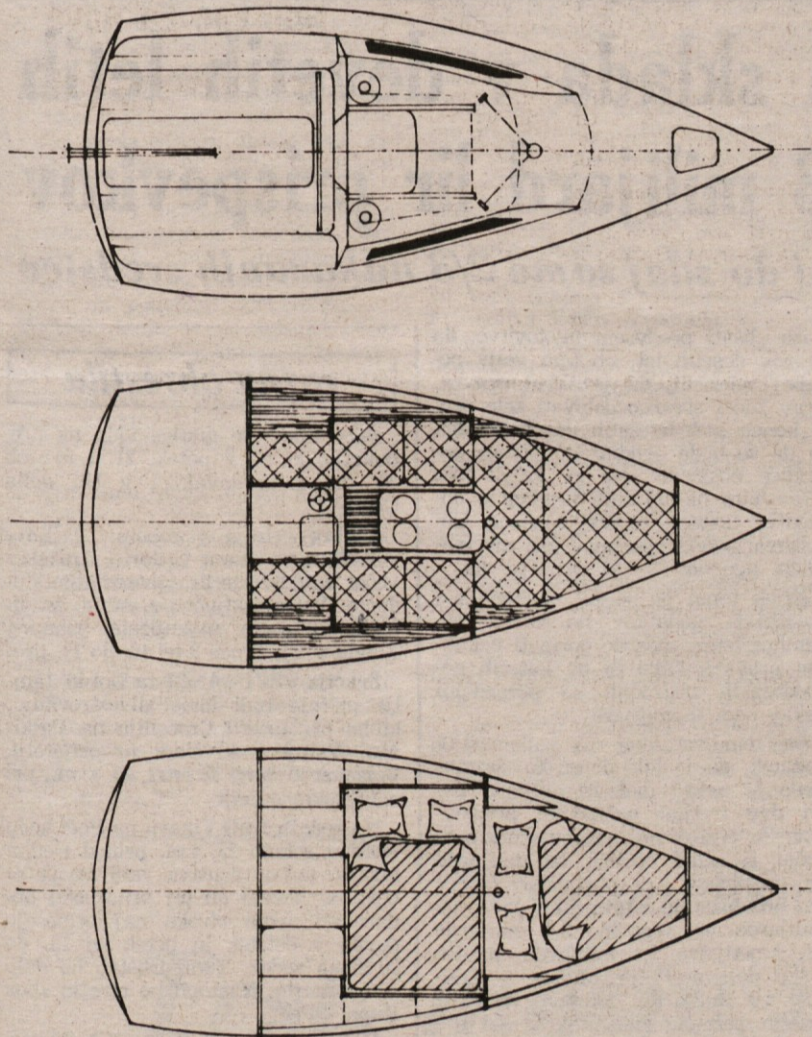
mobilov. Vozilo bo dolgo okoli 4 metre, nekoliko daljše od zastave 101, vendar lažje. Zračni upor bo samo 0,3 to pa je manj kot trenutno pri kateremkoli avtomobilu na svetu. Vgrajevali bodo več različnih motorjev, ki bodo uporabljali bencin brez svinca, ter menjalnike, ki jih bo takrat uporabljal tudi Fiat. Poraba bo menda med 4 in 5 litri na 100 kilometrov.

Če bi vozilo izdelovali zdaj, bi bila njegova cena okoli 800 tisoč dinarjev. Večina proizvodnje — od 50 do 60 odstotkov — bo namenjena izvozu, po načrtih, pa naj bi izdelali od 100 do 110 tisoč teh vozil letno.

Nekoliko kasneje se bo pojavila tudi zastava 104, za katero je za zdaj znano, da bo limuzina, z enakim sprednjim delom kot zastava 103 vendar daljša, z močnejšim motorjem.

Begunjska tovarna pripravila novost

»Elan 19« za prijetno letovanje na Jadranu

Medtem ko italijanska navtična industrija jadrkuje zaradi krize jadrnic srednjega razreda in trmasto vztraja, da nimajo male kajutne jadrnice nobene bodočnosti, pa so v begunjski tovarni Elan napravili pravi psihološki in kakovostni preskok — odločili so se za malo, 5,8 metra dolgo družinsko kajutno jadrnico »Elan 19«.

Načrtovalca Jernej in Japac Jakomin sta torej pometla z vsemi sedanjimi koncepti skoraj kičasto urejenih sredozemskih jadrnic in sta dosledno upoštevala potrebo družinskega jadrana na Jadranu. Kokpit je zato prostoren in udoben, saj se dobršen del letovanja preživi prav v kokpitu, paluba je »čista«, brez običajnih pritliklin, kar omogoča udobno sončenje. Pravo presenečenje je tiste, ki so navajeni italijanskega urejevanja notranjih prostorov pa je podkrovje. Osrednji prostor, neke vrste dnevna soba, ima štiri udobne sedeže z naslonjali, ki so postavljene nekoliko višje, kar poveča udobje med sedenjem. Navsezadnje v odkrovnju predvsem sedimo ali pa spimo, da nas relativno nizka višina kajute, 135 centimetrov, bolj malo moti. Med sedeži je mizica, ki jo lahko dvignemo pod strop in pričvrstimo z vijaki. Ponoči lahko ta dnevni prostor spremenimo v spalnico z dvema postelji, ki sta že pravi postelji. Možnosti je celo več, in sicer: zakonska postelja 200 krat 115 centimetrov, če je nameščena od boka do boka, ali pa dve ločeni postelji, velikost 200 krat 70 centimetrov, če se končujeta pod kokpitom. Tako iz-

bira omogoča tudi, da imamo v osrednjem prostoru samo eno posteljo, če je družina tričlanska. V premčevem delu je seveda običajna zakonska postelja, pod njo pa kemično stranišče. Ob tem bo marsikdo zavihal nos, a izbira je skrajno racionalna, saj bo na taki jadrnici letovala samo ena družina, da ne bo večjih težav. Prav zato ločuje oba prostora navadna zavesa, kar se bo nekaterim prav tako zdelo bogokletno, a povsem normalno za vsakogar, ki je že letoval pod platnenimi strehami.

Fiksna kuhinjskega resorja »Elan 19« nima, gorilnik s trilitrsko plinsko jeklenko je spravljen pod kokpitom, na njem pa si lahko skuhamo, kar je nujno potrebno med letovanjem, svoje kuharske veščine pa lahko uresničujemo tudi v kokpitu, kar je navsezadnje še najbolj smotno. Namesto običajnih in skrajno vprašljivih pritliklin pa ima »Elan 19« ogromno prostora za vso počitniško kramo štiriclanske družine z globokimi odlagalisci in žepi na stenah kajute in pod kokpitom.

Kot zadnje še nekaj tehničnih podatkov: dolžina 5,8 metra, širina 2,5 metra, vgrez od 0,55 do 1,2 metra, kar pomeni, da lahko s tečajno premično kobilico zapljemo v vsako tudi najpljitvejši pristanišče, kar pa je najpomembnejše, bomo zaradi komaj 600 kilogramov teže lahko prevažali jadrnico na avtomobilski prikolici in se s tem rešili drugega priveza. Jadrnica bi morala stati nekaj manj kot milijon din, kar je precej manj od 10 milijonov lir.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	Drugi kanal
10.00 Televideo - Poskusni program	10.00 Televideo - Poskusni program
11.55 Vremenske razmere	11.55 Che fai mangi? - Vodi Enza Sampò
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
12.05 Pronto... Raffaella? - Opoldanski program z Raffaello Carrà	13.25 Dnevnik 2
13.30 Dnevnik 1	13.30 Capitol - TV nadaljevanka
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute o...	14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.00 Pronto... Raffaella? - Zadnji poziv	14.35 Tandem - Aktualnosti, nagradne igre in zanimivosti
14.05 V znaku kompjuterja - 3. nadaljevanje	16.00 Risanka
15.00 Risanka	16.25 Šolska vzgoja
15.20 Risanka	16.55 Due e simpatia - Nadaljevanka dneva
15.30 Šolska vzgoja	Sestre Materassi - TV nadalj.
16.00 Fantje Mr. Perrina - TV film	Dnevnik 2 - Kratke vesti
12.25 Per favore non mangiate le margherite - TV film	17.35 Iz parlamenta
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	17.40 Vediamoci sul due - Vodi Rita Dalla Chiesa
17.05 Risanke	18.05 Programi pristopanja
17.45 Vesti iz zoološkega vrta	18.20 Inšpektor Derrick - TV film
18.10 Dnevnik 1 - Kronike	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
Sever kliče Jug	20.20 Športne vesti
Jug kliče Sever	20.30 Un cappello pieno di pioggia - TV priredba
18.40 Risanka	22.10 Dnevnik 2 - Nocoj
18.50 Italia sera - Dogodki in osebnosti	22.20 Debata o TV priredbi »Un cappello pieno di pioggia«
Vodita E. Bonaccorti in P. Badaloni	
19.35 Almanah in Vremenske razmere	
20.00 Dnevnik 1	
20.30 State buoni se potete - 2. del filma	
Nastopajo Johny Dorelli, Philippe Leroy, Flora Carabella, Renzo Montagnani...	
21.50 Dnevnik 1	
22.00 Politična tribuna	
Srečanje generalnega tajnika KPI z občinstvom in novinarji	
22.40 Srečanje s kinematografijo	
22.45 Športna sreda	
Ob koncu Dnevnik 1 - Zadnje vesti, Danes v parlamentu in Vremenske razmere	

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	
9.00 Zimski šolski spored	20.20 Dokumentarec s področja športa
10.30 Poročila	21.20 Turistični vodič - V sodelovanju
10.35 TV v šoli	
17.30 - 23.00 Teletext RTV Ljubljana	
17.45 Poročila	
17.50 Pedenžep - Otroška oddaja	
18.25 Obalno - Kraški obzornik	
19.10 Risanka	
19.26 Zrno de zrna	
19.30 TV dnevnik	
20.00 35 mm - Filmska delavnica ob jugoslovanskem filmu Biciklisti	
22.45 TV dnevnik	
Koper	
14.00 TV novice	
14.05 Za uho in oko - Glasbena oddaja	
14.35 Medical center - TV film	
15.30 Mark Twain pripoveduje - TV nadaljevanka	
16.30 Bailyeve dogodivščine - TV film	
17.50 Tragična zgodba baronice Carini - 4. del	
19.00 Odprta meja - Informativna oddaja v slovenskem jeziku	
19.30 TVD Stičišče	
19.45 Kulturna panorama	

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	
12.10 Bis - Nagradno tekmovanje	
12.45 Il pranzo è servito - Nagradno tekmovanje	
13.25 Sentieri - TV nadaljevanka	
14.25 General Hospital - TV nadalj.	
15.25 Una vita da vivere - TV nadalj.	
16.30 Buck Rogers - TV film	
17.30 Tarzan - TV film	
18.30 Help - Nagradno tekmovanje	
19.00 I Jefferson - TV film	
19.30 Zig Zag - Nagradno tekmovanje	
20.25 Chi trova un amico trova un tesoro - Film	
22.25 Non solo moda	
23.25 Canale 5 News	
RETEQUATTRO	
12.45 Alice - TV film	
13.15 Mary Tyler Moore - TV film	
13.45 Tre cuori in affitto - TV film	
14.15 Brillante - Novela	
15.05 In casa Lawrence - TV film	
16.10 Mr. Abbott e famiglia - TV film	
16.30 La battaglia dei pianeti	
17.00 Masters i dominatori dell'universo - Risanka	
17.50 Febbre d'amore - TV film	
18.40 Samba d'amore - Novela	
19.25 M'ama non m'ama - Nagradno tekmovanje	
20.25 Maurizio Costanzo Show	
23.00 Mai dire sì - TV film	
ITALIA 1	
13.00 Chips - TV film	
14.00 Deep Jay Television - Glasbena oddaja	
14.30 Operazione sottoveste - TV film	
16.00 Bim Bum Bam - Otroška oddaja	
17.40 La donna bionica - TV film	
18.40 Charlie's Angels - TV film	
19.50 I Puffi - Risanka	
20.25 OK! Il prezzo è giusto - Na-	

gradno tekmovanje	
22.15 Sport: tenis - Davisov pokal	
TELEPADOVA	
15.30 Magnetoterapia Ronefor	
16.00 Il mio amico marziano - TV film	
17.00 Rocky Joe - Risanka	
17.30 Gatchman - Risanka	
18.30 Lupin III - Risanka	
19.00 Candy Candy - Risanka	
19.20 Marcia nuziale - TV film	
19.50 Mama Linda - Novela	
20.20 Anche i ricchi piangono - TV film	
21.20 Gatta da pelare - Film	
23.30 Mio marito è scomparso - Film	
TRIVENETA	
12.15 Natura selvaggia - Dok.	
12.50 Horoskop	
13.00 Hawk, l'indiano - TV film	
14.00 Dokumentarec	
14.30 Dick Turpin, il bandito gentiluomo	
16.00 Filmski program	
16.30 Risanke	
17.00 The Flying Kiwi - TV film	
17.30 Primo mercato	
19.30 Natura selvaggia - Dok.	
20.00 Filmski program	
20.30 TV film	
21.30 TV film	
22.00 Poklic: krznarji	
TELEFRIULI	
18.30 Il salvaggio mondo degli animali - Dokumentarec	
19.00 Veronica, il volto dell'amore - Novela	
20.00 Veronica, il volto dell'amore - Novela	
20.30 Caris e briscole - Televizijski turnir v briškoli	
22.30 Vse o košarki	
23.00 L'ora del topo - TV film	

RADIO

RADIO TRST A

7.20 Dobro jutro po naše; Narodnozabavna glasba; 7.40 Pravljica; 8.10 Športna tribuna; 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00: Liki iz naše preteklosti; 12.20 Glasbeni potpuri; 13.20 Letošnja revija »Cecilijanka«; 13.40 Glasbena priloga; 14.10 Radijsko popoldne: Povejmo v živo; 15.00 En, dva, tri... Otroci, zdaj ste na vrsti vi!; 16.00 Od Milj do Devina; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba; orglar Andrej Pegan, letošnji diplomant; 18.00 Poezija slovenskega zapada; 18.20 Swing-time.

RADIO OPČINE

oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, ved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 13.00 Otvoritev - Danes na valu radia Koper - Med glasbo; 13.40 Glasbena mladina; 14.00 V znamenju rocka; 14.40 Zanimivosti; Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Kotiček za narodnozabavno glasbo: ansambel Lojzeta Slaka; 18.00 Zaključek programov.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro - Koledarček; 7.00 Dober dan; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Pesem tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vrtljak motivov; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Radijska priredba; 15.00 Glasba; 16.00 Današnja kinematografija; 16.15 Glasba; 16.32 Glasba; 18.00 Dvojni tir; 18.45 Simfonična glasba; 19.00 Jazz glasba.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno-govorni program; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.10 Radijska nadaljevanka; 11.30 Garaža spominov; 12.03 Ul. Asiago Tenda - ta teden Jaizinho in Don Backy; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Habitat - tedenska oddaja o človeku in njegovemu ambientu; 16.00 Popoldanski program; 17.30 Ellingtonovo življenje; 18.00 Objektiv Evropa; 18.00 18.30 Večerna glasba; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Urbs; 20.00 1984 - glasbeno govorni program; 21.03 Nekaj starega, nekaj splošnega, nekaj plavega; 21.30 Nočna glasba; 22.00 Nocoj tvoj glas: pogovor s poslušalci; 22.40 Napotki za avtomobiliste; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 8.00 Šolska vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Roderick Hudson - radijska nadaljevanka; 9.10 Disco-game - nagradno tekmovanje; 10.30 Radio 2 3131; 12.45 Saj je samo igra; 15.00 Noč - granje Pirandellova novele; 15.42 Popoldanski spored; 18.32 - 20.45 Glasbene ure; 19.50 Kulturne aktualnosti; 19.57 Zasedanje petih; 21.00 Jazz glasba; 21.30 Radio 2 3131; 22.20 Parlamentarna panorama; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 2.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.5 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00; Iz naših krajev, Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00, Glasba; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 18.30 S knjižnega trga; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Dobri znanci; 20.00 Posnetki recitala pianistke Dubravke Tomšič - Srebotnjak: dne 21. 11. 1984 v Cankarjevem domu (Beethoven, Chopin); 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov.

Ob bojkotu dijakov na zavodu Žiga Zois

Nadpovprečna udeležba na volitvah v zavodske svete slovenskih šol

Na vseh šolah, od osnovnih do višjih srednjih, so bile v nedeljo in ponedeljek dopoldne volitve za obnovo šolskih predstavniških organov. Danes objavljamo izide volitev za obnovo zavodskih svetov vseh slovenskih srednjih šol v Gorici. Skupno s temi so na vseh šolah potekale tudi volitve predstavnikov šolskih komponent v šolske okraje in pokrajinske šolske svete, ki pa so jih slovenski starši in dijaki, učno in neučno osebje složno bojkotirali, ker današnja razporeditev okrajev niti v najmanjši meri ne upošteva pristnosti slovenskih šol in njihovih specifičnih problemov.

Glede volitev v zavodske svete lahko ugotovimo, da je bila udeležba na slovenskih šolah precej višja od vsedržavnega povprečja. Ponekod je bila celo 100-odstotna, kot na primer na gimnaziji - liceju kjer je glasovalo vseh 53 dijakov. Zelo visoka je bila tudi udeležba učnega in neučnega osebja, kjer so — razen posameznih izjem — vsi upravičenci oddali svoje glasove. Najnižja je bila udeležba med starši, vendar z občutnimi nihanji od šole do šole: tako je na gimnaziji - liceju glasovalo skoraj 70% upravičenih staršev, na nižji srednji šoli in učiteljski okrog 50%, na strokovnem zavodu za trgovino pa komaj tretjina upravičencev.

Poglavje zase predstavlja trgovska šola Žiga Zois, ki ima v Gorici samo

podružnico, medtem ko je glavni sedež v Trstu. Čeprav obiskuje šolo v Gorici 81 dijakov, ni bilo na nobeni listi niti enega samega goriskega kandidata. Dijaki so se zato odločili za bojkot, tako da se nihče od njih ni udeležil glasovanja, nizka pa je bila tudi udeležba staršev, ki je ostala pod 30 odstotki.

Poglejmo izide volitev za obnovo zavodskih svetov po posameznih šolah (v oklepaju število preferenc, ki so jih prejeli izvoljeni kandidati).

Nižja srednja šola Ivan Trnko:

Starši (glasovalo 298 na 598): Damjan Paulin (106 pref.), Nataša Peterin (103), Branko Kuzmin (41), Marijo Černic (37), Ernesto Quinzi (31), Hadrijan Corsi (31). Učno osebje (29 na 35): Nadja Nanut Paraschos, Rosanna Calligaris, Kostanca Luis Pascoli, Teodora Bednarich, Klara Gorjan Bisiach, Kazimira Paulin. Neučno osebje (9 na 10): Bruna Petrusa.

Gimnazija - licej Primož Trubar:

Starši: (62 na 91): Karel Bresciani (30), Edmund Cossutta (9), Lojze Bednarich (8). Dijaki (53 na 53): David Bresciani (25), Mitja Rupel (10), Aleš Cej (6). Učno osebje (ker je število kandidatov sovpadalo s številom volilnih upravičencev so bili vsi avtomatično izvoljeni): Karel Černic, Harjet Dornik, Katarina Faganel, Nadja Pavlin, Antonija Voncina, Oskar Simsič. Neučno osebje (3 na 4): Niko

Zotti (3).

Učiteljske Simon Gregorčič:

Starši (58 na 114): Tatjana Čuk (31), Niko Mermolja (11), Oskar Ussai (5), Dijaki (56 na 60): Peter Grusovin (28), Erika Kojanec (9), Marko Temon (9). Učno osebje (14 na 16): Andrej Bratuž (8), Lojzka Kristančič (7), Marija Češut (5), Cvetko Zbogar (4), Hiacint Jussa (3), Franka Žgavec (1). Neučno osebje (4 na 4): Marija Codermaz (3).

Strokovni zavod za trgovino Ivan Cankar:

Starši (60 na 179): Vid Primožič (37), Dario Leghissa (7), Severina Baldan (6). Dijaki (90 na 96): Luiza Gergolet (35), Robert Cotič (30), Vasil Korošec (5). Učno osebje (11 na 13): Marjan Bednarik, Marjan Voncina, Vladimir Šturm, Jožef Markuža, Jožef Šavli, Maura Morini. Neučno osebje (6 na 6): Marija Lucci Sokol.

Trgovski zavod Žiga Zois

Tu gre ponovno opozoriti na bojkot vseh 81 dijakov. Glede ostalih komponent navajamo le preference, ki so jih tržaški kandidati prejeli v Gorici, s tem pa še ni rečeno, da so vsi bili izvoljeni. Starši (41 na 146): Marino Bandi (4), Marija Mahnic (3), Bruno Rupel (3), Adrijan Semen (2), Aldo Zezlina (1). Učno osebje (11 na 17): Josip Tavčar (4), Ana Volpi (1). Neučno osebje (2 na 3): Silvester Melika (2).

Drevi koncert Glasbene matice z nastopom kvinteta Ibert

V goriskem Kulturnem domu bo drevi, ob 20.30, drugi koncert letošnje sezone Glasbene matice. Na sporedu imajo kvintet trobil Ibert, ki ga sestavljajo goriški glasbeniki Giorgio Marcossi, Paolo Pellarin, Lino Urdan, Francesco Di Bernardo in Riccardo Albanese. Kvintet trobil je nastal pred desetimi leti in sodi med najboljše glasbene skupine v naši deželi.

Glasbena matica nam v svoji programski politiki ponuja tudi tukajšnje italijanske glasbene skupine prav v želji, da bi slovenska publika spoznala umetniško delovanje italijanskih skupin, istočasno pa tudi za to, da bi italijanski umetniki in publika spoznali naš Kulturni dom oziroma prostore v katerih se kulturno udeležujemo. Zaradi tega je prav, da vsakdo, ki se zanima za glasbo, pride danes zvečer v Kulturni dom. Ne bo mu žal.

Dela Jožeta Tisnikarja v goriskem Kulturnem domu

V foyerju Kulturnega doma v Gorici je v teh dneh odprta razstava slikarja Jožeta Tisnikarja. Zanj je poskrbela ZSKD. Ob otvoritvi je podpredsednik Zveze in umetnostni kritik prof. Milko Renner orisal delo tega slikarja. Dejal je, da je to najbolj »nevršene« slovenski slikar. V slikanju so ga uvedle dotlej nenavadne okoliščine: želja, da bi zabeležil obličje pokojnika na obdukciji mizi in ga ohranil svojem v spominu. Polnih trideset let se Tisnikarjeva tematika nepretrgano navezuje na odhajanje človeka iz naše srede. Gre za razmišljanja, kako more biti človeku, ko zapušča naš svet, in pa za čustva sorodnikov in prijateljev ob slovesu. Razstava bo odprta še nekaj dni.

Po otvoritvi pa so v mali dvorani Kulturnega doma predvajali dva kratkometražna filma Tržačana Aljoše Žerjale. Film o likovniku Štoki je prava mojstrovina, nekoliko preveč turistični pa film o Tibetu.

Težave krminske trgovske šole

Pokrajinski odbornik za šolstvo dr. Mirko Špacapan se je pred dnevi pogovarjal s profesorji tehnično-trgovske zavoda Fermi v Krmini. Obljubil je zanimanje pokrajinske uprave za rešitev prostorske stiske v kateri se nahaja ta zavod. Dejal pa je, da je rešitev odvisna predvsem od dobre volje tamkajšnje občinske uprave, kajti stavba je občinska last.

Pripravljajo se na volitve

SSK JE NAPRAVILA OBRAČUN DELOVANJA V LETU 1984

Obračun za leto, ki mineva je napravilo pokrajinsko vodstvo Slovenske skupnosti. Pokrajinski svet te stranke se je pod vodstvom Gradimira Gradnika sestel sredi prejšnjega tedna.

V svojem uvodnem poročilu je tajnik Marjan Terpin podrobno razčlenil opravljene akcije in se zaustavil ob naporih naše skupnosti za doseg zaščitnega zakona. SSK, je dejal Terpin, je v iztekajočem se letu pošteno in odkrito sodelovala v Enotni slovenski delegaciji pri vseh njenih akcijah. Tako na veliki goriški travniški manifestaciji kot jeseni v Trebčah. SSK pa se zaveda, da take manifestacije niso dovolj, zato se s svojimi izvoljenimi in imenovanimi predstavniki bori v raznih svetih in ustanovah za doseg zastavljenih ciljev. Ne zamuja nadalje konfektiranja z vsedržavnimi strankami, zlasti s tistimi vladne večine, ki bodo pač morale zaščitni zakon v Rimu sprejeti.

Specifični goriški problem pa je vprašanje šolskih stavb, je še dejal Terpin. Večina srednjih šol je nastanjenih v bivšem semenišču, ki je last nadškofije in ga ta želi prodati. Lahko bi se torej dijaki znašli na cesti. Goriška SSK je zaradi tega podvzela nujne korake, in upati je, da bo zadeva v kratkem rešena. Terpin je še dejal, da se vprašanja obcestnih ta-

bel ugodno rešujejo po zaslugi zastopnikov SSK. Vrsto sestankov so imeli tudi s SZDL v matični domovini. Na zadnjem delovnem sestanku v Ajdovščini se je SSK zavzela za uveljavitev enotnega slovenskega kulturnega prostora in za to, da bi se matična, kar se kulture, gospodarstva in podobnega tiče, enako obnašala do vseh političnih komponent Slovencev v Italiji.

Kar se spomladanskih volitev tiče je Terpin dejal, da se bo SSK predstavila v občinah Gorica, Števerjan, Krmin, Sovodnje in Doberdob. Zavzemajo se, da se delo dobro zastavi v Gorici, kjer SSK upa v izvolitev tretjega svetovalca. Zato se bo SSK obrnila tudi na zunanje faktorje, ne samo na strankarske. Poudarili so voljo, da se predstavništvo SSK občutno pomladi, zato bodo dajali prednost mladim in novim kandidatom.

V letu 1985 bodo proslavili 10-letnico ustanovitve Slovenske skupnosti na Goriškem. 25. februarja bodo priredili akademijo v goriskem avditoriju. Pripravljajo že primeren program.

V razpravi so sodelovali Renzo Frandolič, Benjamin, Branko in Igor Černic, Vanda Gradnik, Hadrijan Corsi, Niko Klanjšček, Karlo Brešan, Karlo Mučič, Marko Brajnik, Marjan Vižintin, Marjan Breščak in Remo Devetak.

Iz Goriškega sklada v devetih letih nekaj nad 18 milijard lir prispevkov

Dejansko uporabljeni do zdaj samo 2/3 nakazanih sredstev

Pred kratkim so v razširjenem obdobju goriške trgovinske zbornice razpravljali o finančnem načrtu Goriškega sklada za leto 1985, ki je, vsaj po dosedanjih predvidevanjih, tudi zadnje leto poslovanja tega sklada, ki naj bi pripomogel k družbenemu in gospodarskemu razvoju krajev na Goriškem. Konec prihodnjega leta namreč zapade veljavnost zakona o goriški prosti coni, zakona, ki je predvidel tudi ustanovitev Goriškega sklada.

Na podlagi finančnega načrta, ki je bil odobren, bodo iz Goriškega sklada v prihodnjem letu predvidoma lahko porazdelili za okrog 4,2 milijarde lir prispevkov. To seveda, če se bodo uresničila vsa predvidevanja in v celoti.

Z bližanjem roka formalne zapadlosti Goriškega sklada (sicer pa je mogoče predvidevati, da se bo ta instrument v taki ali drugačni obliki ohranil tudi v prihodnje), postaja vse bolj aktualen tudi obračun, kakšne in kolikšne so bile posledice posameznih posegov v gospodarstvu in na socialnem področju nasploh. Skratka, je bil denar dobro naložen ali ne. Sicer je glede tega v zadnjem

času slišati predvsem ugotovitve, da je rok desetih let, ob tem velja posebej opozoriti, da je sklad pravzaprav začel stvarno delovati šele proti koncu sedemdesetih let, prekratek in da se bodo ugodne (in vidne) posledice pokazale šele na daljši rok. Prav zato naj bi tudi predlog o obnovitvi Goriške proste cone in Goriškega sklada upošteval kot rok trajanja ugodnosti vsaj petnajst let.

Kljub temu pa je na podlagi razpoložljivih podatkov do konca novembra letos, mogoče opraviti nekakšen pregled, kako in na katerih gospodarskih področjih so porazdelili nekaj nad 18 milijard lir.

Ob tem vsekakor ni zanemarljiv podatek, da je bilo dejansko uporabljen le nekaj nad 12 milijard lir, ali dve tretjini nakazanih prispevkov. Za posege na industrijskem področju je sklad odobril 3,3 milijarde lir prispevkov, za obrtništvo (zlasti za urbanizacijo obrtniških con) 3,5 milijarde lir, trgovino 2,4 milijarde lir, kmetijstvo 1,4 milijarde, pristaniško dejavnost (pristanišče v Tržiču) 2,9 milijarde. Skupna vrednost drugih posegov znaša okrog 4,3 milijarde lir.

razna obvestila

Šola Glasbene matice vabi na produkcijo, ki bo v petek, 21. t. m., ob 20. uri v predavalnici v Ul. della Croce 3.

Unifax prireja v soboto, 22. t. m., v Kulturnem domu v Gorici družabni večer za doktorje in univerzitetne študente. Vstop izključno z vabilom, ki jih lahko dvignete v knjižnici Damira Feigla v Ul. Croce 3 od 16. do 19. ure.

Sekcija VZPI - ANPI za Dol in Jamlje prireja tudi letos silvestrovanje, ki bo pri Jožefu Croselliju na Palkišču. Vabljeni so člani in prijatelji. Vpisovanje samo še jutri, 20. t. m., pri odbornikih sekcije.

Na sedežu KSD Vipava na Peči bodo imeli v soboto 22. t. m. prihod Dedka Mraza. Odbor društva vabi starše otrok, ki hočejo ob tej priložnosti obdarovati svoje otroke naj prinesejo darila v četrtek in petek od 19. do 20.30 na sedež. Tudi društvo bo dalo svoja darila. Nastopil bo otroški zbor Rupa - Peč.

Božičnica na šoli F. Bevk bo v Gorici 22. t. m. ob 11. uri. Vsi vabljeni.

Božičnica na šoli v Podgori bo v soboto, 22. t. m. ob 11.30. Vabljeni. Kulturno društvo Oton Župančič v štandreu prireja v Domu Andreja Budala tradicionalno silvestrovanje. Pojasnila in vpis pri odbornikih in v Domu Andreja Budala ob sredah in petkih od 19.00 do 21.00.

kino

Gorica

VERDI (Skok v kino) 16.30, 19.00, 21.30 »Carmen«. Režija: F. Rosi. VITTORIA 17.30—22.00 »Il mondo perverso di Beatrice«. Prepovedan mladini pod 18. letom. CORSO 18.00—22.00 »Domani mi sposo«.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. COMUNALE Danes zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—22.00 »Dvojčici iz začaranega mesta«. SVOBODA 20.00 »Nora misija«. DESKLE 19.30 »Možje iz Maksovega bara«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini, Corso Italia 89, tel. 84-443

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.15 Ljudmila Tomšič iz splošne bolnišnice, ob 11. uri Raffaella Tesi vd. Sorbatelli iz bolnišnice San Giusto, ob 12.30 Valeria Merkuža vd. Furlani iz bolnišnice Janeza od Boga.

Gospodarska zbornica Nove Gorice za avtocesto do Razdrtega

NOVA GORICA — Izvršni odbor Medobčinske zbornice je sprejel stališče glede cestnih in železniških povezav severnoprimske regije z ostalo Slovenijo in Jugoslavijo. Zlasti opozarja, da so obstoječe povezave slabe, neprimerne in zmeraj bolj ovirajo razvoj gospodarstva. Samo s širšega območja Nove Gorice je treba letno prepeljati v razne smeri, torej v Slovenijo in zlasti v druge jugoslovanske republike in v obe avtonomni pokrajini, najmanj 4 milijone ton blaga. Sedaj so ozka grla na Mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba - Štandrež, na mejnem odseku železnice pri Novi Gorici oziroma Gorici in na obstoječi cesti od Nove Gorice do Razdrtega.

Stanje je kritično in terja odgovorno in javno obravnavo. Po mnenju Izvršnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice je potrebno čimprej zgraditi avtocestni odsek od mejnega prehoda Vrtojba - Štandrež do hitre ceste pri Razdrtem. S tem bi šele uveljavili vlogo prehoda, kot so jo utemeljile in obrazložile italijanske in jugoslovanske oblasti ob začetku gradnje in ponovno ob otvoritvi omenjenega infrastrukturnega objekta ob meji. Sedaj je zmeraj bolj očitno in kritično neskladje

med prometom po cestah in železnici, in stanjem prometnic. Cestni strokovnjaki na ravni republike Slovenije na primer opozarjajo, da je cestni odsek od Podanosa v tako slabem stanju, da kmalu ne bo več mogel zagotavljati varnega prometa. Če bodo promet na tem odseku morali prekiniti, cestišča ne bo več mogoče oziroma se ne bo splašalo obnavljati. To je nov razlog, varnostno - tehnični, ki opravičuje boljše oziroma ustrezne avtocestne povezave med Goriško in ostalo Slovenijo ter Jugoslavijo.

MARJAN DROBEŽ

Rosijeva »Carmen« danes v Verdiju

Z izredno predstavitvijo filma »Carmen« se pričena noč v kinu Verdi filmska tridnevnik, ki jo prireja Kinoatelj in Piccolo Cineforum. Jutri bodo (v Kulturnem domu ob 19. in 21. uri) predvajali film Alfreda Hitchcocka »Cocktail za mrliča«, v petek pa bo v Kulturnem domu premiera »Veselega gostovanja«, najmovejšega dela Franceta Štiglica.

Smrtna nesreča ribiča z vespo

Prileten Goričan je včeraj popoldne nekaj po 17. uri izgubil življenje v prometni nesreči, ki se je pripetila v tržički industrijski coni. Žrtev je 65-letni Elio Gori iz Gorice, Ulica Del Carso 37/F, ki je verjetno nameraval do kanala pri Lisertu, saj je bil opremljen z ribiškiimi škornji in vsemi drugimi potrebščinami za ribolov. Med vožnjo z vespo je bil verjetno za trenutek nepozoren, ali pa v polmraku ni zapazil dostavnega vozila, ki je bilo ustavljeno pred delavnico Adria na desni strani ceste.

Mož se je zaletel naravnost vanj in s čelom zadel v zadnji rob vozila. Zgrudil se je na tla in bil na kraju mrtev, medtem ko je vespa nadaljevala svojo pot in se zaletela v neko drugo vozilo. Nesreča je toliko bolj nerazumljiva, če upoštevamo, da je Ulica Terza Armata zelo široka in da je torej Gori imel dovolj prostora, da bi se izognil ustavljenemu vozilu. Verjetno pa drži hipoteza o nepazljivosti ali zaslepljenosti, saj prometna policija menda ni dobila sledov na asfaltu o zaviranju.

Nejasen položaj v AA

V dokaj napetem vzdušju je potekala včerajšnja skupščina v valjarni

Acciaierie Alto Adriatico v Tržiču. Položaj v podjetju je po prenehanju komisarske uprave v začetku decembra skrajno nejasen. Brez hitrega ukrepanja in ustreznih odločitev, ki naj bi omogočile prenos lastništva podjetja (za odkup se zanima neka italijansko-španska družba) bodo delavci že v prihodnjem mesecu brez dela.

V prihodnjih dneh je napovedana vrsta pobud, ki naj bi reševanje vprašanja spravila z mrtve točke. Tako bo danes zjutraj v Trstu odpotovala delegacija delavcev in sindikalnih predstavnikov, ki se bo sestala z načelniki skupin v deželni svet. V petek, ob 9. uri, pa bo v tovarni odprta skupščina. Prisoten bo predvidoma tudi deželni odbornik za industrijo Francescutto.

GLASBENA MATICA

v sodelovanju z ZSKD in ZSKP

vabi na koncert

Kvinteta Ibert

danes, 19. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

Prva vsedržavna konferenca KPI o predstavah

Prizadevanja za novo kvaliteto predstav in za zaščito domače proizvodnje

ACE MERMOLJA

Prejšnji petek in soboto je Komunistična partija Italije priredila v Rimu prvo vsedržavno konferenco o predstavah. (Pri prevodu besede smo v zagati, kajti slovenska »predstava« nikakor ne zaobjema vsega, kar italijanski »spettacolo«, prav tako ima beseda spektakel v slovensčini drugačen pomen).

Konferenca je bila nedvomno na izjemno visoki ravni, saj so po uvodnem sporočilu spregovorili tudi minister za kulturo Lagorio, predstavniki drugih strank ter številni vidni predstavniki italijanskega kulturnega življenja. Tudi občinstvo je bilo izjemno kvalificirano; od politikov pa do kulturnih delavcev, ki nekaj pomenijo v državnem in tudi mednarodnem merilu.

V svojem uvodnem poročilu je Gianni Borgna takoj sprožil alarmni zvonec in s tem tudi utemeljil nujnost takšne konference. Klasične oblike prireditev in spektakla so v globoki krizi, je dejal. V kinodvorane zahaja vedno manj ljudi. Leta 1983 so prodali 162 milijonov listkov, kar pomeni negativni rekord. V enem samem letu se je dotok gledalcev zmanjšal za 17 odst. Za 16 odst. se je znižal obisk v gledaliških dvoranah. Občuten padec beležijo v glasbenih dvoranah bodisi v zvezi z opernimi predstavami kot tudi z koncerti klasične glasbe. Edino kar še uspeva so vido-gammes, plesne dvorane in plesni spektakli ter nogomet. Ob tem manjka ustreznega zakonodaja. Za gledališča ni ustreznega zakona, za opero in glasbo so zakoni zastareli.

Prav tako dramatičen je padec kvalitete. Vsedržavna televizija sledi zasebni, kar pomeni drastično padanje kvalitete na raven raznih telenovelas in podobnih spektaklov.

Na zasedanju je na primer predstavnik Canale 5 glasno in jasno izrekel misel, da je Brazilija kulturno inferiorna, da pa zaradi razvitih zasebnih struktur lahko proizvaja tako uspešne nadaljevanke, kot so telenovelas...

Zoper temu merjenju »kvalitete« se je zoperstavila teza, da je na žalost prenehalo zlato obdobje RAI, ko je državna televizija finansirala filmske projekte, kot so bili »L'albero degli zoccoli«, »Padre padrone« in drugi filmi, ki so želi velik uspeh po vsem svetu.

Logika zvezdniskega sistema sili v krizo tudi gledališča, saj skupine, in tudi tu stalna gledališča sledijo nekaterim zasebnim, utemeljujejo predstave na znanih igralcih (proslavi jih seveda TV), opuščajo pa iska-

nje, eksperiment, delo z mladimi itd. Podobno velja za opero, kjer vlada-jo tuje ložniške hiše s proizvodnjo plošč in v kaset.

V sami razpravi, nekaj misli smo že podali, se je izostril osnovni problem; v bitki med zasebnim in javnim, oz. državnim, zmagujejo iste tendence, ki vsiljujejo najbolj potrošniške proizvode. Tu vlada-jo multinacionalne družbe, ki proizva-jo največje število predstav in z nji-mi pogojujejo italijansko kulturo in onemogočajo domačo proizvodnjo, ki je svoj čas bila po kvaliteti na sve-tovni višini (pomislimo vsaj na film). To pa se dogaja tudi zato, ker se država, oz. vlade naslanja na re-gulo preprostega in sprotnega »regu-liranja« zadev, namesto, da bi re-šila problem z jasnimi zakoni, ki do-ločajo dolžnost in pravice ter spod-bujajo tek v kvaliteto in seveda domačo proizvodnjo.

V svojem zaključnem posegu je Minucci podal zanimivo tezo. Pouda-ril je, da je vprašanje kulture eno izmed osrednjih italijanskih vprašanj. V mednarodni delitvi dela ni mogo-če samo posnemati, škodljivo je tu-di siliti na področja, kjer ni mogo-če biti konkurenčni. Eno izmed po-dročij, kjer bi lahko bila Italija kon-kurenčna je prav kulturna proizvo-dnja (zaradi tradicij, zaradi izjemne dediščine itd.). Tu je lahko Italija kompetitivna tudi v luči tiste in-dustrijske revolucije, ki jo označujejo sodobna sredstva komunikacij, infor-matika, robotika itd.

Vrnimo se za trenutek k zasebne-mu in javnemu. Večina posegov je bila proti nesmiselnemu podporni-stvu. Prireditve morajo postati aktiv-na industrija. V tem smislu naj ne bi bilo več privilegijev za državne ustanove. Jasna je bila na primer teza o gledališčih, ki jo je pouda-ril sam Borgna v uvodnem poročilu; stalna lahko postanejo tudi za-sebna gledališča. Država mora z ustreznimi zakoni spodbujati proiz-vodnjo in kvaliteto ter »zaščititi do-mač proizvod« (Minucci).

Kot je bilo razvidno iz posegov ne-katerih predstavnikov vladnih strank (KD, PSI), so prav glede na vlo-gu države mnenja različna. KPI za-govarja prisotnost države kot ak-tivnega dejavnika, drugi poudarjajo predvsem prosto tržišče. Neka skup-na točka pa obstaja in sicer zavest, da mora postati industrija predsta-ve tudi donosna. Kam in kako se bo kaj premaknilo bomo seveda še videli.

Pomembna točka konference je bi-la razprava o odnosu med politiko in kulturo. Rimski odborniki za kul-turo Niccolini, ki tu podal splošno

sprejeto tezo; pravilno je, da je po-litika prisotna v kulturi, najbolj de-mokratski način pri imenovanju u-pravnih teles raznih kulturnih usta-nov je, če posameznike imenujejo javne uprave (občine, dežele itd.). Bistveno pa je, da bi se morale stranke pri upravljanju kulturnih u-stanov odpovedati velikemu delu svo-je oblasti. Samo s takšno samoodpo-vedjo strank lahko postanejo kultur-ne ustanove svobodne in ne prostor lotizacije in strankarske manipulaci-je. Tudi sam Minucci je med svo-jim zaključnim posegom večkrat po-udaril avtonomijo kulturne proizvo-dnje. Skratka, treba je dovoliti in o-mogočiti, da se v kulturi uveljavijo tendence, da se sprostijo ustvarjalnost,

skratka, da kultura zaživi v svoji polnosti kot temeljna sila italijanske družbe.

Ob zaključku še osebne razmislek. Ob res dobro in temeljito pripravlje-ni konferenci smo imeli občutek, da sta Trst in naša dežela nekako »iz-ločeni« iz vsedržavnih pogovorov in načrtov. Trmasto vztrajanje nekate-rih strank iz naših logov in tudi naših kulturnih delavcev na zdavnaj obrabljenih konfliktih in kompleksih kot so na primer nacionalni spor, vi-timizem in pričakovanje »rešitev z vrha« bodo odrezali mostove med nami in novimi procesi, ki jih je jasno zaslutiti v italijanskem kultur-nem življenju. Isto velja za ostale proizvodnje in dejavnosti.

Godalni kvartet Modigliani v gledališču Rossetti

MIRKO SLOSAR

V ponedeljek, 10. decembra, je bil v gledališču Rossetti v Trstu sedmi glasbeni večer v okviru triinpetde-sete koncertne sezone, ki jo organizira Tržaško koncertno društvo. Nastopil je Godalni kvartet Modigliani, ki ga sestavljajo mladi glasbeniki Edouard Jacottet - 1. violina, Michael Kuen - 2. violina, Bruce Whitson - viola in Francois Jacottet - violončelo. (Kvartet nosi ime prizna-nega kiparja iz Livorna, čigar kipi so letos, ob 100-let-nici njegovega rojstva, zaradi vprašljive avtentičnosti dvignili mnogo prahu med italijanskimi umetnostnimi kri-tiki). Kvartet je bil ustanovljen 1979. Pod umetniškim vodstvom Piera Farullija je dvakrat zmagal na glas-benih tekmovanjih. Nastopa po vsej Italiji in je snemal za RAI.

Uvodna skladba večera je bil Mozartov Godalni kvar-tet v G-duru K 80. Skladatelj ga je napisal, ko mu je bilo 14 let. To je njegova prva skladba napisana za to zasedbo. Že v njegovih zgodnjih kvartetih najdemo po-srečeno glasbeno govorico, ki jo je znal Mozart zmeraj ustvariti. Šele pozneje je skladatelj našel v kvartetih močno izpovedno izrazno sredstvo, zato ti kvarteti po-menijo največji Mozartov prispevek h komorno glas-beni literaturi. Mozart je Godalni kvartet v G-duru na-pisal pod vplivom italijanskih skladateljev. V njem se izraža mladostna naivnost. Godala nimajo enakovrednih vlog, viola in violončelo le intimno sodelujeta v skladbi. Zadnji stavek Rondo je Mozart dodal kvartetu tri leta pozneje. Mladostna naivnost se je pokazala tudi v iz-vedbi tega dela na ponedeljkovem koncertu. Nečista in-tonacija, nejasni povdarki in neizpeljane glasbene misli kažejo na začetno umetniško pot mladih glasbenikov.

To je prišlo še bolj do izraza v izvedbi druge skladbe glasbenega večera 1. kvartet op. 7 Bele Bartoka. Zaradi strnjjenosti izraza in miselne strogosti v kvartetu zahte-va ta skladba veliko od izvajalcev in poslušalcev. Kvar-tet je napisan na Bartokov najbolj prvinski in surov na-

čin. Ob prvem srečanju z njim ga ni prijetno poslušati, ker je razbit, neubran in na videz brezobličn. Njgo-va glasba je sad razuma in zato jo moramo bolje spo-znati, da jo razumemo in cenimo. Bartok je moderen in samosvoj v uporabljanju tonalitete in v harmoničnem izrazju. Trije stavki: Lento, Allegretto in Allegro vivace so med seboj vsebinsko povezani in prehajajo drug v drugega z različnimi čustvenimi vzdušji. Višek doseže skladba v zadnjem stavku z napetimi melodičnimi lini-jami nabiti s energijo, ki se naslanjajo na madžarsko ljudsko glasbo. Ta skladba je bila vsebinsko, oblikovno in glasbeno tehnično prezahtevna za mlade izvajalce. Po-grešali smo počit izraza Bartokove glasbe in napetost, ki ne bi smela popustiti od prvega do zadnjega takta sklad-be. Še posebno mučno je bilo poslušati nečisto in-tona-cijo v enoglasnih delih kvarteta.

Mladi glasbeniki so sklenili glasbeni večer s Kvar-tetom v Es-duru op. 12 Felixa Mendelssohna - Barthol-dija. Čeprav je Mendelssohn napisal ta kvartet, ko je bil star šele 20 let, ne kaže nobenih znamenj začetni-štva. Začenja se z Adagiom, v katerem se je skladatelj zgledoval po Beethovnovem Harfnem kvartetu. Kmalu preide v Allegro non tardante, ki je zgrajen na dveh temah: prva izrazita s povdarki, druga nežna in mir-na. V izvedbi tega stavka smo pogrešali prav kontrast med tema temama. Drugi stavek Canzonetta je najbolj znan od vseh Mendelssohnovih komornih del. Igriva me-lodija, ki dosegata privlačnost s staccati in pizzicati zahte-va lahko izvedbo s pravimi povdarki in ritmično e-notnost, ki smo jo pogrešali. Dobro so naštevali pa-saže. Bolje so izvedli Andante espressivo, ki brez premora prehaja v finale Molto allegro e vivace. Zaradi hitrega tempa zadnjega stavka je bila tu čista intonacija najbolj prizadeta.

Ponedeljkov nastop godalnega kvarteta Modigliani je pokazal veliko voljo do dela mladih glasbenikov, ki se srečujejo z začetnimi težavami pri interpretiranju zahtevnih glasbenih del. Z vztrajnim delom se bo glasbena skupina razvila v močno poustvarjalno glasbeno telo.

Nova publikacija izpod peresa Ezija Godolija

Trst, mesto v italijanski zgodovini

MARTA VERGINELLA

Lega urbanih središč je odločilno vplivala na izoblikovanje današnjega družbenega, gospodar-skega in kulturnega tkiva italijanskega polo-toka. Izrazit partikularizem italijanskih mest, ki je doživel svoj razcvet v komunalnem giba-nju, je eden izmed krivcev poznega italijanskega zedinjenja. Medtem ko so se v mestih severne Italije že zelo zgodaj pojavile kapitalistične obli-ke gospodarstva, so mesta na Jugu države vse do 20. stoletja ostala po daljšek agrarnega po-deželja. Tej raznoliki urbani stvarnosti, ki je odsev globljih zgodovinskih premikov, je za-ložba Laterza iz Barija posvetila zbirko »Me-sto v italijanski zgodovini«, v kateri je pred kratkim izšla tudi publikacija o Trstu izpod peresa Ezija Godolija.

V uvodni besedi se pisec dela zavzema za kritičen pretres tržaške preteklosti in odklanja predsodke, ki si jih prilaščajo zlasti iridentič-ni ali pa habsburški monarhiji zvesti zgodovi-narji. Godoli je prepričan, da je potrebno pri-klicati iz pozabe vsa tista dogajanja, ki jih je lokalno zgodovinsko potvrdilo, ker niso od-govarjala določenemu ideološkemu programu. Pri branju njegovega dela pa imamo večkrat občutek, da se avtor večkrat oddaljuje od teh uvodnih postavk. Odklanja ozkovidno proslav-ljanje tržaškega zgodovinskega, obenem pa o-hranja marsikatero njegovo praznino, kot tudi odkriva nemalo površnega in netočnega filolo-

škega dela, vendar ostaja vse preveč zvest tra-dicionalnemu tržaškemu zgodovinsko-pisju. Oba-čun, ki ga opravi z nekaterimi tržaškimi miti je nedvomno pomemben, izredno obrobno pa se loteva družbenih silnic, ki so izoblikovale da-našnjo podobo Trsta.

Že v času rimskega cesarstva je Trst kot majhno naselje na obronkih griča sv. Justa do-življal konkurenčno trgovino pristanišč oglejske države, kateri so se v poznejših stoletjih pri-družila še istrska mesta in beneške velesile. Šele program Karla IV, ki se je zavzemal za hiter prehod avstrijskih dežel od fevdalnih do merkantilističnih razmer, je osvobodil mesto iz oklepa lokalne trgovine in fevdalnega go-spodarstva. Merkantilistični oklepi dunajske vla-de so pomenili nedvomno nov utrip za tržaško gospodarstvo, ki se doslej ni moglo vključiti v obsežnejše trgovinske tokove. Leta 1719 je Trst postal prosta luka, vendar dobronamerni pro-tekcionizem avstrijskega monarha je v začetku dosegel ravno nasprotno učinke. Zaščita prista-niške trgovine je namreč odganjala naložbe ka-pitalov, zaviralno so vplivale slabe prometne zveze z notranjščino, medtem ko je nad vsem močno težila nerazvitost zaledja, ki je ohran-jalo fevdalno agrarno strukturo. Tržaški patricijski sloj je nasprotoval že prvemu izvajanju merkan-tilističnega programa in Godoli ugotavlja prav v tej ksenofoni bojazni pred novim značilnost, ki bo tudi v poznejših obdobjih odlikovala tu-kajšnji vodilni razred. Nasprotovanje dunaj-ski merkantilistični politiki ni torej sad zgod-njega pojava italijanske nacionalne zavesti in odpora do nemštva, kot trdijo Tamaro in ostali nacionalistični zgodovinarji, marveč posledica strahu pred izgubo stoletnih privilegijev.

Godoli odklanja potvorbe lokalnih zgodovi-narjev in ugotavlja, da sta nova davčna politika in ustanovitev proste luke omajala samovlado tržaških patricijev, ki so doslej nemoteno izko-

riščali krajevno poljedelstvo. Pojavila se je ta-ko konkurenca istrskega in furlanskega zale-dja, gospodarska moč novih prišlecev pa se je iz dneva v dan krepila. Pristaniški obrati in manufaktura so odtegovali iz bližnjega podeže-lja delovno silo.

Odprava politične avtonomije leta 1815, ki si jo je Trst priboril ob prestopu v meje av-strijske monarhije, potrjuje politični poraz trža-škega patricijata in šele leto 1848 je za Go-dolija ključna prelomnica za razvoj Trsta, ker začenja novo obdobje nastajanja sodobnih pri-staniških struktur, ladjedelnice, zavarovalnic itd. Z gradnjo Južne železnice postane Trst tran-zitno središče in dobi tako nove gospodarske vzgibe. V mestu so se pojavile vzhodne po-morske družbe, ki jih je dunajska vlada usta-novila po zgledu prekoceanskih angleških družb in na izsušenih solinah je zrastle nova četrt, ki je postala gospodarska in miselna alternativa staremu mestu. Tržaški vodilni sloj pa je pri-pisoval večji pomen vprašanju izsušene ob-činske blagajne kot gospodarskemu razvoju me-sta in odklanjal vsakršno sodelovanje pri izva-janju avstrijske gospodarske politike. Staro mestno središče je simbolično nadomestil Kor-zo, ki je tako postal meja za ločevanje starega mesta (utrdbo patricijata) od novih četrti, kjer se je naseljevala kozmopolitska in merkantila buržoazija.

Zasledovanje urbanističnega razvoja mesta je mogoče najzanimivejši del Godolijeve knjige. Avstrija je nakazala in zasnovala podobo Trsta in v drugi polovici 18. stoletja je Terezijška četrt postala središče gradbene mrzlice. Na iz-sušenih površinah je nastala simetrično začrta-na četrt, ki je dobila svojo glavno os v Velikem kanalu, ki je določal njeno morfološko značil-nost. Prostorsko širjenje mesta je tudi pove-zano s špekulativnimi posegi, ki so se jih poslu-ževali tržaški podjetniki, zlasti v drugi polovici

19. stoletja. Šele fašizem je z načrtom o jav-nem gradbeništvu razširil urbano strukturo na periferijo. V še agrarnem predmestju so tako zgradili prve stavbe namenjene izključno de-lavstvu. Prisotnost fašističnega režima zasleduje Godoli izključno v urbanističnih posegih in se izogne vsakršni globlji analizi drugih posegov fašističnega režima v tržaški stvarnosti. Med zaslužne posege takratnih oblasti uvršča pred-vsem poskus sanacije tistega dela starega me-sta, kjer je prebivalstvo živelo v najslabših pogo-jih. Avtor se ne izreče o gospodarski po-litiki in o družbenih razmerah in tako ne prispe-va k razumevanju in izoblikovanju takratnih družbenih procesov. Narodno vprašanje nima za Godolija nobenega pomena in le bežno ome-nja slovensko prebivalstvo rojanske četrti. O-čitno sprejema mit o italijanstvu Trsta, saj se, spretno izogiba analize temeljnih značilnosti tržaške preteklosti.

Njegov pristop do tržaškega urbanega mi-krokozmosa nam pušča veliko odprtih vprašanj. Ali lahko pri obravnavi neke urbane stvarnosti popolnoma zamolčimo o odnosu, ki ga ima me-sto s podeželjem? Ali je umesten molk o vsa-kršni socialni tipologiji mestnega prebivalstva, ki nedvomno izžareva v sami urbanistični ure-ditvi mesta? Podobno kot se Godoli izogiba kri-tičnega in znanstvenega pretresa fašističnega obdobja, zanemaruje vsa tista poglavja tržaške zgodovine, ki mu bi dovoljevala, da bi prika-zal Trst na različni način od tistega, ki nam ga prikazujejo tukajšnji konservativni krogi. Tudi med bibliografijo lahko iščemo imena avtorjev, ki so proučevali ali še proučujejo tržaško de-lavsko gibanje in splošno tukajšnje družbeno in narodno stvarnost. Kljub začetni kritični ope-reditvi do tržaške zgodovine, se avtor zateka v varne kalupe tržaškega zgodovinskega in se izogiba obravnavi vseh tistih silnic, ki so izob-likovale današnjo podobo Trsta.

Na sedežu Inštituta Gramsci v Trstu (Ul. sv. Franciška 14/1) bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo Ezija Godolija o Trstu. Na predstavitvi bodo sodelovali arhitekti in raziskovalci tržaške zgodovine.

Ženski veleslalom v Santi Caterini

Švicarka Schneiderjeva presenetila

SANTA CATERINA VALFURVA (Sondrio) — Veleslalom v Santi Caterini, ki bi ga sicer morali izvesti v Altenmarktu, je nepričakovano osvojila mlada Švicarka, 20-letna Vreni Schneider, ki je tako prišla do svoje prve zmage v svetovnem pokalu, kjer je bila njena najboljša uvrstitev osmo mesto ob koncu lanske sezone v Lake Placidu.

Schneiderjeva je sicer imela srečo s startno številko (bila je 28.), kar pa vsekakor ne zmanjšuje njenega uspeha. Prva skupina je imela namreč precej težav s progno, na kateri je bil umetni sneg. Z redkimi izjemami, so si tekmovalke te skupine nabrale precejšnje zaostanke, ki jih v drugem spustu niso mogle povsem nadoknaditi. Američanka Tamara McKinneyeva je na primer, po prvem spustu zaostajala kar za 1'46 in čeprav je bila zatem odlična, je na-

doknadila le nekaj desetink. Nič bolje se ni zgodilo Marii Epplovi, ki je z drugim spustom, v katerem je imela drugi najboljši vmesni čas, nadoknadila štiri mesta, kar pa ji je zadoščalo le za tretje mesto.

Kot smo dejali, pa je uspeh Vreni Schneiderjeve povsem upravičen, saj je s previdno, a odločno vožnjo v drugem spustu ohranila prednost, kar se ni zgodilo Američanki Roffejevi, ki je z drugega zdrknila na dvanajsto mesto, na katerem najdemo tudi prvo izmed Italijank, Steveninovo, ki se je med »azzurrami« tudi edina rešila poloma.

Slabo se je odrezala tudi jugoslovanska vrsta, saj je najbolje uvrščena, Leskovškova, šele na 33. mestu.

Medtem so organizatorji sporočili, da ženske, ta teden čaka še ena preizkušnja, in sicer smuk, ki bo v pe-

tek, prav tako v Santi Caterini. Zaradi slabih snežnih razmer (proga je sicer primerna, zaradi pomanjkanja snega pa varnost ob njej ni zadostna) je odpadel moški smuk, ki bi ga morali izpeljati v soboto v Bormiu.

Vrstni red

1. Schneider (Švi.) 2'36"56; 2. McKinney (ZDA) 2'37"66; 3. M. Epple (ZRN) 2'38"15; 4. Armstrong (ZDA) 2'38"48; 5. Kiehl (ZRN) 2'38"62; 6. Haas (Švi.) 2'39"25; 7. Guignard (Fr.) 2'39"39; 8. Stotz (ZRN) 2'39"41; 9. Twardokens (ZDA) 2'39"42; 10. Gerg (ZRN) 2'39"44.

Skupna lestvica za SP

1. Kiehl (ZRN) 78; 2. Hess (Švi.) 59; 23. Guignard (Fr.) 57; 4. Oertl (Švi.) 54; 5. Haas (Švi.) 50; 6. Walliser (Švi.) 49; 7. M. Epple (ZRN) 48; 8. Gerg (ZRN) 47; 9. Kirchler in Haecher (ZRN) 45.

Nogomet: danes v zaostali tekmi B lige

Triestina v Ceseni

CESENA — Tržaški drugoligaš bo danes igral zaostalo tekmo proti Ceseni, ki so jo prekinili zaradi megle. Cesena je ob prekinitvi vodila z 1:0 in megla je bila še kako dobrodošla za Tržčane, ki so tedaj igrali dokaj poprečno in tudi zaslužno izgubljali.

Danes imajo torej Giacominjevi varovanci popravni izpit, tudi zato, ker so si Tržčani v nedeljskem domačem srečanju proti Perugii obetali obe točki, osvojili pa so le eno. Če dodamo še, da bodo po današnjem srečanju v Ceseni nogometaši Triestine gostovali pri nevarnem Empoliju, potem je tudi jasno, da si danes ne morejo privoščiti spodrseljaja. Njihova naloga proti Ceseni ne bo lahka. Nasprotno! Njihovi današnji tekmeči imajo točko manj in so v nedeljo kot Triestina doma igrali neodločeno (proti Vareseju) in za nameček še z enakim izidom (0:0).

Triestina se je za današnjo tekmo

pripravljala v Riccioneju. Današnje srečanje se bo pričelo ob 14.30, sodil pa bo Gennaro Testa.

Jugoslovanska košarkarska liga

Bosni derbi kola

V 10. kolu 1. jugoslovanske košarkarske lige so včeraj odigrali štiri srečanja, v katerih ni prišlo do presenečenja. Partizan je sicer računal na točki v gosteh pri sarajevski Bosni, ki pa je izkoristila prednost domačega igrišča in se ni pustila presenetiti. Izidi:

Jugoplastika - Šibenka 100:82 (50:44), Zadar - Borac 87:69 (35:33), IMT - Budućnost 62:75 (30:31), Bosna - Partizan 104:99 (88:88, 49:38).

Danes bosta na sporedu še dve srečanja, in sicer Cibona - Radnički ter Crvena zvezda - Sloga.

Košarka: v prvenstvu A-1 lige

Drevi Indesit - Stefanel

CASERTA — Zaradi televizijskega prenosa bodo drevi anticipirali prvenstveno košarkarsko srečanje 14. kola A-1 lige med Indesitom in tržaškim Stefanelom.

Po nedeljskem porazu doma proti Bancoromi čaka torej danes Tržčane nova in težka preizkušnja. Indesit je še posebno nevaren na domačem igrišču in je zadnja kola v zelo dobri formi. Tanjevičevi varovanci so namreč v nedeljo doma zanesljivo premagali moštvo Jollycolombanija iz Cantuja, še prej pa so poskrbeli za velik podvig, ko so sredi Milana odpravili domači Simac.

Največji problem za Tržčane bo seveda kako zaustaviti Oscarja Schmidta, ki je najboljši strelec lige.

Drugi polčas drevišnje tekme bodo prenašali med rubriko »Športna središča«.

Bancoroma - Australian ne bodo ponovili

RIM — Sodniška komisija italijan-

ske košarkarske zveze je sprejela priživ Bancorome in sklenila, da tekme med Bancoromo in Australianom ne ponovijo. Kot znano, je na tekmi med tema moštvoma (25. novembra, zmagala Bancoroma) za nekaj sekund stopil na igrišče tudi Valente, ki ga ni bilo na seznamu. Disciplinska komisija je tedaj odločila, da treba srečanje ponoviti.

Sodniška komisija pa sedaj meni, da tekme ni mogoče avtomatično razveljaviti, ker zainteresirani Australian tega ni zahteval. Po mnenju komisije lahko tekmo avtomatično razveljavijo le v primeru nastopa igralcev ali trenerjev, ki niso regularno vključeni ali pa pride do izgedov, ki o nemogočijo regularen potek srečanja. V svoji utemeljitvi je komisija večeraj obrazložila, da nobeden od teh primerov tokrat ne pride v poštev, saj je bil Valente regularno vključen pri Bancoromi in ko je po pomoti stopil na igrišče, je to naredil s privoljenjem sodniške mize.

kratke vesti - kratke vesti

Finale Davisovega pokala

Švedi premagali Američane s 4:1

GÖTEBORG — Sinoči so odigrali še poslednji dve tekmi posameznikov finala Davisovega pokala. Bila je to le formalnost, saj so si Švedi že dan prej zagotovili končno zmago, ko so povedli s 3:0.

V sinočnih tekmah je Američan John McEnroe premagal Šveda Matsa Wilanderja s 6:3, 5:7, 6:3, domačin Henrik Sundström pa je odpravil Jimmyja Ariasa s 3:6, 8:6, 6:3. Arias je v zadnjem trenutku zamenjal Connorsa, ki je odpotoval v ZDA (žena te dni čaka otroka).

Končni izid finala letošnjega Davisovega pokala je torej: Švedska - ZDA 4:1.

Peters hoče domov

GENOVA — Vezni igralec Genoe Jan Peters se po božičnih počitnicah želi ustaviti kar doma, na Nizozem-

skem. Med vzroki je navedel nerazumevanje s predsednikom, hrepenenje po družini (žena in otroci živijo na Nizozemskem) in finančne probleme, o katerih pa ni hotel podrobno govoriti.

Zico misli na brazilsko državno reprezentanco

RIO DE JANEIRO — Brazilski as Zico, ki je trenutno v Rio de Janeiru je izjavil, da bo od 15. aprila na razpolago brazilski državni reprezentanci za kvalifikacijska srečanja za svetovno prvenstvo.

Fignon najboljši letošnji kolesar

MILAN — Na tradicionalni vsakoletni anketi italijanskega športnega dnevnika »La Gazzetta dello Sport« za najboljšega letošnjega kolesarja, je zmagal Francoz Laurent Fignon pred Ircem Kellyjem in rojakom Hinaultom. Lestvica je sledeča: 1. Fignon (Fr) 90 točk, 2. Kelly (Ir.) 85, 3. Hinault (Fr.) 67, 4. Moser (It.) 56, 5. Pascal (Fr.) 44 itd.

Sama Kokorovca povabili v Pariz

Evropski prvak, Poletov kotalkar Samo Kokorovec bo od jutri do sobote nastopil v Parizu skupno s Chiaro Sartori, plesnim parom Vezzoli - Trevisan in umetniškim parom Chiacchio - Zambini iz Rima.

Za našega kotalkarja torej novo veliko priznanje.

ta teden ob odbojkarški mreži

Hudi časi za tržaško moško odbojko

Pred kratkim je poteklo vpisovanje za pokrajinsko prvenstvo »under 15«. Pri dekletih se je v tržaški pokrajini za tekmovalce prijavilo šestnajst ekip, pri fantih pa le ekipa Bora, kar je dovolj zgovorno dejstvo, ki kaže, v kakšni krizi je tržaška moška odbojka.

Minili so časi, ko so se tržaške ekipe borile v najvišji italijanski ligi, saj celotna tržaška moška odbojka danes premore le dve ekipi v C-1 ligi, vse ostale ekipe (skupno 22) nastopajo v deželnih in pokrajinskih tekmovanjih. Tudi položaj v mladinskih kategorijah ni nič bolj rožnat, saj je v pokrajini v treh mladinskih moških kategorijah letos vpisanih le dvanajst ekip, neslavni rekord pa drži prvenstvo »under 15« z eno samo ekipo, medtem ko je lani nastopalo šest ekip.

Če nas to lahko tolaži, imamo Slovence, čeprav se z moško odbojko ukvarjata le dve naši društvi, svoje predstavnike v vseh mladinskih kategorijah, kar pa ne pomeni, da je položaj moške odbojke v naših dru-

štvih bolj spodbuden kot v italijanskih. Zaskrbljujoče je predvsem to, da le Bor premore eno najmlajšo tekmovalno ekipo, čudi pa nas dejstvo, da Sloga, ki je bila lani celo deželni prvak v konkurenci »under 15«, letos ni vpisala ekipe v to prvenstvo.

Zavedati se moramo, da je razvoj celotne naše odbojke precej pogojen s kvaliteto, predvsem pa z množičnostjo moške odbojke. Težko si je namreč predstavljati, da se bo razvijala in napredovala tudi slovenska ženska odbojka, če ne bomo imeli moških ekip, saj se že danes čuti v naših društvih pomanjkanje trenerjev, ki bi izšli iz moških ekip in mnoga naša društva se srečujejo s problemom strokovnega kadra in so zato prisiljena iskati strokovnjake v matični domovini.

Prav zato bi morali pri vseh naših društvih, ki se ukvarjajo z odbojko, dobro razmisliti in se morda za moško odbojko odločiti tudi tam, kjer ta nima posebne tradicije in imajo sedaj večjo popularnost drugi športi. Pri tem pa ne mislimo, da bi vsa

društva morala imeti velike tekmovalne ambicije, temveč bi morala predvsem skrbeti za to, da k moški odbojki pritegnejo tiste fante, ki niso vključeni v drugih športih in potem iz njihovih vrst črpati kadre, ki bi bili pripravljeni, da se ob dodatnem izpopolnjevanju posvetijo trenerskemu delu ter tako prispevajo k napredku celotne slovenske zamejske odbojke.

RADO GRUDEN

Drevi Sotgia - Pizzo

SAN RUFO (Salerno) — Italijanski boksarski prvak v lahki kategoriji, Gorican Sotgia, se bo drevi pomeril z izzivalcem, Milančanom Pizzom. Dvoboj bo v dvanajstih krogih.

»Tolmin 84«

V nedeljo, 23. t.m., bo v šolskem centru Vojvodina v Tolminu s pričetkom ob 9. uri odprto prvenstvo za vse kategorije v lokostrelstvu, imenovano »Tolmin 84«.

Organizator vabi tudi ljubitelje lokostrelstva iz zamejstva, da se prvenstva udeležijo.

Košarka: sinoči v prijateljski tekmi

Jadran tesno proti Domžalam

Jadran — Helios 107:104 (46:57)

JADRAN: Klavdij Starc 10 (2:2), Žerjal 2, Čuk 18, Gulič 16 (2:4), Sosič 1 (1:2), Ivo Starc 12, Ban 27 (9:12), Daneu 21 (3:5), Kojanec.

HELIOS DOMŽALE: Vrhovnik 6, Skok 2, Žirovnik 21 (3:4), Birindžić 4, Škerjanec 16 (2:2), Slapnik 2 (2:2), Maren 15 (5:6), Zlatkovič 2, Osterman 8, Kovačič 18 (6:9), Košir 10.

PM: Jadran 17:25, Helios 18:23, 3 TOČKE: Vrhovnik 2.

V okviru priprav na sobotno prvenstveno tekmo proti moštvu Basket San Donà so Jadranovi košarkarji sinoči v Repnu igrali prijateljsko srečanje proti ekipi Heliosa iz Domžal, ki nastopa v prvi slovenski ligi in je trenutno na sredini lestvice.

Naše moštvo je sinoči nastopilo okrnjeno (odsotna sta bila Rauber in Vremec) in je bilo proti hitrim gostom v dokajšnjih težavah. Domžalčani so namreč v prvem polčasu zanesljivo vodili in našim je uspelo spreobrniti rezultat le v končnih minutah srečanja. V Jadranovih vrstah je dokaj dobro igral Štefan Gulič,

ki se je poizkuševalno boril v obrambi in bil tudi zelo uspešen v napadu. Proti koncu srečanja, ko so »rezultatsko lovili« nasprotnika, pa so vsi jadranovci pokazali zadovoljivo formo, kar je zelo spodbudno za sobotno prvenstveno tekmo proti nevarnim košarkarjem iz San Donaja.

Gostje so se izkazali z izvrhano mero poizrtvovalnosti pa tudi zaradi hitre igre in točnega meta od daleč. Med posamezniki pa so bili najboljši Kovačič, Žirovnik in Škerjanec. (bl)

Tri mesece zapora za nogometaša Besta

LONDON — Bivši slavni britanski nogometaš George Best je od včeraj v zaporu, kjer bo ostal tri mesece. Zaprl pa so ga, ker je vinjen vozil avtomobil in nato s pestjo udaril policaja.

Tonut na operacijo

PAVIA — Krilo Peronija in italijanske državne košarkarske reprezentance Alberto Tonut mora danes na operacijo meniskusa desnega kolena. Operacijo bodo opravili v Pavii.

Sodniki še vedno krojijo usodo jugoslovanskih nogometnih društev

Posebej za Primorski dnevnik FRANCI BOŽIČ

Z izredno uspešnim nastopom sarajevskega željezničarja in slovesom Partizana v tekmovalni za pokal UEFA se je končala nogometna sezona v Jugoslaviji, ki jo bodo prvoligaši nadaljevali 17. februarja. Bila je približno enako uspešna kot prejšnja: reprezentanca je 7. do 8. v Evropi in na dobri poti, da se uvrsti na SP v Mehiki, med 24 evropskimi četrtfinalisti je spet en jugoslovanski klub, na domačih igriščih pa se tako kot že nekaj let nazaj igra bolj blede nogomet.

1. Sarajevo, 2. Hajduk, 3. Partizan, 4. Željezničar ... 9. Dinamo, 10. Rijeka, 13. Crvena zvezda, to je nekoliko presenetljiv vrstni red po končanem jesenskem delu v 1. ligi. V

Jugoslaviji ni več pravih zvezdnikov, letos sta odšla dva zadnja asa, Zaječ in Šestić (oba v Grčijo), nogomet brez izstopajočih posameznikov pa seveda ne more navduševati. Za odhoda v tujino se zanima še cela vrsta igralcev, toda tuji klubi kažejo zanje vse manj zanimanja, vrata so jim praktično odprta le še v Grčijo, Turčijo, Avstrijo in Belgijo, kjer konkurenca asov ni tako ostra kot v Italiji, Španiji ali ZRN. Ob takih razmerah se je nekaj jugoslovanskih trenerjev odločilo za delo z mlajšimi igralci, poskuša pa uveljaviti evropski koncept z agresivno in ambiciozno igro. Taki primeri so Hajduk, Dinamo, Željezničar in Rijeka, ki igrajo bolj priljubljen nogomet kot moštva z juga države. Pri uveljavljanju naprednih slogov imata »velika« Hajduk in Dinamo kar precej uspeha, zato pa se morajo manjši za priznanje

premoči krvavo boriti. Sarajevski Željezničar je ta čas gotovo najboljša jugoslovanska moštvo, toda na skupni lestvici je s sedmimi točkami zaostanka samo četrti. Jugoslovanska klubska elita namreč zelo težko priznava novince, glavno vlogo pa pri tem navadno igrajo sodniki in kontrolorji sodnikov, ki delajo zelo značilne in pogoste napake, vendar pa jim nikoli nihče ne more ničesar dokazati. Mnogi jim očitajo, da rezultate krojijo za denar in vezane posle, pri čemer pa ni prave volje za akcijo, ki bi lahko jugo-nogomet spravila na bolj zdrave temelje.

Največjo krizo v tem prvenstvu doživlja največji jugoslovanski klub Crvena zvezda: v domačem prvenstvu je v spodnjem delu lestvice, v mednarodni konkurenci pa ji je spodrsnilo že na startu. Direktor Dragan Džajić se v novi vlogi še zdaleč

ne znajde tako kot se je nekoč na igrišču. Bil bi res že skrajni čas, da bi se odkrižal trenerja Zeca, ki je znan le po tem, da se dobro razume z domačimi sodniki. Zvezdi niso pomagale niti milijardne investicije v igralce, saj se je pokazalo, da so bile v glavnem zgrešene. Beograščani so v taki krizi, da se v igri izgubljajo tudi ljubljancan Marko Elsner, eden največjih jugoslovanskih upov. Če bodo Beograščani zamenjali trenerja med zimskim odmorom, potem bodo napravili še najboljšo potezo, v nasprotnem primeru pa bi se zgodba utegnila ponoviti v naslednjem prvenstvu.

Tudi splitski Hajduk ne blesti, toda na skoraj vsaki tekmi je vsaj soliden. Splečani za vodilnimi Sarajevčani zaostajajo za tri točke, toda spomladi jih bodo bržkone nadokna-

dili. Njihovi mladi igralci igrajo namreč izredno ambiciozno, starejši kot Stišković in brata Vujović pa tudi še niso rekli zadnje besede. Hajduk bo spomladi celo nekoliko močnejši, kajti spet bosta nared Cukrov in Jerolimov.

Izmed drugih velja omeniti še moštvo zagrebskega Dinama, ki z Ivičem igra kot prerajeno. Sloviti trener je takoj začel s »pressingom«, ki se mu lahko upre le malokateri klub. Zagrebčani lahko računajo na uvrstitev v pokal UEFA, če pa bi jih Ivič vodil od starta, potem bi Dinamo utegnil ponoviti celo uspeh iz leta 1982. Rijeka skuša na vsak način obdržati Fegica in Desnico, ki sta že pospravila kovčke za pot v tujino. Če ji bo uspelo, potem lahko tudi Rečani sežejo še tik pod vrh lestvice.

Na vsedrŽavnem obĉnem zboru FIPAV

Razumevanje za našo problematiko

V soboto in nedeljo je v Rimu potekal vsedrŽavni obĉni zbor Italijanske odbojcarske zveze FIPAV. Ta obĉni zbor je bil izredno pomemben, saj so na njem obnovili celoten odbor, ki bo »na oblasti« štiri leta. Pomemben je bil tudi zaradi tega, ker je tokrat kandidiral predstavnik Furlanije - Julijske krajine, dr. Antonio Travaglini iz Vidma, sicer tudi za slovensko odbojko sprejemljiv kandidat. Poudariti moramo, da se je tudi slovenska deželna odbojcarska komponenta dobro pripravila na ta obĉni zbor, saj so naša društva v okviru komisije ZSSDI imela z dr. Travaglinijem že predhodno sreĉanje, se zavzela za njegovo izvolitev in mu izročila pismeni dokument zahtev, ki bi jih moral v okviru drŽavnega odbora zagovarjati. Slovenska društva so poslala v Rim svoje predstavnike in sicer prof. Ivana Peterlina, prof. Alda Rupla in Marija Šušteršiča. Na obĉnem zboru samem je za govorniški oder stopil tudi prof. Ivan Pe-

terlin in imel daljšo intervencijo, v kateri je predstavil nekaj bistvenih postavk in Źelja s strani slovenske manjšine v Italiji. Naj jih strnemo: v deŽelnem odboru Furlanije - Julijske krajine mora institucionalno sedeti tudi predstavnik slovenskih druŹtev; slovenskim druŹtvom naj bo s strani deŽelnega odbora FIPAV zagotovljena pomoĉ v propagandnem materialu, rekvizitih in sploh v finanĉnih dotacijah, saj manjšina zaradi svoje specifiĉnosti nima moŹnosti, da bi segala po skladih, ki so dostopni italijanskim druŹtvom; FI PAV naj prizna ZSSDI kot organizacijo, ki skrbi za propagiranje Źportne dejavnosti (Ente di promozione sportiva); FIPAV naj priredi interligo med ekipami iz SR Slovenije in Furlanije - Julijske krajine in ta naj poteka na najviŹji moŹni ravni. Pokrovitelj interlige bo v vlogi mostu med obema narodoma ZSSDI. Poseg prof. Peterlina je naletel na splošno odobravanje in aplavz v dvorani, kjer je bilo prisotnih pribliŹno 500 dele-

gatov iz vse Italije. V svojem povzetku je predsednik Florio izrecno odgovoril našemu predstavniku, da so zahteve manjšine upraviĉene in da se bo novoizvoljeni odbor FI PAV zavzel za njihovo realizacijo. Dodal je Źe, da mu je problematika Slovencev v Italiji znana, izrecno je omenil celo BeneŹsko Slovenijo in dejal, da je odbor FIPAV naklonjen vsem teŹnjam, ki peljejo v zbliŹanje s sosednjo Jugoslavijo, kar je tudi pravilno, da prav manjšina odigrava vlogo mostu. Naj ob koncu Źe omenimo, da smo lahko z odgovorom predsednika Floria nadvse zadovoljni, da je bil dosedanji odbor potrjen in da je v njem našel mesto tudi kandidat Antonio Travaglini. Naj omenimo tudi, da je prof. Ivan Peterlin izrecno povabil predsednika Floria na obisk k ZSSDI in na sreĉanje s predstavniki odbojcarske zveze Slovenije, ter na sreĉanje z novim predsednikom odbojcarske zveze, Slovincem Jankom GoleŹem. Florio je vabilo sprejel. Inka

naŹi nogometaŹi v mladinskih ligah

V KriŹu Zarja boljša od Vesne

NARAŹAJNIKI

Vesna — Zarja 0:2 (0:0)
STRELEC: v 27. in v 36. min. d.p. Castelli

VESNA: Martinuzzi, Źvab, Sedmak, Zarotti, Micheli, Mondo, Bianchi, Cusma, Vascotto, D. Źvab, Bembi.

ZARJA: Zetin, Tomc, Zerba, Kerstič, Leban, Canziani, Stein, Castelli, Zeugna, Kalc, Carli.

V nedeljo sta se na kriŹem igriŹu v slovenskem derbiu spoprijeli ekipi Vesne in Zarje. Celoten izkupiček je Źel Bazovcem, ki so bili v primerjavi s KriŹani bolj homogeni in predvsem urejeni pri nastavljanju in izvajanju lastnih akcij. Velike teŹave je obema ekipama delalo premoĉeno igriŹiŹe. V prvem polĉasu je bila igra v ravnovesju, tako da velikih priloŹnosti ni bilo. V drugem delu tekme pa so bili boljši Bazovci, ki so s hitrimi protinapadi in z lepo igro na sredini igriŹiŹa spravljale v teŹave neorganizirane domaĉine. Prvi so zasluŹeno povedli gostje in sicer s Castellijem, ki je s prostim strelom ukanil Martinuzzija. Drugi zadelek je padel v 36. min. d.p. ponovno s prostim strelom Castellija. Tekma je bila sama na sebi zelo prijetna, neprijetno vzduŹje pa je med gledalci vzbudilo medsebojno obraĉunavanje in psovke med slovenskimi in italijanskimi igralci, katerim bi se morali naŹi mladi nogometaŹi izogniti, ker jim to prav gotovo ni in ne bo nikoli prav nič koristilo.

Andrej Kostnapfel

CGS — Breg 6:0 (4:0)
BREG: Petronio, Boneta, Coren, Bandi, Olenik, SterŹaj, Furlan, Gianini, Simonetti, Di Gennaro, Volk (Źtefĉ, Cecotti, Ota).

BreŹani so tokrat igrali tudi proti sodniku, ki je bil dvanajsti igralec domaĉinov. »Plavci« so kljub visokemu porazu igrali dobro. Sodnik pa je Źe takoj na zaĉetku dosodil

dve dvomljivi enajstmetrovki, nato pa brez vzroka Źe izkljuĉil trenerja Brega in Furlana. BreŹani so se branili kot so paĉ mogli, vendar pa veĉ niso mogli storiti. Pohvaliti moramo Źtefeta za borbenost.

M. Źvara

OSTALI IZIDI: Fortitudo - Olimpia 0:3, Campanelle - Opicina 1:3, Roianese - Domio 1:2, Montebello - Zaule 0:4, S. Luigi - Muggesana 3:0.

LESTVICA: Muggesana 19, Olimpia 18, S. Luigi 15, Domio 13, CGS in Zaule 12, Roianese 11, Fortitudo in Zarja 10, Campanelle 8, Vesna in Opicina 7, Montebello 5, Breg 3.

NA GORIŹKEM

Sovodnje - Isonzo 2:4 (1:3)
SOVODNJE: Fajt, Lakoviĉ, Ferfolja, Ćernic, Jarc, Hmeljak, Lavrenĉiĉ, Argentin, Fajt, Gulin, Ćernic.

STRELCA ZA SOVODNJE: Lavrenĉiĉ in Ferfolja.

Sovodenjci so proti Isonzu zabeleŹili svoj drugi zaporedni poraz. Tudi tokrat so se pri slovenskih fantih poznale stare hibe, tako da so nasprotniki izkoristili vrzeli v sovojenjski igri in odnesli obe toĉki. Sicer je treba povedati, da so tokrat preĉej zgreŹili tudi sami napadalci, predvsem Ćernic in Fajt, ki je med drugim zastreljal enajstmetrovko.

A. C.

NAJMLAJŹI

Skupina A

Breg — Costalunga 0:4 (0:1)
BREG: Cotar, Sancin, Lovriha, Hervat, Bevk, Starec, Glavina, Kraljiĉ, Mahniĉ, Mauri, Barut (Lisjak, Slavec, Zahar, Bandi).

BreŹani so se borili proti nasprotniku in razmoĉenemu igriŹu. V prvem polĉasu so se akcije vrstile na eni in drugi strani, le proti koncu tega dela igre so »plavci« prejeli pr-

vi gol. Prava »bolezen« BreŹanov pa je ta, da v drugem polĉasu popustijo. To se je zgodilo tudi tokrat. Igralci se morajo zavedati, da je treba igrati in da se je treba boriti do konĉnega sodnikovega ŹviŹga. V tej tekmi bi pohvalili Bevka in Hervata za prikazano igro.

M. Źvara

OSTALI IZIDI: Olimpia - Muggesana 1:4, Chiarbola - S. Luigi A 0:4, Fortitudo - S. Vito 1:2.

LESTVICA: S. Vito 21, S. Luigi A 16, Muggesana 15, Fortitudo 11, Costalunga, Olimpia in Ponziana 7, Chiarbola in Campanelle 6, Breg 0.

Skupina B

Portuale — Kras 1:1 (0:1)
STRELEC ZA KRAS: Alan Źkabar v 3. min.

KRAS: Koĉvar, Tavĉar (ĉerne), Kavaliĉ, Leone, L. Źkabar, Ferluga, Umek, A. Źkabar, Źuc, Źagar, Kalc (Grmek), Kralj, Grgiĉ, Unusiĉ.

V prvi tekmi drugega dela prvenstva je Kras zasluŹeno osvojil toĉko v gosteh. Kljub zelo razmoĉenemu igriŹu so Krasovci prikazali dobro igro in vodili vse do 43. min. V prvem polĉasu so bili »rdeĉe-beli« boljši od domaĉinov in bi z iznajdljivejšo igro v napadu lahko spravili rezultat na varno. V nadaljevanju pa so zaigrali premalo napadalno in prepuŹili pobodo domaĉinom, ki jih je izenaĉujoĉi zadelek spodbudil ter so krasovce za nekaj ĉasa potisnili v obrambo. Na sreĉo pa se je sreĉanje konĉalo neodloĉeno, ker bi bil poraz za naŹe fante prehuda kazen.

B. Ravbar

OSTALI IZIDI: Triestina - CGS 2:1, Servola - S. Andrea 1:6, Opicina - S. Luigi B 1:2.

LESTVICA: Triestina 17, Portuale 16, Opicina in Kras 14, Montebello 12, S. Luigi B in S. Andrea 8, CGS 7, Don Bosco 2, Servolana 0.

naŹe peterke v mladinskih ligah

Tokrat negativno kolo

MLADINCI

Bor — Barcolana 86:73 (39:35)

BOR: Perĉiĉ, Slavec 6 (0:4), Jogan 11 (0:1), B. Źerjal 2, Smotlak 24 (2:3), Parisi 15 (1:4), Kovaĉiĉ 26, Źerjal 2, KrapeŹ, ŹnidarŹiĉ.

Borovci so kljub slabi igri v obrambi premagali slabe nasprotnike. V Borovih vrstah moramo pohvaliti vse zaradi poŹrtvovalnosti, ki so jo pokazali na igriŹu.

(Vanja)

Kontovel El. Shop B — Libertas 88:99 (38:50)

KONTOVEL: UŹaj 6, Pertot 14, Gri-lanc 2, Busan 2, Devetak 8, Starc 26, Sedmak 14, Gruden, KoŹuta 14, Źbogar 2.

Drugi zaporedni poraz druge postavke Kontovela Electronic Shop. Tokrat so Kontovelci klonili proti Libertasu, ki je bil na vrhu lestvice. Igra je bila borbeno in izenaĉena, domaĉini pa so nekoliko peŹali v obrambi. Ob koncu prvega polĉasa si je Libertas nabral 12 toĉk prednosti. Prav ta razlika se je pokazala za Kontovelce usodna, saj so v drugem delu skoraj dohĉili nasprotnika, a niso uspeli pozitivno zakljuĉiti svoje tekme. Kljub porazu bi pohvalili celotno ekipo, ĉeprav je KoŹuta pokazal nekaj veĉ, predvsem v boju pod koŹema.

(Niko Pertot)

Kontovel El. S. A — Scoglietto 24:118 (18:54)

KONTOVEL: Danieli 2, Cunja 2, Compare 8, Stanissa 8, Cosutta 2, Pertot 8, Pangos, Gregori.

V sedmem kolu mladinskega prvenstva je druga ekipa Kontovela doŹivela visok poraz. Vsi Kontovelovi koŹarkarji so igrali pod svojimi sposobnostmi. Pohvaliti je treba le Compareta, ki se je poŹrtvovalno upiral nasprotniku.

Dimitri Danieli

Polet — Ferroviario 65:115 (36:53)

POLET: Granier 8 (0:2), Kozloviĉ 2 (0:1), ŹkerŹavaj 3 (1:2), Persi 16 (2:5), Semen 19 (3:6), Fabi 11 (1:1), Oberdan (0:3), Gomizelj 6.

Poletovi mladinci so visoko izgubili proti moĉni ekipi Ferroviaria, ki je Źe ob koncu prvega polĉasa visoko povedla. Pri poletovcih sta se najbolj izkazala Persi in Semen.

LESTVICA: Scoglietto in Libertas 12, Kontovel B in Ferroviario 10, Bor 6, Barcolana 4, Polet 2, Kontovel A 0 toĉk.

KADETI

Jadran Farco — Santos 83:57 (42:23)

JADRAN FARCO: Kovaĉiĉ 1 (1:2), Źtoka 8 (2:2), UrŹiĉ, Lippolis 13 (5:8), Pertot 8, Terĉon 7 (1:2), Gruden 2 (2:2), KoroŹec 24 (8:9), Źetko 3 (1:2), Pieri 17 (1:3).

Jadranovi kadeti so z lahkoto odpravili ekipo Santosa, saj so Źe ob zakljuĉku prvega polĉasa vodili za 21 toĉk. Na tej tekmi sta se najbolj izkazala KoroŹec in Pieri, ki sta skupaj dala polovico toĉk svoje ekipe. S

to znago seveda ohranja Jadran prvo mesto na skupni lestvici in je Źe vedno edina nepremagana ekipa.

M. Raseni

OSTALI IZID: Intermuggia — Barcolana 79:47 (41:20).

LESTVICA: Jadran Farco 12, Inter-ter 1904 8, Scoglietto in Intermuggia 6, Santos 4, Barcolana 2, Saba 0.

NARAŹAJNIKI

Bor — Kontovel 33:133 (20:54)

BOR: Tagliapietra, Lippolis, Panjek 4, BlaŹeviĉ, Rustja 6 (0:4), Turk 13 (1:2), Cecco, Birsna 10 (0:1).

KONTOVEL: Sossi 6, Źik 5 (1:2), Rupel 19 (3:3), Gruden 6, A. Sterni 4, ĉebulec 16 (2:4), Cingerla 19 (1:2), Dolhar 16 (0:4), P. Sterni 36 (0:4), Stanissa 7 (3:4).

PON: Lippolis (8), Birsna (23). Kot je razvidno Źe iz samega izida, je bilo sreĉanje enosmerno. Kontovel je namreĉ res dobra ekipa, s solidnimi in tudi visokimi igralci, s katerimi se borovci niso mogli enakovredno meriti. Pri Kontovelu sta bila najboljša P. Sterni in Cingerla, pri Boru pa velja omeniti Turka.

(B. V.)

Servolana Leasest — Polet 82:66 (35:35)

POLET: Malalan, Kocman 27 (0:3), Ciani, Bogatec, Berdon 2, Fonda, Źkrk 18, Bevilacqua 4 (0:2), Sardoc 7 (1:8), Sosiĉ 8 (0:4).

3 toĉke: Kocman 5; PM: Polet: 1:17.

Poletovci so tokrat odigrali svojo letoŹnjo najboljšo tekmo v prvenstvu. Skozi vso tekmo so bili kos moĉnemu nasprotniku. V prvem polĉasu sta se ekipi zamenjavali v vodstvu. Polet pa je tudi celo povedel. Pri poletovcih se pozna trdo delo na treningih, kar se ni dogajalo v preŹnjih sezonah. Će bodo poletovci Źe naprej tako igrali, se za njih obetajo boljši ĉasi. Pohvaliti je treba vso ekipo za borbenost in prikazano igro.

Goran Kocman

OSTALI IZIDI: Ferroviario — Santos 56:77; Ricreatori — SGT 63:76; Don Bosco — Intermuggia 126:41.

LESTVICA: Don Bosco in SGT 14, Santos in Kontovel 10, Ricreatori, Servolana Leasest, Libertas 6, Ferroviario 4, Intermuggia in Polet 2, Bor 0.

DEĀKI

Bor — Ricreatori 57:104 (24:46)

BOR: Acerbi 2, Bole, Race (0:2), Krasna 18 (2:3), Gasparini 8 (0:1), Pertot, Cupin 9 (1:2), Bajc 19 (1:6).

Ricreatori so druga najboljša ekipa prvenstva, poleg tega imajo v svojih vrstah Źe najboljšega igralca, 1,95 m visokega Galaverno, tako da borovci res niso mogli misliti na zmago. Kljub temu pa se niso vdali vnaprej in so se srĉno borili vse do kraja. Svojo nalogo sta solidno opravila zlasti Cupin v obrambi in Krasna v napadu. (B. V.)

LESTVICA: Ricreatori in Don Bosco 16, Ferroviario in Servolana Leasest 10, Alabarda in Libertas 8, Bor 6, Santos 4, Sokol in Ancipaf 0.

obvestila

KOŹARKARSKA KOMISIJA ZSSDI sporoĉa, da bo drugi pregledni trening naraŹajnikov (letnik 1970) za reprezentanco ZSSDI v petek, 21. t. m., ob 19. uri na stadionu »1. maj«. Priporoĉamo toĉnost in zanesljivo udeleŹbo.

GIMNASTIĀNI ODEK SZ BOR sporoĉa, da bo prednovoletna notranja akademija na sporedu jutri, 20. decembra, v Borovem Źportnem centru. Na stopili bodo vsi oddelki. Zaĉetek ob 15.30.

PRIMOTOR KLUB z namenom, da bi pred prazniki nazdravili novemu letu v prijetni druŹbi, se slavnostno sestanemo ob okusnem domaĉem prigrizku in kljub slabi letini ob prav pristnem kozarcu vina. Pridi v srenjsko hiŹo v BorŹt jutri, 20. decembra, ob 20.30!

SK DEVIN prireja zimovanje od 23. do 30. t. m. v Domu Mangart v Źabnicah. Prijave sprejemajo odborniki (na tel. Źtevilko 200-236, 208-551 in 910-327).

ŹD MLADINA obveŹa udeleŹence zimovanja v Kranjski gori, da lahko poravnajo vsoto zimovanja vsak dan do jutri, 20. t. m., od 19. do 21. ure v Domu A. Sirk v KriŹu.

V nedeljo v kategoriji deĉkov in pionirjev

Odbojcarska interliga v znamenju lepe igre

DEĀKI

V nedeljo je bil drugi medmladin-ski turnir interlige, s sodelovanjem ekip Izole, Sloge, Vala in Bora. Pobudo za to sreĉanje so dale ZSSDI in odbojcarske organizacije matične domovine na Primorskem. Predvsem gre za sodelovanje med druŹtvi, spodbujanje zanimanja za tovrstni Źport, posebno za izbolŹšanje kvalitete igre. Na turnirju smo sledili kar prijetni in dobri odbojki, posebno starejŹe ekipe so dokazale homogeno in zrelo igro. MlajŹe pa niso niĉ zaostajale za starejŹimi.

POSTAVE EKIP:

VAL: Vogriĉ, Pavlin, Zavadlal, Tobaj, Ćaj, BoŹkin.

SLOGA: Hrovatin, Sain, Guliĉ, Tognetti, Ipavec, Tavĉar, Comari, Ćaĉ. IZOLA: UŹir, Milutinoviĉ, Klemenc, Iztok Klemenc, Stubelj, Kocjanĉiĉ, Kirn, Jakomini.

BOR: Meton, JablanaŹek, Starc, Sedmak, Clemente, Gombaĉ, Mahniĉ,

Jercog, Marega, Kauzman, Cappellini, Kalc, Edvin Starc.

Rezultati: Sloga - Bor 2:0 (15:14, 15:2); Val - Izola 2:0 (15:10, 15:4); Sloga - Izola 2:0 (15:7, 15:11); Bor - Val 2:1 (13:15, 16:14, 15:13); Val - Sloga 2:0 (15:5, 15:2); Izola - Bor 2:1 (15:12, 15:12, 2:15).

Konĉna lestvica: Val 4 (seti: 5 zmag, 2 poraza), Sloga 4 (4 zmage, 2 poraza), Bor 3 (3 zmage, 5 porazov), Izola 2 (2 zmagi, 5 porazov).

Starc

PIONIRJI

PrejŹnjo nedeljo je bil odigran v organizaciji odbojcarskega kluba Val prvi turnir moŹke interlige kategorije pionirjev. Prvenstvo organizira ZSSDI Źe drugo leto zaporedoma. Tekme so odigrali v Kulturnem domu v Gorici; nastopale pa so sledeĉe ekipe: OK ĉip Bovec iz Bovca, ŹŹ Brda iz Dobrovega, OK Kanal in Kanala in OK Val iz ŹtandreŹa. Zmagala je ekipa Brdo iz

Dobrovega pred odbojcarskim klubom ĉip Bovec, ki je sicer nastopil z nekaterimi starejŹimi igralci. Tretje mesto je zasedla ekipa iz Kanala pred Valom. Starost igralcev je nihala od 12. do 14. leta, kljub temu pa je bila prikazana igra na zadovoljivi tehniĉni ravni. Predvsem so nas presenetili odbojkarji iz goriŹkih Brd in iz Kanala, ki so izvedli tudi lepe kombinacije. Pozna se, da ti ekipi trenirata od Źtiri do Źest ur tedensko v sklopu Źolskega pouka. Kljub 4. mestu na lestvici Val ni razoĉaral. V svojih vrstah nastopajo v standardni postavi igralci, ki so se pred kratkim ukvarjali samo z mini odbojko. Varovanci trenerja Igorja Orla so odigrali v nedeljo prvo tekmo in so v nekaterih trenutkih igre Źe prikazali solidno odbojko. Prihodnji turnir bo organiziralo druŹtvo Brda iz Dobrovega v prvem tednu meseca februarja. Na tem turnirju bodo nastopili, poleg Źe omenjenih ekip, Źe ekipa Bora in Sloge iz Trsta.

IZIDI:

Polfinalne tekme:

ŹŹS Brda - OK Val 2:0 (15:4, 15:4); OK Kanal - OK ĉip Bovec 1:2 (15:9, 13:15, 2:15).

Finalna tekma za 3. mesto: OK Kanal - OK Val 2:0 (15:10, 15:0).

Finalna tekma za 1. mesto: ŹŹS Brda - OK ĉip Bovec 2:0 (15:12, 15:2).

KONĀNA LESTVICA

1. ŹŹS Brda, 2. OK ĉip Bovec, 3. OK Kanal, 4. OK Val.

POSTAVE EKIP:

OK VAL: Gaeta, Vogriĉ, Juren, Petejan, Bensa, M. in L. Volĉiĉ, D. in A. Cocani, Źturm.

OK SALONIT: Jemec, Kralj, Tomaĉiĉ, Ipavec, Jeronĉiĉ, Berdon, Murovec, PodberŹek, GabrŹek.

ŹŹS BRDA: Slivnik, Debenjak, GaŹparin, Źtanta, Mavric, MiŹkulin, Kolmaniĉ, Mariniĉ, TerŹolja.

OK ĀIP BOVEC: Bizjak, Bizjak, Komar, Ćopi, Komac, Hoznam.

Zip.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 25.00 din, naročnina za zasebne mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržškega tiska. Trst 11-5374

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. vis 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm visine v širini 1 stolpca Mali oglosi 550 lir beseda Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST Trst Ul. Montecchi 6 tel. 775.275. tix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski dnevnik

19. decembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Strada De Rubis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiske

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V Vietnamu obsodili na smrt pet zarotnikov Na zatožni klopi Tajška, Kitajska in ZDA

HOŠIMINH — V prostorih bivše sajgonske skupščine se je zaključil včeraj petdnevni proces proti 21 pripadnikom tako imenovane enotne fronte patriotskih sil za osvoboditev Vietnama, ki so kovali zaroto za zrušenje socialistične vlade v Hanoju, in to, kot pravi obtožnica, ob posredni in neposredni zaslombi Tajške, Ljudske republike Kitajske in Združenih držav Amerike.

Pet obtožencev je sodišče obsodilo na smrtno kazen, trem je dosodilo dosmrtno ječo, drugih trinajst pa bo v zaporu presedelo osem do dvajset let. Peterica obsojenih na smrt nima pravice do priziva, drugi pa jo lahko izkoristijo najpozneje v sedmih dneh. Med na smrt obsojenimi sta tudi Vietnamca francoskega porekla. Skupino zarotnikov, v kateri je trinajst pripadnikov nekdanje južnovietnamske vojske, ki so po porazu leta 1975 pobegnili na tuje in se potem skrivoma vrnili, sta

vodila letalska častnika Le Quok Tui, ki je trenutno na varnem v Parizu, in Van Han.

Zaroto za strmoglavljenje vietnamske vlade so osnovali leta 1980. Prevrtniki so imeli v načrtu, kot je rečeno v obtožnici, ubijanje in ugrabljanje francoskih diplomatov in tujih tehnikov ter sabotiranje sovjetskih ladij, kakih 120 mož z vietnamskega skrajnega juga pa je imelo nalogo preplaviti državo s ponarejenimi bankovci in tako spraviti vietnamsko gospodarstvo na kolena.

O Kitajcih govori obtožnica, da so zarotnike založili s 300.000 dolarji v gotovini in dobrimi 10 tonami vsakovrstnega orožja, ki so ga Vietnamci deloma zaplenili in dali javnosti na ogled. Tajška je na zatožni klopi, ker naj bi šef posebnega operativnega oddelka vojaške tajne službe Jung Čaj Jut dajal zarotnikom logistično podporo z ureditvijo odrivnega oporišča na kampučijski meji in

tudi poskrbel za njihovo izurjenje v gverilstvu. Washingtonsko vlado pa Vietnam dolži, da je pučistom pomagala z denarjem in orožjem; obtoženec Tran Van Baj je pred sodiščem razodel, da mu je drugi sekretar ameriške ambasade v Bangkok Donald Coleman rekel, da bodo orožje zarotniki dobili v imenu kampučijskih nasprotnikov hanoiske vlade. Drugi obtoženec Maj Van Han je govorice o stikih med golpisti in ameriško ambasado ter rdečimi kmeri potrdil.

Glasnik veleposlaništva ZDA na Tajskem je seveda vse zanikal s pripombo, da obtožbe nimajo nobene osnove. Tajška je proces označila kot eno samo veliko farso, Kitajci pa vidijo v njem političen trik, kakršne naj bi Hanoj uporabljal že v preteklosti, da bi odvrčal pozornost svetovnega mnenja od lastne mu ekspanzionistične politike. (dg)

Gladovna stavka pripadnikov RAF

BONN — V zahodnonemških zaporih je pričelo z gladovno stavko 30 od 37 zaprtih pripadnikov teroristične skupine RAF (Rote armee fraktion). Vest je v Karlsruhe sporočil predstavnik federalnega sodstva.

Brigitte Mohnhaupt in Christian Klar, voditelja RAF, sta z gladovno stavko pričela 4. decembra, da bi dosegla vključitev v večjo skupino. Njima so se v nekaj dneh pridružili še ostali

Takšna oblika protesta v vrstah RAF ni nepoznana. 9. novembra 1974. leta je zaradi gladovne stavke umrl Holger Meins. Smrt je nastopila navzlic prisiljenemu umetnemu hranjenju zapornika v zadnjem obdobju gladovne stavke.

»Zeleni« oblegajo Hainburg

DUNAJ — Kakšnih 4.000 demonstrantov je prebilo policijski kordon, ki ga je vlada postavila, da bi omogočila pričetek gradnje hidroelektrične centrale na Donavi v Hainburgu. Varstveniki narave so tako preprečili sekanje gozda, ki naj bi predstavljalo pripravo terena na sam pričetek gradnje. V prejšnjih dneh sta v ostrih spopadih med »zelenimi« in policijskimi silami bila ranjena ena ženska in en policist. S temi akcijami hočejo »zeleni« doseči, naj bi pred pričetkom gradnje izvedli referendum med prebivalstvom. Kakor je znano, je območje še zadnja oaza za številne redke morske živali v Evropi. Gradnji HE nasprotujejo tudi na češkoslovaški strani. Na sliki: španski jezdec z bodečo žico na območju gradbišča. (Telefoto: AP)

Atentati v Franciji

PARIZ — Po telefonu agenciji France Presse v Marseillu je neznan pripadnik skupine »Bakunin - Gdansk - Toulon - Guatemala«, skupine, ki naj bi po policijskih vesteh bila odraz skrajno levičarske »Action Directe«, sporočil očetovstvo dveh atentatov prejšnji teden v Toulonu proti neki banki in občinskemu lokalu. Skupina, ki deluje proti »zasebnemu in državnemu kapitalizmu« in proti »evropskemu sodnemu prostoru«, si je prilastila tudi atentate 10. in 11. oktobra v Marseillu in Toulonu. Skupina naj bi izvedla 16 atentatov tudi v Parizu in okolici. Atentati, ki so povzročili samo materialno škodo, so bili izvedeni proti družbam, ki poslujejo z vzhodnoevropskimi državami, Latinsko Ameriko, in proti večnacionalnim družbam.

Boj zoper nepismenost v Avstraliji

SYDNEY — V Avstraliji je med odraslimi skoraj milijon takih, ki ne znajo ne čitati ne pisati v angleščini, kakor to zna poprečen desetletnik, ki se redno šola. Med njimi je nad 430.000 takih, ki so se rodili na celini v angleški družini, in več kot 400.000 priseljencev, ki niso angleškega porekla. Ker slednjim pouk tega jezika očitno ne ustreza, bodo na srednjih šolah uvedli obvezno poučevanje dodatnega jezika, prednost pa bo imel materin jezik tistih, ki jim je pobuda namenjena. Učno osebo, ki pojde na jezikovno prakso v tujino, bo zadevne stroške lahko odštelo od obdavčljivega zneska na dohodkovni prijavnici.

Odkrivanje južnosaharskih pokopanih kultur

LAGOS — Najnovejša arheološko odkritje prastarih bronastih umetniških izdelkov ter glinastih kipcev v neki predzgodovinski kapelici na severu Gane je znova predramilo učenjake ter jih napotilo k ponovnemu proučevanju kronološkega razvoja južnosaharskih pokopanih kultur. Prva med vsemi je sedaj kultura Nok, o kateri pričajo prelepi izdelki, ki so po dvatisočletnem pokoju spet zaživel, a to pot v lagoškem muzeju.

Zgodovina tamkajšnjih arheoloških odkopavanj sega v l. 1928, ko je angleški poklovnik Dent Youg v svojem rudniku kositra blizu nigerijskega mesta Nok odkril lončen kipec človeške glave. O njem so sprva mislili, da predstavlja opičjo glavo, a petnajst let pozneje so 65 km stran od prvega najdišča našli v globini 8 metrov drugi, za ped velik kipec. Na te najdbe je postal pozoren mladi

funkcionar nekdanje angleške uprave Bernard Fagg in sam nadaljeval z izkopavanjem. V rudniku polkovnika Younga je odkril številne glinaste drobce in ostanke kamnitih sekir. Zbirki najdenih lončenih predmetov so dali ime po kraju, kjer so jih našli.

Težko je danes ugibati o tem, čemu so služili vsi ti kipci, zdi pa se, da so mnogi med njimi upodabljali božanstva, ki naj bedijo nad obdelanimi polji in jih varujejo pred vremenskimi nepravilnostmi, morda poplavam, ki so v deževnem obdobju kar mimogrede odplaknile orno zemljo. Gre kajpada le za domneve: dokončno sodbo o teh najnovejših odkritjih bodo izrekli arheologi, ki morajo še prej ugotoviti, ali je moč te posamezne izkopane dejansko pripisati tkim. kulturni Nok.

L. N. Tolstoj

KAVKAŠKI UJETNIK

Ilustriral
ŽELJKO LORDANIČ

20.

Novoletna voščila za Schröderja

LUISVILLE — Williams Schroeder, človek z umetnim srcem, je prejšnji dan sprejel skupino otrok bližnje osnovne šole, ki mu je prišla voščiti praznike in novo leto. Kakor je mogoče videti, je njegovo zdravstveno stanje še kar zadovoljivo. (Telefoto: AP)

dragocena darila

v trajen spomin

draguljarna

ure
Malalan
zlatopopravila

Narodna ulica 28 - OPČINE - telefon: 211465

DNEVNE SOBE
KNJIZNE OMARE
SEDEŽNE
GARNITURE

TISOČ IDEJ ZA OPREMO TVOJEGA STANOVANJA

SVETILA

MEDENINASTE

POSTELJE

DEKORATIVNI

PREDMETI

imodulo

POHIŠTVO
ZA
OPREMO

SPALNICE
OTROŠKE
SPALNICE
KUHNJE

TRST -- UL. CARDUCCI 10 -- TEL. (040) 732677